

Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn

Medicinska födelseregistret 1973–2011

Assisterad befruktning 1991–2010

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
Statistik – Hälso- och Sjukvård
Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn
Medicinska födelserregistret 1973-2011
Assisterad befruktning, 1991-2010

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
Statistics – Health and Medical Care
Pregnancies, Deliveries and Newborn Infants
The Swedish Medical Birth Register 1973–2011
Assisted Reproduction, treatment 1991–2010

Information:

Karin Gottvall, tfn 075-247 38 99, karin.gottvall@socialstyrelsen.se
Ellen Lundqvist, tfn 075-247 39 45, ellen.lundqvist@socialstyrelsen.se
Karin Källén, tfn 075-247 34 06 vid frågor om assisterad befruktning

Tidigare publicering:

Officiell statistik om graviditeter, förlossningar och nyfödda barn publicerades tidigare under titeln Medicinsk födelserregistrering, med annat innehåll än i föreliggande rapport. Fr.o.m. statistikåret 2005 (publiceringsår 2007) publiceras statistiken under nuvarande titel.

Officiell statistik om assisterad befruktning publicerades tidigare under titeln Assisterad befruktning. Fr.o.m. statistikåret 2006 (publiceringsår 2009) ingår statistiken i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn.

Statistik om tobaksvanor under graviditet publicerades tidigare under titeln Tobaksvanor bland gravida och spädbarnsföräldrar. Denna publicering ingick inte i Sveriges officiella statistik. Fr.o.m. statistikåret 2007 (publiceringsår 2009) ingår tobaksvanor under graviditet i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn.

Previous publication:

Official statistics about pregnancies, deliveries and newborn infants were previously published in reports entitled Medical Birth Registration, with contents different from the present report. As from 2005 (publication year 2007) the statistics are published under the present title.

Official statistics about assisted reproduction were previously published in reports entitled Assisted Reproduction. As from 2006 (publication year 2009) the statistics are included in the report Pregnancies, Deliveries and Newborn Infants.

Statistics about tobacco habits during pregnancy were previously published in reports in Swedish only. This publication was not part of the Official Statistics of Sweden. As from 2007 (publication year 2009) the statistics are included in the report Pregnancies, Deliveries and Newborn Infants.

Du får gärna citera Socialstyrelsens texter om du uppger källan, exempelvis i utbildningsmaterial till självkostnadspris, men du får inte använda texterna i kommersiella sammanhang. Socialstyrelsen har ensamrätt att bestämma hur detta verk får användas, enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen). Även bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten, och du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem

ISSN 1400-3511
ISBN 978-91-7555-054-1
Artikelnr 2013-3-27

Publicerad www.socialstyrelsen.se, mars 2013

Korrigerad publikation 2013-03-27: I föregående publikation (februari 2013) saknades ca 1 650 förlossningar från sjukhusen i Västerbottens läns landsting. I denna publikation har dessa förlossningar adderats vilket påverkar tabeller fördelade på län, landsting och sjukhus, liksom det totala antalet förlossningar på riksnivå. Dock saknas fortfarande ca 100 förlossningar från Lycksele lasarett i Västerbottens län.

Förord

Denna publikation presenterar statistik över graviditeter, förlossningar och nyfödda barn under perioden 1973 till 2011 samt statistik över behandlingsresultat vid assisterad befruktning mellan 1991 och 2010. Uppgifter om graviditeter, förlossningar och nyfödda barn rapporteras från landets kvinnokliniker sedan 1973 till det medicinska födelseregistret vid Socialstyrelsen. Syftet med registret är att informationen ska utgöra underlag för kvalitetssäkring av hälso- och sjukvård, forskning och statistik.

I rapporten redovisas utvecklingen av faktorer som påverkar graviditeten och förlossningen, såsom kvinnornas ålder, antal barn, förekomst av kejsarsnitt, smärtlindring etc. Likaså redovisas uppgifter om utvecklingen av nyfödda barns födelsevikt och överlevnad m.m. Nytt för denna publikation är att information från Statistiska centralbyråns utbildningsregister med moderns utbildningsnivå länkats till några utvalda variabler och presenteras i rapporten.

Rapporten beskriver framför allt utvecklingen i landet som helhet sedan 1970-talet, och vissa data redovisas även på regional nivå. Rapporten redovisar statistik med korta kommentarer och förklaringar, men utan djupare analys.

Rapporten är sammanställd av Ellen Lundqvist, Karin Gottvall och Karin Källén (uppgifter om assisterad befruktning) vid Socialstyrelsen. Föredragande läkare för medicinska födelseregistret är Olof Stephansson.

Stockholm i mars 2013

Anders Åberg
Enhetschef
Enheten för befolkningsstatistik
Avdelningen för statistik och utvärdering

Innehåll

<i>Förord</i>	3
<i>Diagram- och tabellförteckning</i>	6
<i>Sammanfattning</i>	9
<i>Summary</i>	10
<i>Material</i>	11
Medicinska födelseregistret (MFR)	11
Bortfall	11
Utbildning	12
Kvalitetsregistret för assisterad befruktning (Q-IVF)	12
<i>Ordlista List of terms</i>	13
<i>Graviditet</i>	15
Mödrarnas ålder	15
Mödrarnas födelseland	17
Mödrarnas utbildning	18
Body mass index (BMI)	20
Tobaksvanor	23
Assisterad befruktning (uppgifter från Q-IVF)	28
In vitro-fertilisering (IVF)	28
Behandling med donerade spermier	31
Äggdonation	31
<i>Förlossning</i>	33
Antal förlossningar	33
Mödrarnas paritet	33
Flerbörder	34
Induktion	35
Smärtlindring	36
Farmakologisk smärtlindring	36
Icke-farmakologisk smärtlindring	40
Kejsarsnitt och instrumentella förlossningar	43
Sätesbjudning	46
Perinealklipp	48
Bristningar grad III och IV	49
Vårdtid	50
<i>Nyfödda barn</i>	53
Födelsevikt	53
Gestationsålder	54
Dödlighet under nyföddhetsperioden	55
<i>Bilaga 1. Tabeller</i>	59

Diagram- och tabellförteckning

Diagram		Diagrams	
1	Mödrarnas medelålder, 1976–2011	1	Maternal mean age, 1976–2011
2	Mödrarnas åldersfördelning, 1976–2011	2	Maternal age, 1976–2011
3	Medelålder bland förstföderskor per län, 2011	3	Mean age among primiparas by county, 2011
4	Andel mödrar födda utanför Sverige 1976–2011 fördelat på världsdel	4	Proportion of mothers born outside of Sweden 1976–2011 by continent
5	BMI (medelvärde) vid inskrivning till mödrahälsovården, 1996–2011	5	BMI (mean) at registration to antenatal care, 1996–2011
6	Andel gravida kvinnor med övervikt (BMI 25,0–29,9) och fetma (BMI 30,0 eller mer) vid inskrivning i mödrahälsovården, 1996–2011	6	Proportion of pregnant women with overweight (BMI 25,0–29,9) and obesity (BMI 30,0 or more) at registration to antenatal care, 1996–2011
7	Andel gravida kvinnor med övervikt (BMI 25,0–29,9) och fetma (BMI 30,0) vid inskrivning i mödrahälsovården per län, 2011	7	Proportion of pregnant women with overweight (BMI 25,0–29,9) and obesity (BMI 30,0 or more) at registration to antenatal care by county, 2011
8	Andel gravida kvinnor med (BMI 25,0–29,9) och fetma (BMI 30,0) vid inskrivning i mödrahälsovården fördelat på utbildningsgrupp, 2011. Åldersstandardiserade tal.	8	Proportion of pregnant women with overweight (BMI 25,0–29,9) and obesity (BMI 30,0 or more) at registration to antenatal care by educational level, 2011. Age-standardized.
9	Andel rökare under tidig graviditet, 1985–2011	9	Proportion of maternal smoking during early pregnancy, 1985–2011
10	Andel rökare före och under graviditet efter mödrarnas ålder, 2011	10	Proportion of maternal smoking before and during pregnancy by age, 2011
11	Dödlighet bland barn i relation till kvinnans tobaksvanor vid inskrivning i mödrahälsovården, 2005–2011	11	Infant mortality related to maternal tobacco use at registration to antenatal care, 2005–2011
12	Andel rökare och snusare under tidig graviditet per län, 2011	12	Proportion of maternal smoking and snuff use during early pregnancy by county, 2011
13	Andel rökare i tidig graviditet och i graviditetsvecka 30–32 samt andel som slutat röka vid vecka 30–32 fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal	13	Proportion of maternal smoking during early and pregnancy week 30–32, and proportion that stopped smoking at pregnancy week 30–32 by educational level, 2011 (unknown education not included). Age-standardized.
14	Antal återförande av befruktade ägg, efter behandlingstyp, behandlingar gjorda 1991–2010	14	Number of embryo transfers, by method of assisted reproduction, 1991–2010
15	Andel förlossningar per äggåterförande, efter behandlingstyp, behandlingar gjorda 1991–2010	15	Proportion of deliveries per embryo transfer (per cent), by method of assisted reproduction, 1991–2010
16	Andel tvilling- och trillingförlossningar efter assisterad befruktning, behandlingar gjorda 1991–2010	16	Proportion of twin and triplet deliveries after assisted reproduction, 1991–2010
17	Antal förlossningar totalt och per 1 000 kvinnor (15–44 år), 1976–2011	17	Total number of deliveries total and per 1,000 women (15–44 years), 1976–2011

18	Andel kvinnor som genomgått sin 1:a, 2:a, 3:e, 4:e, 5:e (eller fler) förlossning, 1976–2011	18	Proportion of 1 st , 2 nd , 3 rd , 4 th or 5 th or more delivery, 1976–2011
19	Antal tvilling-, trilling- och fyrlingförlossningar per 1 000 förlossningar, 1976–2011	19	Number of twin, triplet and quadruplet deliveries per 1,000 deliveries, 1976–2011
20	Andel förlossningar som startas med induktion av alla enkelbördsförlossningar vid fullgången graviditet, (≥ 37 veckor), 1996–2011	20	Proportion of induced singleton deliveries at full-term pregnancy (≥ 37 weeks), 1996–2011
21	Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning, 1976–2011	21	Pharmacological pain relief at vaginal deliveries, 1976–2011
22	Epiduralblockad vid vaginal förlossning bland förstföderskor per landsting, 2011	22	Epidural block at vaginal deliveries among primiparas by county council, 2011
23	Epiduralbedövning vid vaginal förlossning fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal	23	Epidural anaesthesia at vaginal deliveries by educational level, 2011 (unknown education not included). Age-standardized
24	Andel vaginala förlossningar med icke-farmakologiska smärtlindringsmetoder, 1996–2011	24	Proportion of vaginal deliveries with non-pharmacological pain relief methods, 1996–2011
25	Icke-farmakologisk smärtlindring (akupunktur, TENS eller kvaddlar sammantaget) vid vaginal förlossning fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal	25	Non-pharmacological pain relief at vaginal deliveries by educational level, 2011 (unknown education not included). Age-standardized
26	Kejsarsnitt och vaginala instrumentella förlossningar, 1976–2011	26	Caesarean section and vaginal instrumental deliveries, 1976–2011
27	Kejsarsnitt vid enkelbörd och flerbörd, 1976–2011	27	Caesarean section by singleton and multiple pregnancy, 1976–2011
28	Samtliga kejsarsnitt per landsting, 2011	28	Caesarean section by county council, 2011
29	Förlossningssätt fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal	29	Mode of delivery by educational level, 2011 (unknown education not included). Age-standardized
30	Kejsarsnitt vid sätesbjudning bland enkelbörd, 1976–2011	30	Caesarean section of breech deliveries among singleton pregnancies, 1976–2011
31	Perinealklipp vid vaginal förlossning fördelat på paritet, 2000–2011	31	Episiotomy at vaginal delivery by parity, 2000–2011
32	Bristningar av grad III och IV vid vaginal förlossning, 1991–2011	32	Anal sphincter rupture of the 3rd and 4th degree at vaginal deliveries, 1992–2011
33	Bristningar av grad III och IV vid vaginal förlossning vid instrumentell (sugklocka/tång) respektive icke instrumentell förlossning samt vid barn med födelsevikt ≥ 4500 g respektive < 4500 g, år 1991–2011	33	Anal sphincter rupture of the 3rd and 4th degree at vaginal by vaginal instrumental deliveries and birth weight ≥ 4500 g or < 4500 g, 1992–2011
34	Medelvårdtid vid enkelbörd efter vaginal förlossning respektive kejsarsnitt 1976–2011	34	Time at in-patient care post partum among singleton births by vaginal delivery and caesarean section, 1976–2011
35	Andel kvinnor med kort vårdtid (0–2 dygn) vid enkelbörd efter vaginal förlossning, 1976–2011	35	Proportion of short time at in-patient care post partum (0–2 days) among singleton births by vaginal delivery, 1976–2011

36	Andel kvinnor med kort vårdtid (0–2 dygn) vid enkelbörd efter vaginal förlösning per landsting, 2011	36	Proportion of short time at in-patient care post partum (0–2 days) among singleton births by vaginal delivery by county council, 2011
37	Genomsnittlig födelsevikt hos flickor och pojkar, 1976–2011	37	Mean birth weight among girls and boys, 1976–2011
38	Prematuritet och överburenhet bland levande födda barn vid enkelbörd, 1987–2011	38	Premature and postmature births among live singleton births, 1987–2011
39	Dödföddhet (graviditetsvecka ≥ 22) och neonatal dödlighet (0–27 dygn efter födelsen), 1976–2011	39	Stillbirth (gestational length $\geq 22+0$) and neonatal death (0–27 days), 1976–2011
40	Neonatal dödlighet (0–27 dygn) bland för tidigt födda barn 1976–2011	40	Neonatal death (0–27 days) among premature births, 1976–2011

Tabeller		Tables	
1	Bakgrundsfaktorer hos modern i relation till utbildningsnivå, 2011	1	Maternal background in relation to level of education, 2011
2	Antal IVF-behandlingar med egna ägg och spermier 2010	2	Number of IVF-treatments, 2010
3	Antal IVF-behandlingar med donerade spermier, 2010	3	Number of IVF treatments with donated sperm, 2010
4	Antal äggdonationer, 2010	4	Number of egg donations 2010
5	IVF, äggdonationer och spermiedonationer fördelat på kvinnans ålder, 2010	5	IVF, egg donations and sperm donations by maternal age, 2010
6	Dödföddhet och neonatal dödlighet (0–27 dygn) bland födda barn, 2011	6	Stillbirth and neonatal death (0–27 days), 2011
7	Graviditetslängd för levande födda barn som avlider under neonatalperioden (0–6 dygn eller 7–27 dygn efter födelsen), enkelbörder, 2002–2011	7	Neonatal death by gestational week among live singleton births, 2002–2011
8	Bakgrundsfaktorer hos modern i relation till födda barn, dödföddhet och neonatal dödlighet, 2002–2011	8	Maternal background in relation to of live born infants, stillbirth and neonatal death, 2002–2011

Sammanfattning

Sedan medicinska födelseregistret startade 1973 har det skett stora förändringar både för kvinnor som föder barn och i omständigheter kring själva förlossningen. I den här rapporten redovisas statistik som beskriver utvecklingen av mödra-, förlossnings- och nyföddhetsvården i Sverige mellan 1973 och 2011 samt statistik över behandlingsresultat vid assisterad befruktning mellan åren 1991 och 2010.

Födelsetalen minskade under 1970-talet och början av 1980-talet, för att sedan öka och nå en topp 1990-1992. Strax därefter minskade födelsetalen kraftigt för att nå en lägstanivå 1998-1999 med knappt 89 000 födda barn enligt folkbokföringsuppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB). Under 2000-talet har födelsetalen ökat och 2011 föddes 111 770 barn i Sverige, vilket dock är en viss minskning jämfört med 2010 ($n = 115\,641$).

Medelåldern för kvinnor som föder sitt första barn har ökat från knappt 24 år 1973 till drygt 28 år 2011. Sedan 2004 har medelåldern legat mer konstant. Andelen mödrar som är födda utanför Sverige har ökat från 10 procent år 1973 till närmare 24 procent år 2011.

Andelen kvinnor med övervikt eller fetma (BMI 25 eller mer) vid inskrivning i mödrahälsovård har ökat från 25 procent 1992 till 38 procent 2011. Rökning i tidig graviditet har fortsatt att minska från drygt 31 procent år 1983 till 6 procent år 2011. Bland gravida kvinnor med grundskola som högsta utbildning återfanns en större andel med övervikt och fetma och denna grupp rökte i större utsträckning under graviditeten jämfört med kvinnor som med gymnasial eller eftergymnasial utbildning.

I genomsnitt fick 50 procent av alla förstföderskor epiduralbedövning (ryggbedövning) vid vaginal förlossning 2011. Det finns stora regionala skillnader i användningen av olika smärtlindringsmetoder under förlossning. Kvinnor med grundskola som högsta utbildning använde i något lägre grad farmakologisk såväl som icke-farmakologisk smärtlindring under förlossningen jämfört med övriga utbildningsgrupper. Skillnaden kvarstod dock inte för epiduralbedövning efter att hänsyn tagits till kvinnans ålder, paritet, födelseland och hemort i analyserna.

Andelen kejsarsnitt vid enkelbördsförlossningar har ökat från 5 procent 1973 till 17 procent 2011 och för flerbörder var andelen kejsarsnitt 55 procent under 2011. Andelen kejsarsnitt var något lägre bland kvinnor med eftergymnasial utbildning jämfört med övriga utbildningsgrupper. Närmare 91 procent av alla sätesändlägen förlöstes med kejsarsnitt år 2011.

Bland förstföderskor med vaginal förlossning drabbades 6 procent av perinealbristningar av grad III och IV vilket är samma andel som år 2010.

Den neonatala dödligheten (levande födda barn som dör inom 28 dagar efter födelsen) har minskat från 7,9 per 1 000 levande födda barn 1973 till 1,6 per 1 000 levande födda barn 2011.

Summary

Since the medical birth register started in 1973, substantial changes have taken place both for the childbearing women and in the circumstances related to delivery. In this report, we present statistics that describe the development of maternal and obstetric care in Sweden between 1973 and 2011. We have chosen to present information that we know is in demand both by the health service and the general public. Where there is reason to do so, we have shown differences between counties and county councils.

During the 1970s and early 1980s, the number of births decreased but rose again, to peak 1990-1992. After that the number of births decreased considerably and reached a bottom level of less than 89,000 children born per year in 1998-1999. In the 2000s the number of births has increased and almost 112,000 children were born in Sweden in 2011, although the 111,770 children born in Sweden in 2011 was a slight reduction compared to 2010 ($n = 115,641$).

The mean age of women giving birth to their first child (primiparas) has risen from just under 24 years in 1973 to just over 28 years in 2011. The proportion of pregnant women born outside Sweden has risen from 10 per cent in 1973 to nearly 24 per cent in 2011.

The proportion of women with overweight or obese (BMI of 25 or more) when registering for antenatal care has increased from 25 per cent in 1992 to 38 per cent in 2011. Daily smoking in early pregnancy has decreased from 31 per cent in 1983 to 6 per cent in 2011. Pregnant women with compulsory education had higher BMI and smoked to a larger extent during pregnancy than women with upper secondary and post-secondary education.

On average, 50 per cent of all primiparas had epidural anesthesia during labour in 2011. There are considerable regional differences in the use of pain relief methods. Women with compulsory education used somewhat less pharmacological and non-pharmacological pain relief during labour compared to women with upper secondary and post-secondary education. The conclusion for epidural anaesthesia was not consistent after adjustment for maternal age, parity, country of birth and county.

The proportion of caesarean section in singleton deliveries has increased from 5 per cent in 1973 to 17 per cent in 2011. For multiple deliveries the corresponding proportion was 55 per cent in 2011. The proportion of caesarean section was somewhat lower among women with post-secondary education. Almost 91 per cent of all breech presentations were delivered by caesarean section in 2011.

Among primiparas the proportion of anal sphincter ruptures in vaginal delivery was 6 per cent, which is the same proportion as in 2010.

Neonatal mortality (children born alive who die within 28 days after birth) has decreased from 7.9 per 1,000 live born children in 1973 to 1.6 per 1,000 live born children in 2011.

Material

Medicinska födelseregistret (MFR)

Sedan 1973 finns det ett rikstäckande medicinskt födelseregister (MFR) över samtliga graviditeter som lett till förlossning. Registret omfattar uppgifter om graviditeter, förlossningar och om nyfödda barn. Systemet bygger på journaluppgifter från mödrahälsovård, förlossningsvård och nyföddhetsvård. Bara uppgifter där det finns ett klart motiv för en rikstäckande registrering på individnivå samlas in till MFR.

Bortfall

Efter publiceringen av föregående version av denna årsrapport (2013-02-07) upptäcktes att ca 1 650 förlossningar saknades från Västerbottens läns landsting. Detta är anledningen till ompublicering av rapporten. I den här korregerade rapporten saknas fortfarande drygt 100 förlossningar vilket beror på tekniska problem med journalsystemet vid Lycksele lasarett.

Det är så gott som omöjligt att undvika felaktigheter i ett register av medicinska födelseregistrets storlek. Avsaknad av en uppgift får dock betydelse först när man försöker bestämma hur vanligt ett fenomen är. Så länge bortfallet sker slumpartat kommer det att ha liten betydelse för bedömningar av riskfaktorer. De som använder registret för undersökningar eller vetenskapliga studier måste känna till de problem som finns i registret, till exempel där det förekommer avvikelser i inrapporteringen. Registeruppgifter är inte lämpliga för att göra individuella bedömningar av enskilda personer utan de är avsedda för jämförelser mellan grupper. Ett bortfall uppstår när sjukhusen inte rapporterar en förlossning till registret eller när uppgifter inte journalförts på ett adekvat sätt.

Totala bortfallet för de uppgifter som rapporteras från mödrahälsovårdsjournalen (bland annat tobaksvanor, BMI m.m.) var för hela riket 2,2 procent år 2011 i mödrahälsovårdsjournal 1 (MHV1) och 2,9 procent i mödrahälsovårdsjournal 2 (MHV2). Störst bortfall hade Hallands län med 8,1 procent och Uppsala län hade 9,3 procent bortfall på MHV2.

Rökning i graviditetsvecka 30–32 finns med i medicinska födelseregistret sedan 1991, men på grund av det stora bortfallet så publiceras dessa uppgifter endast från år 2000 och framåt. Från och med 1999 registreras användning av snus och även rökning tre månader före aktuell graviditet (bilaga 1).

Varje år jämförs det antal barn som rapporterats till MFR med folkbokföringsuppgifter (SCB). År 2011 rapporterades 99,2 procent av alla levande födda barn till MFR.

Utbildning

I denna rapport har några utvalda variabler i medicinska födelseregistret samkörts med Statistiska centralbyråns utbildningsregister. Syftet med samkörningen är att undersöka om utbildningsnivå har betydelse för moderns hälsa i samband med graviditet och förlossning.

Utbildningsvariabeln har kategoriserats enligt följande nivåer:

- Grundskola; ≤ 9 års utbildning
- Gymnasial utbildning; 2- eller 3-årig
- Eftergymnasial utbildning; högskola, universitet inklusive forskarutbildning.

Diagrammen fördelade efter utbildning är åldersstandardiserade. Åldersstandardisering används för att till exempel sammanfatta antal eller procentandelar över de olika åldersgrupperna. Sammanfattningen görs med ett standardiserat viktsystem. Åldersstandardiserade värden gör det möjligt att jämföra olika utbildningsgrupper även om åldersfördelningen är olika.

Kvalitetsregistret för assisterad befruktning (Q-IVF)

Från år 2007 rapporteras alla IVF-behandlingar till ett nationellt kvalitetsregister för IVF. Statistik från Q-IVF avseende IVF-behandlingar samt behandlingar med donerade ägg och spermier presenteras i föreliggande rapport i form av trender över behandlingar gjorda under perioden 1991-2010.

Förhållandevis stor andel av behandlingarna ges av privata vårdgivare; behandling med donerade spermier eller ägg får dock endast utföras vid allmänna sjukhus. När det gäller IVF-behandlingar utförs något fler behandlingar på privata än på offentliga kliniker. Huvudman för Q-IVF är landstinget i Västra Götalandsregionen, registerhållare är Christina Bergh, Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Ordlista

List of terms

10 eller fler cigaretter per dag	10 or more cigarettes per day
1–9 cigaretter per dag	1–9 cigarettes per day
Äggåterförande	Embryo transfer
Anal sfinkterruptur, bristning grad III och IV eller bristning i ändtarmens slutmuskel	Anal sphincter rupture, 3rd or 4th degree tear
Antal	Number
Antal levande födda	Number of live births
Andra länder	Other countries
År	Year
Aspirerade	Aspirated
Assisterad befruktning	Assisted reproduction (technologies, ART)
Återföranden av befruktade ägg	Embryo transfer
Återföranden av frysta/tinade befruktade ägg	Transfer of frozen/thawed embryos
Barnet	Child
Behandlingstyp	ART procedure
Befruktat ägg	Embryo
BMI	Body mass index
Bristning i bäckenbotten, grad III och IV	Anal sphincter rupture, 3rd or 4th degree pelvic floor tear
Döda inom 0–6 dygn	Deaths within 0–6 days
Döda inom 7–27 dygn	Deaths within 7–27 days
Dödfödda	Stillbirths
Eftergymnasial utbildning	Post-secondary education
Eller mer	Or more
Eller mindre	Or less
Enkelbörd	Singleton birth
Epiduralbedövning	Epidural anaesthesia
Flerbörd	Multiple birth
Flickor	Girls
Förlossningar	Deliveries
Förstföderskor	Primiparas
Frysta/tinade ägg	Frozen/thawed embryo
Givarinsemination/donatorinsemination	Donor insemination
Gram	Gram
Graviditetstid i veckor	Length of gestation in weeks
Graviditetsveckor	Gestational age (weeks)
Grundskola som högsta utbildning	Compulsory education
Gymnasial utbildning	Upper secondary education
ICSI (Mikroinjektion)	Intra-cytoplasmic sperm injection
Instrumentella förlossningar	Instrumental deliveries
Inducerad komplett abort	Induced complete abortion
Insemination	Insemination
IVF (in vitro-fertilisering/ provrörsbefruktning)	In-vitro fertilisation
Kejsarsnitt	Caesarean section

Kliniska graviditeter	Clinical pregnancies
Landsting	County council
Länsdelssjukhus	General hospital
Länssjukhus	Central general hospital
Medelålder	Mean age
Moderns födelseland	Maternal county of birth
Moderns tobaksvanor vid inskrivning i mödra- hälsovård	Maternal smoking at registration to ante- natal care
Moderns ålder	Maternal age
Neonatalt döda	Neonatal death
Norden förutom Sverige	The Nordic countries except Sweden
Omföderskor	Multiparas
Övriga	Other
Övriga Norden	The Nordic countries except Sweden
Paracervicalblockad	Paracervical block
Paritet	Parity
Per 1 000 kvinnor	Per 1,000 women
Perinealklipp, Perineotomi	Episiotomy
Pojkar	Boys
Procent	Per cent
Pudendusblockad	Pudendal nerve block
Regionsjukhus	Regional hospital
Riket	The whole country
Röker	Smoke
Samtliga födda	Total birth
Snusar	Use snuff
Sverige	Sweden
Tidigare födda barn	Previous births
Totalt	Total
Trilling- eller fyrlingförlossning	Triplets or quadruplets
Tvillingförlossning	Twin delivery
Vaginal	Vaginal

Graviditet

Mödrarnas ålder

Barnaföderskorna har sedan registret startade 1973 blivit allt äldre. Medelåldern totalt för alla som fött barn har ökat från 26 år till drygt 30 år 2011. Ökningen för förstföderskor under samma period är från 24 till drygt 28 år (diagram 1 samt bilaga 1 tabell 1).

Det är vanligast att kvinnor föder sitt första barn när de är mellan 25 och 29 år. Andelen tonårsmammor har minskat från ungefär 15 till 3 procent sedan 1970-talet. Under samma period har andelen mödrar 35 år och äldre ökat från omkring 3 procent till 13 procent och 2 procent av mödrarna var 40 år eller äldre år 2011. (diagram 2 samt bilaga 1, tabell 2-3).

Sedan mitten av 1990-talet har också omföderskorna blivit äldre. För omföderskor är den vanligaste mödraåldern mellan 30 och 34 år och kvinnor som är 35 år eller äldre har ökat. 1973 var 8,5 procent av omföderskorna 35 år eller äldre, medan motsvarande siffra 2011 var drygt 30 procent (diagram 2 samt bilaga 1, tabell 2-3).

Diagram 1. Mödrarnas medelålder, 1976–2011.

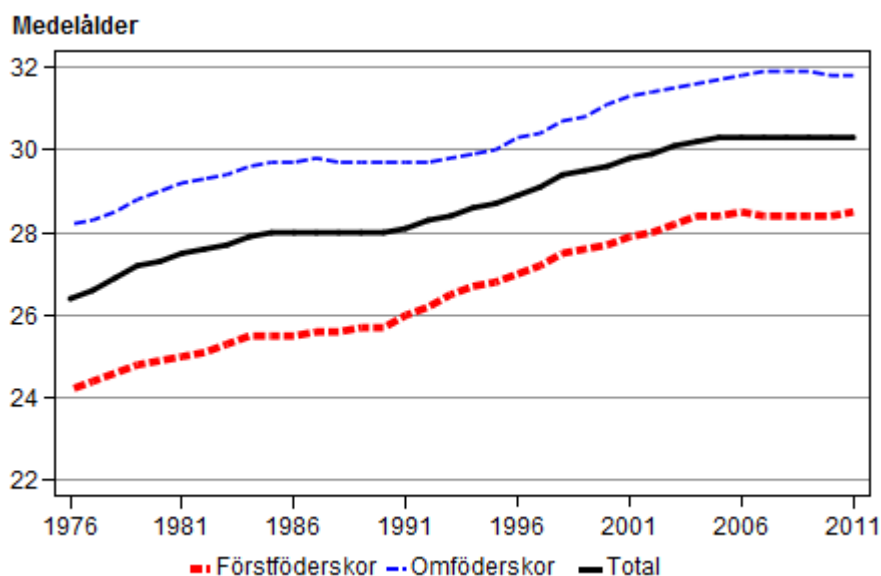
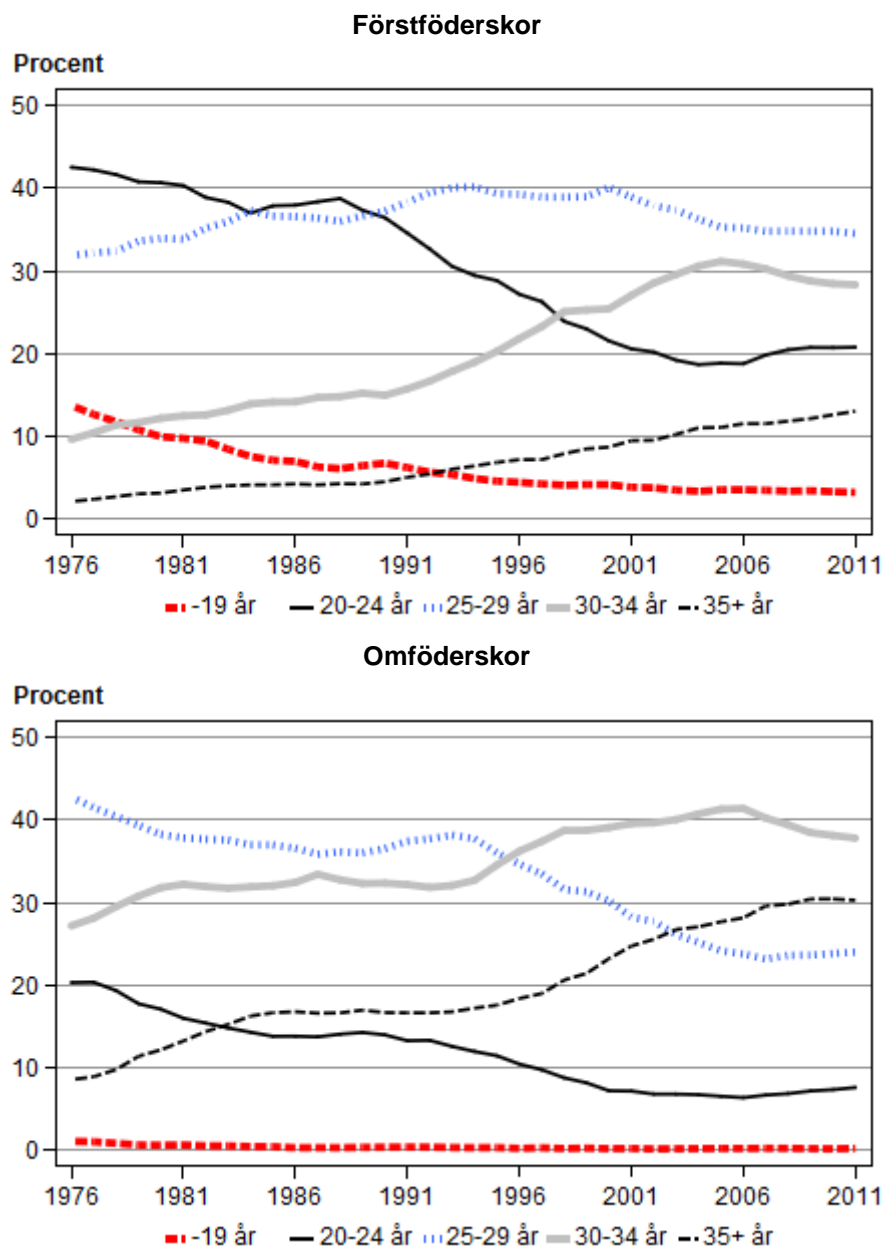
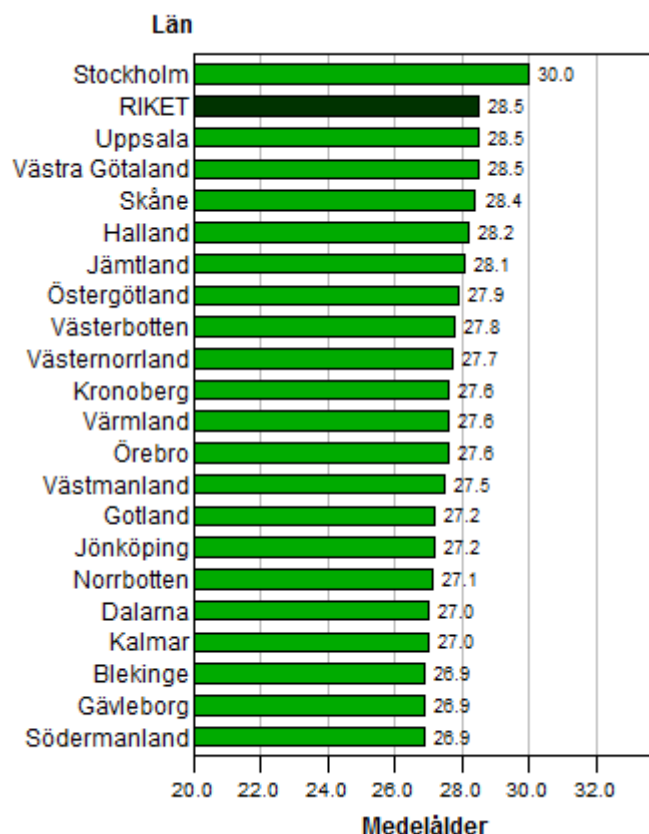

Diagram 2. Mödrarnas åldersfördelning, 1976–2011.

Mödrarnas medelålder skiljer sig mellan länen (diagram 3). Den högsta medelåldern bland förstföderskor finns i Stockholms län (30 år) och den lägsta medelåldern i Blekinge, Gävleborgs och Södermanlands län (27 år). Se även bilaga 1, tabell 4.

Diagram 3. Medelålder bland förstföderskor per län, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

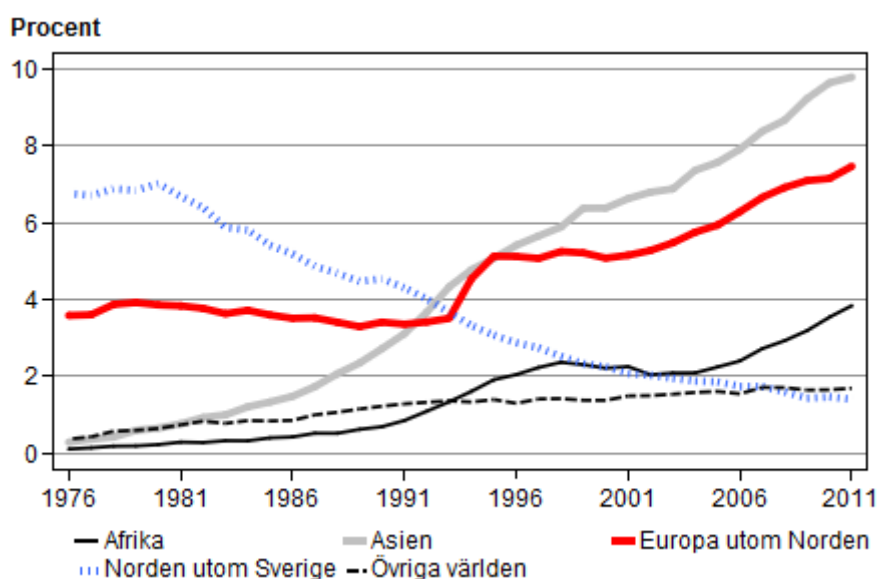

Mödrarnas födelseland

Andelen mödrar födda utanför Sverige har ökat från 10 procent 1973 till närmare 24 procent 2011. På 70-talet var det vanligast att kvinnans födelseland var ett annat nordiskt land, men sedan 1993 är det vanligare att utlandsfödda kvinnor kommer från Asien (främst Irak, Iran, Libanon, Syrien och Thailand år 2011).

Diagram 4 visar andelen kvinnor som fött barn i Sverige fördelat på världsdel de själva var födda i (svenskfödda kvinnor redovisas ej i diagrammet). Närmare 8 procent av kvinnorna hade sitt ursprung i Europa utom Norden och 4 procent av kvinnorna kommer från Afrika. Under 2011 kom en tredjedel av de afrikanska kvinnorna från Somalia. Se även bilaga 1, tabell 5-6.

Diagram 4. Andel mödrar födda utanför Sverige 1976–2011 fördelat på världsdel.

Mödrarnas utbildning

Uppgifter om mödrarnas högsta utbildningsnivå har hämtats från Statistiska centralbyrån (SCB). Tabell 1 visar bakgrundsfaktorer hos modern i relation till utbildningsnivå. Av alla kvinnor som födde barn under 2011 hade 11 procent grundskola som högsta utbildning, 37 procent gymnasial och 51 procent eftergymnasial utbildning.

Kvinnans ålder har stor betydelse för utbildningsnivå. Bland kvinnor i den yngsta åldersgruppen (<20 år) som ännu inte haft möjlighet till högre utbildning hade 86 procent grundskola som högsta utbildning. I den vanligaste åldersgruppen för kvinnor som föder barn (30–34 år) hade 64 procent eftergymnasial utbildning.

Utbildningsnivån skiljer sig inte för kvinnor som föder sitt första, andra eller tredje barn. Skillnaderna uppstår först för omfödelskor som föder mer än tre barn, vilka i genomsnitt har en lägre utbildningsnivå.

Moderns födelseland har också betydelse för utbildningsnivån. Bland svenska kvinnor som födde barn 2011 hade 54 procent eftergymnasial utbildning och 8 procent hade grundskola som högsta utbildning. Bland kvinnor födda i något land i Afrika eller Asien hade 46 respektive 26 procent grundskola som högsta utbildning. Bortfallet för utbildningsvariabeln är störst bland utrikesfödda kvinnor (tabell 1).

Tabell 1. Bakgrundsfaktorer hos modern i relation utbildningsnivå, 2011.

	Grundskola		Gymnasial		Eftergymnasial		Total	Okänd
Ålder	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal
-19 år	1 101	85,9	178	13,9	2	0,2	1 281	486
20-24 år	3 329	25,0	8 175	61,4	1 808	13,6	13 312	1 487
25-29 år	3 315	11,1	12 771	42,9	13 700	46,0	29 786	1 600
30-34 år	2 449	6,9	10 177	28,7	22 843	64,4	35 469	1 189
35+ år	1 632	6,8	7 323	30,6	15 005	62,6	23 960	683
Totalt	11 826	11,4	38 624	37,2	53 358	51,4	103 808	5 445
Paritet								
Första barnet	4 571	10,0	16 636	36,4	24 446	53,5	45 653	2 860
Andra, tredje barnet	5 538	10,6	19 537	37,2	27 388	52,2	52 463	1 922
Fjärde eller följande	1 717	30,2	2 451	43,1	1 524	26,8	5 692	663
Totalt	11 826	11,4	38 624	37,2	53 358	51,4	103 808	5 445
Födelseland								
Sverige	6 637	8,1	31 648	38,7	43 426	53,1	81 711	397
Norden utom Sverige	84	6,3	367	27,5	884	66,2	1 335	177
Europa utom Norden	1 144	16,2	2 372	33,6	3 541	50,2	7 057	1 028
Afrika	1 397	45,8	915	30,0	738	24,2	3 050	1 106
Asien	2 372	26,4	2 781	31,0	3 823	42,6	8 976	1 628
Övriga världen	188	11,4	531	32,2	931	56,4	1 650	176
Totalt	11 826	11,4	38 624	37,2	53 358	51,4	103 808	5 445

Body mass index (BMI)

BMI vid inskrivning till mödrahälsovård

BMI (Body Mass Index, kroppsmasseindex) är ett sätt att beskriva kroppsvikten i förhållande till kroppslängden. Genom formeln vikten i kg/längden i m² räknar man ut BMI.

BMI delas in i följande kategorier (enligt WHO:s klassificering):

Undervikt: BMI < 18,5

Normalvikt: BMI 18,5 – 24,9

Övervikt: BMI 25,0 – 29,9

Fetma grad 1: BMI 30,0 – 34,4

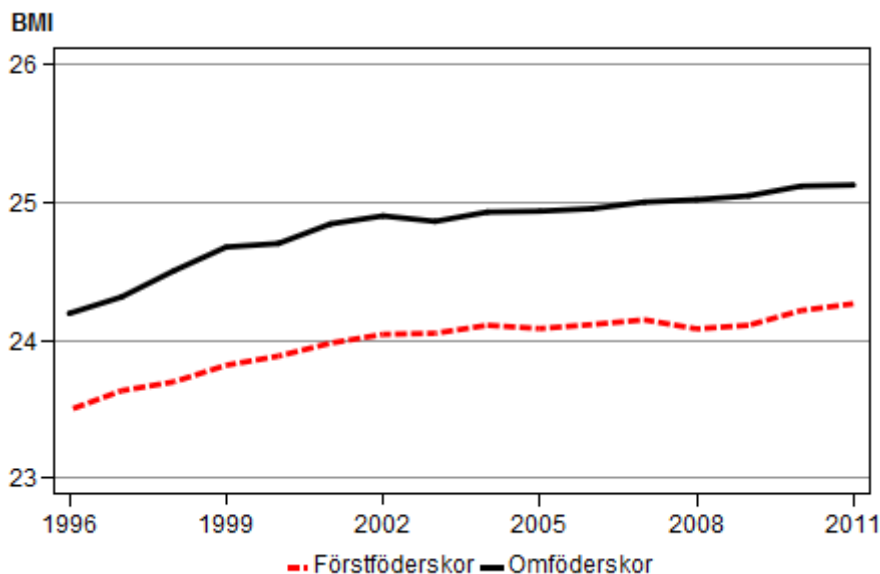
Fetma grad 2: BMI 35,0 – 39,9

Fetma grad 3: BMI ≥ 40,0

Kvinnans BMI när hon blir gravid påverkar graviditet och förlossning. Överviktiga och kvinnor med fetma har kraftigt ökad risk för att få graviditetsdiabetes och blodtryckssjukdomar inklusive havandeskapsförgiftning (preeklampsi). Moderns vikt är direkt kopplad till barnets vikt och överviktiga kvinnor föder i större utsträckning barn som är stora för tiden. Härigenom ökar risken för att förlossningen blir långdragen och att kvinnan får bristningar och andra förlossningsskador. Ett högt BMI ökar risken för kejsarsnitt och dessa kvinnor har en större risk för komplikationer i form av blodproppssjukdom, infektion och blödning i samband med operationen. Den överviktiga kvinnan löper en högre risk för intrauterin fosterdöd dvs. att barnet dör före födelsen.

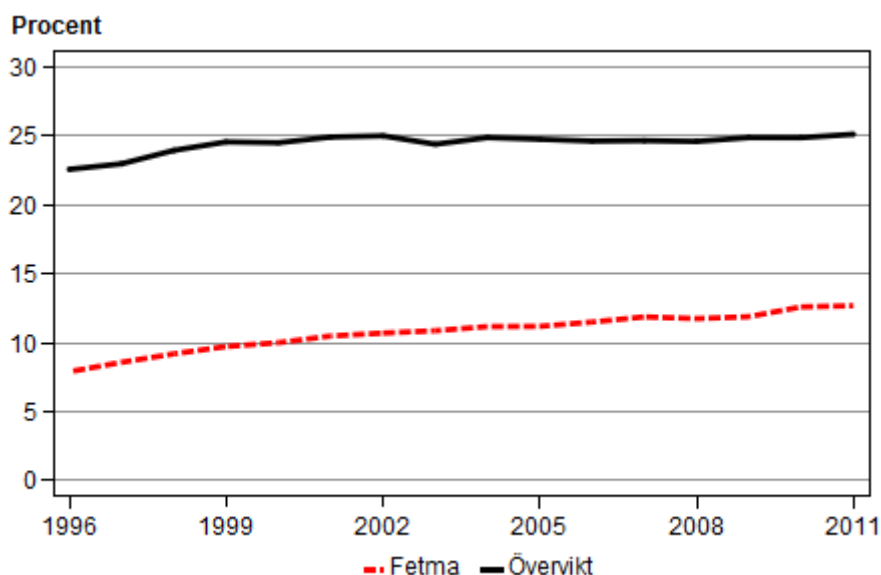
Information om mödrarnas vikt och längd har sedan 1992 noterats i mödrahälsovårdsjournalen. Genom information om kvinnans vikt och längd kan BMI (kroppsmasseindex) räknas ut. Från 1996 och fram till 2002 ökade BMI i medeltal förhållandevis kraftigt bland såväl förstföderskor som omföderskor (diagram 5).

Diagram 5. BMI (medelvärde) vid inskrivning i mödrahälsovården, 1996–2011.

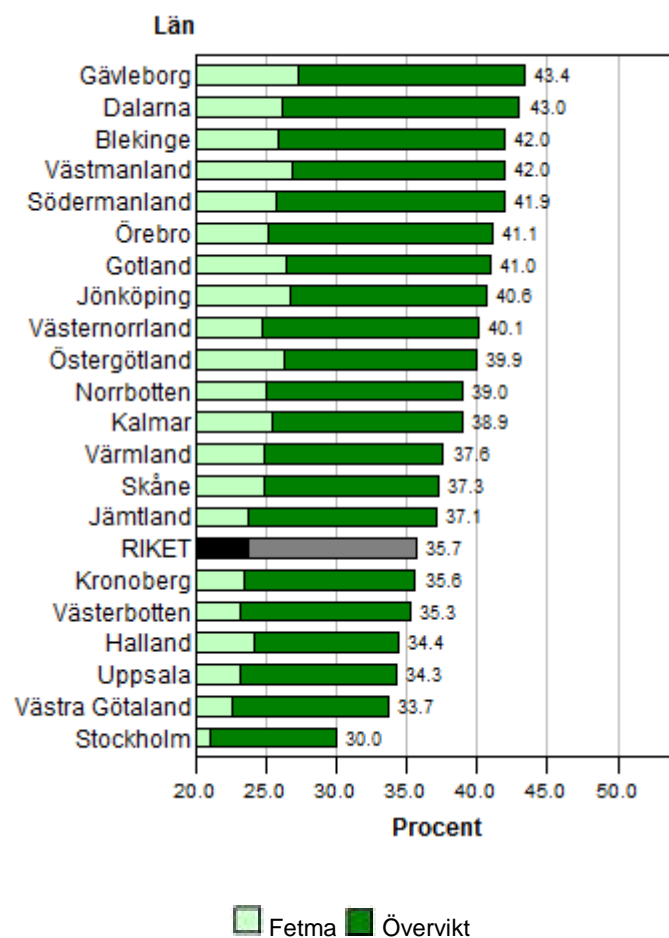
Efter 2002 har andelen gravida kvinnor med övervikt och fetma fortsatt att öka men i långsammare takt. År 2011 hade drygt 25 procent av samtliga mödrar övervikt och närmare 13 procent hade fetma (diagram 6 samt bilaga 1, tabell 7-9).

Diagram 6. Andel gravida kvinnor med övervikt (BMI 25,0–29,9) och fetma (BMI 30,0 eller mer) vid inskrivning i mödrahälsovården, 1996–2011.

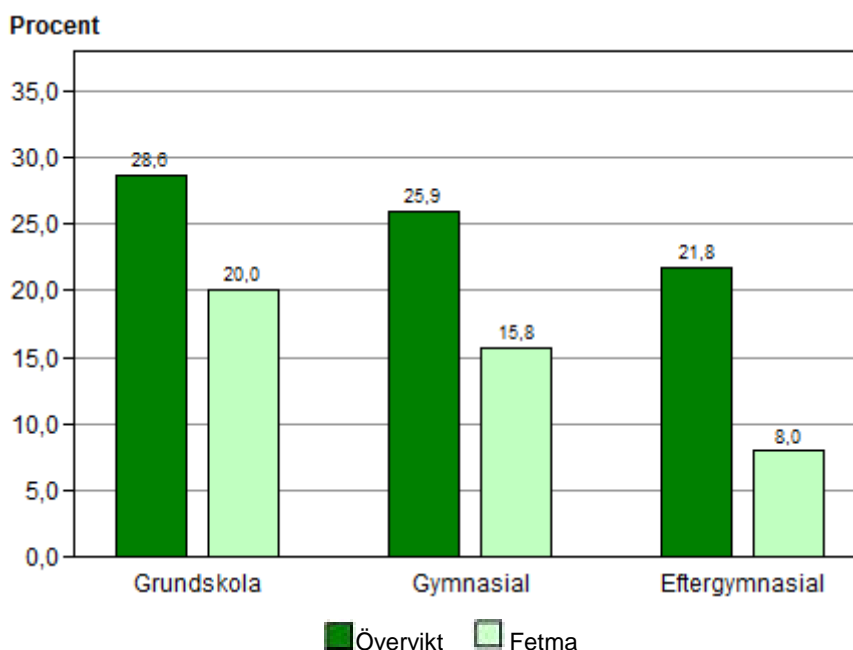
Kvinnornas BMI varierar mellan länen. I Gävleborgs län hade 43 procent av de gravida kvinnorna övervikt eller fetma (BMI > 25,0) i början av graviditeten, medan motsvarande siffra i Stockholms län var 30 procent. (diagram 7 samt bilaga 1, tabell 10).

Diagram 7. Andel gravida kvinnor med övervikt (BMI 25,0–29,9) och fetma (BMI 30,0 eller mer) vid inskrivning i mödrahälsovård per län, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

I diagram 8 visas övervikt och fetma bland kvinnor som tillhör olika utbildningsgrupper. En mindre andel gravida kvinnor som har eftergymnasialutbildning har övervikt och fetma jämfört med kvinnor från de övriga utbildningsgrupperna.

Diagram 8. Andel gravida kvinnor med övervikt (BMI 25,0–29,9) och fetma (BMI 30,0 eller mer) vid inskrivning i mödrahälsovården fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal.

Tobaksvanor

Tobaksvanor före och under graviditet

Gravida kvinnors rökvanor vid inskrivning i mödrahälsovård (MHV) började samlas in år 1983. År 1990 infördes även registrering av rökning i graviditetsvecka 30–32, men pga. brister i rapporteringen är uppgiften användbar först från år 2000. År 1999, i samband med revidering av MHV-journalen, inkluderades uppgifter om rökning tre månader före aktuell graviditet samt användning av snus i registret.

Användning av tobak under graviditet kan påverka barnet och graviditeten negativt. Rökning och snusning under graviditet kan leda till dålig fostertillväxt och därigenom öka risken för dödföddhet (diagram 11). Tobaksanvändning ökar också risken för prematur förlossning, vilket i sin tur ökar risken för neonatal död (död under de första fyra levnadsveckorna). Rökning under graviditeten ökar också risken för att barnet dör under senare delen av det första levnadsåret, en risk som sannolikt beror på att rökning ökar risken för plötslig spädbarnsdöd.

Bland kvinnor som födde barn 2011 rökte drygt 15 procent tre månader före aktuell graviditet. Andelen gravida kvinnor som röker vid inskrivning i mödrahälsovård har minskat från drygt 31 procent 1983 till 6 procent 2011. Rökning har minskat i alla åldersgrupper, men är fortfarande vanligast bland de yngsta barnaföderskorna. Andelen gravida tonåringar som rökte tidigt i graviditeten var knappt 23 procent år 2011. Hos kvinnor mellan 20 och 24 år var motsvarande andel 13 procent. Andelen som rökte sent i graviditeten (graviditetsvecka 30–32) var cirka 16 procent bland tonåringar och 10 procent i åldersgruppen 20–24 år (diagram 9).

I bilaga 1, tabell 11–20 redovisas mer detaljerad statistik över kvinnors tobaksvanor i samband med graviditet, både över tid och uppdelat på åldersgrupper, och på regional nivå.

Diagram 9. Andel rökare under tidig graviditet, 1986–2011.

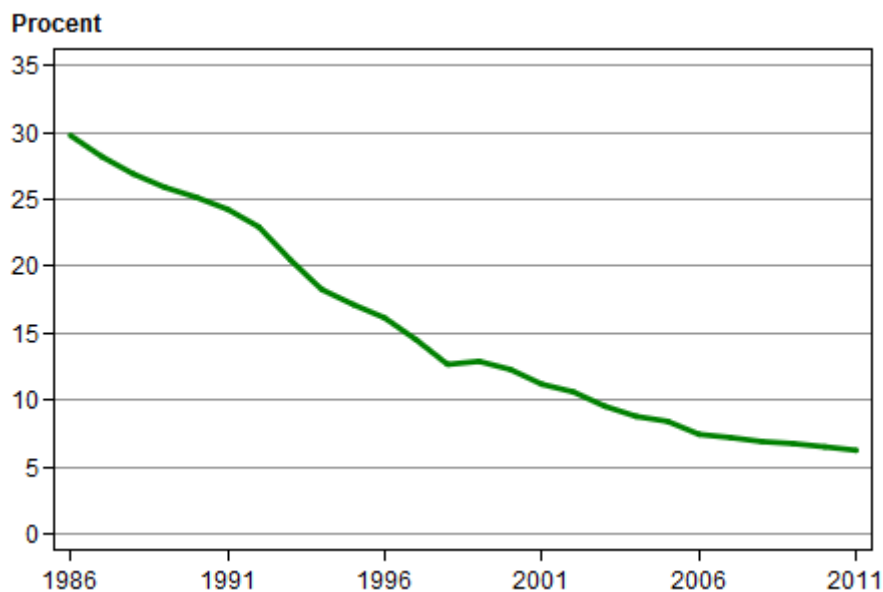

Diagram 10. Andel rökare före och under graviditet efter mödrarnas ålder, 2011.

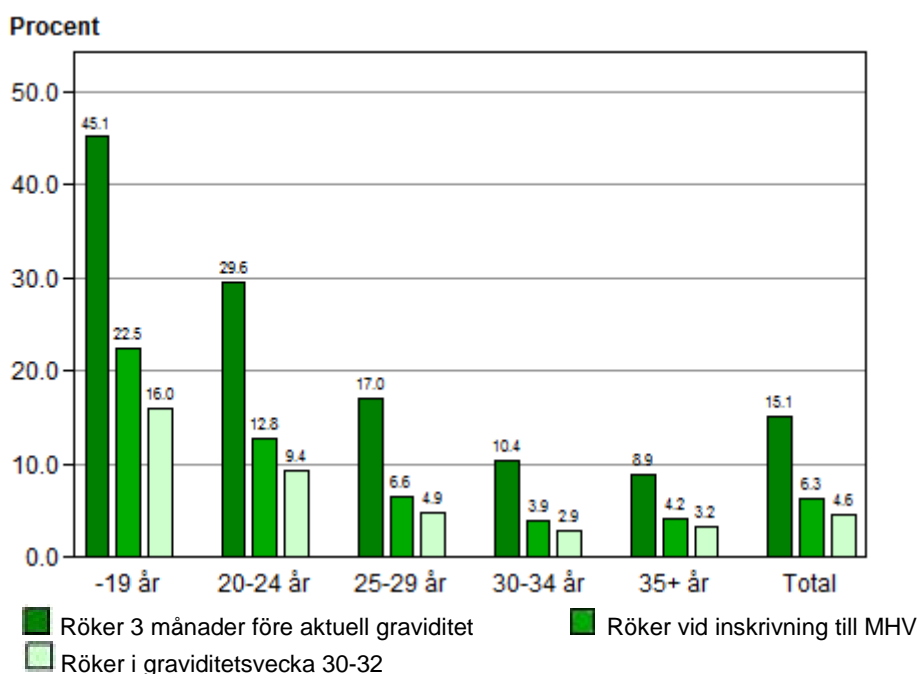
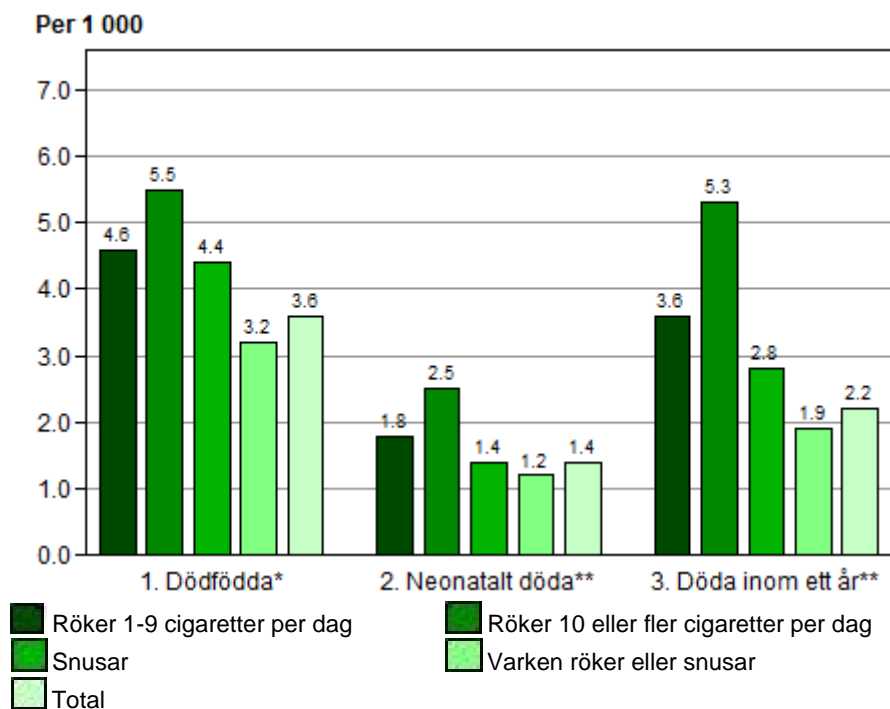

Diagram 11. Dödlighet bland barn i relation till kvinnans tobaksvanor vid inskrivning i mödrahälsovården, 2007–2011.

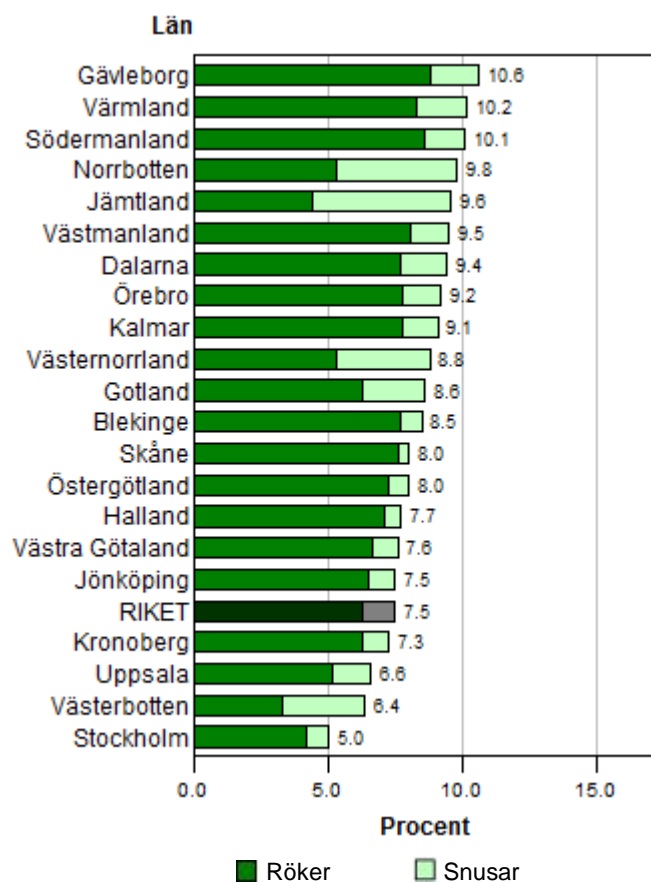

*Dödfödda (gestationsålder $\geq 22+0$ veckor) beräknas per 1 000 födda barn.

**Neonatalt döda och döda inom ett år beräknas per 1 000 levande födda barn.

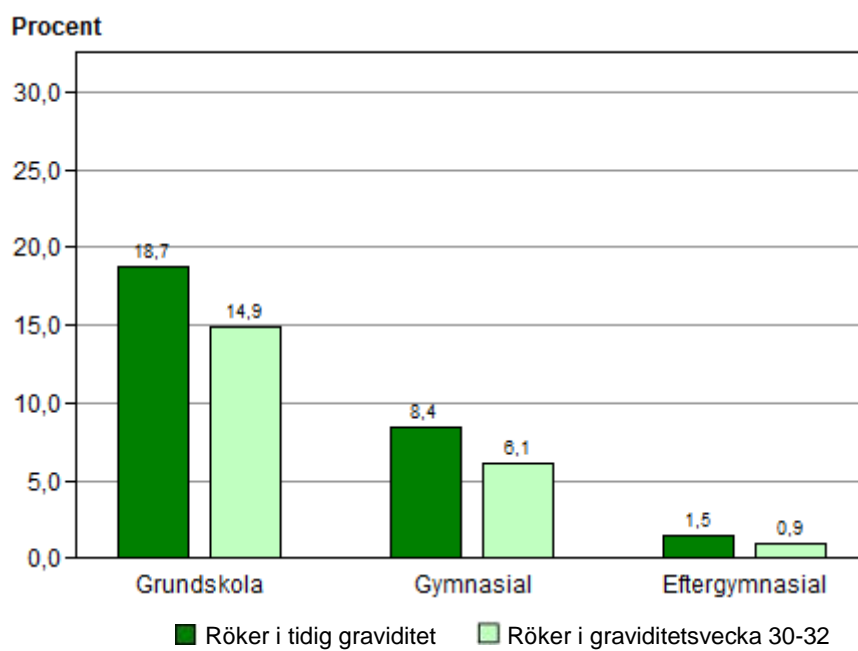
Det finns tydliga skillnader i tobaksvanor under graviditet mellan länen. I diagram 12 framgår det att snusanvändning är vanligast i de län där rökning är mindre förekommande, det gäller framför allt i de nordligaste länen. I Jämtland är andelen som snusar högre än andelen som röker. I tidig graviditet snusade omkring 5 procent av kvinnorna i Jämtlands och Norrbottens län och närmare 4 procent i Västerbottens och Västernorrlands län. I hela landet snusade drygt 1 procent av mödrarna till barn födda 2011 i tidig graviditet.

Diagram 12. Andel rökare och snusare under tidig graviditet per län, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

Hur stor andel kvinnor som röker under graviditeten skiljer sig mycket mellan olika utbildningsgrupper. Av kvinnor med grundskola som högsta utbildning röker fler och färre slutar att röka under graviditeten jämfört med dem som har en högre utbildningsnivå (diagram 13).

Diagram 13. Andel rökare i tidig graviditet och i graviditetsvecka 30-32 samt andel som slutat röka vid vecka 30-32 fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal.

Assisterad befruktning (uppgifter från Q-IVF)

Assisterad befruktning

Assisterad befruktning innebär att gameterna (ägg och/eller spermier) hanteras utanför kroppen. Det kan ske med spermier enbart; *insemination*, antingen med partners spermier, så kallad *makeinsemination*, eller insemination med spermier från en givare/donator.

Hormonstimulering: Redan på 1960-talet började man att hormonstimulera ägglossningen hos en kvinna med hormonrubbnings. Denna metod kan lätt leda till överstimulering av äggstocken så att flera ägg mognar samtidigt, vilket i sin tur kan leda till graviditet med många foster om äggen blir befruktade. Eftersom risken för både mor och barn ökar kraftigt med fler foster är detta att betrakta som en allvarlig komplikation till behandlingen. Hormonstimulering måste därför göras med mycket noggrann övervakning (t.ex. dagliga hormonbestämningar, ultraljudsundersökningar) för att undvika överstimulering.

Provrörsbefruktning: Assisterad befruktning kan också ske genom att både ägg och spermier sammanförs på laboratoriet, provrörsbefruktning eller så kallad *in vitro-fertilisering (IVF)*. Man plockar ut ägg från mogna äggblåsor på kvinnans äggstock efter hormonstimulering och befruktar äggen med mannens sperma i ett provrör, varefter ett eller flera befruktade ägg återförs in i kvinnans livmoder för att utvecklas vidare, så kallad *standard-IVF*.

Under perioden 1991–1993 förbättrades behandlingsresultaten vid IVF och ICSI-teknik (intra-cytoplasmatisk spermieinjektion) infördes. ICSI innebär att spermien injiceras direkt i äggets cytoplasma. Behandlingsresultaten har legat relativt oförändrade trots en övergång från först tre till två befruktade ägg som inleddes 1993 och därefter en övergång från två till ett befruktat ägg som påbörjades år 2000. Socialstyrelsens föreskrifter gällande från januari 2003, att endast ett befruktat ägg som regel skall återföras, påskyndade övergången till ett befruktat ägg med bibehållna resultat men klar sänkning av flerbördsfrekvensen.

De första graviditeterna efter provrörsbefruktning (IVF) i Sverige inträffade 1981 och det första IVF-barnet föddes 1982 i Göteborg. Under 1980-talet etablerades flera nya IVF-enheter och antalet fullständiga behandlingar steg successivt. Idag sker en noggrann registrering av alla IVF-behandlingar som utförs i Sverige i Q-IVF - Nationellt kvalitetsregister för assisterad befruktning. Någon central rapportering av hormonstimuleringar eller inseminationer finns däremot inte. I denna rapport redovisas således endast statistik rörande IVF-behandlingar med data från kvalitetsregistret.

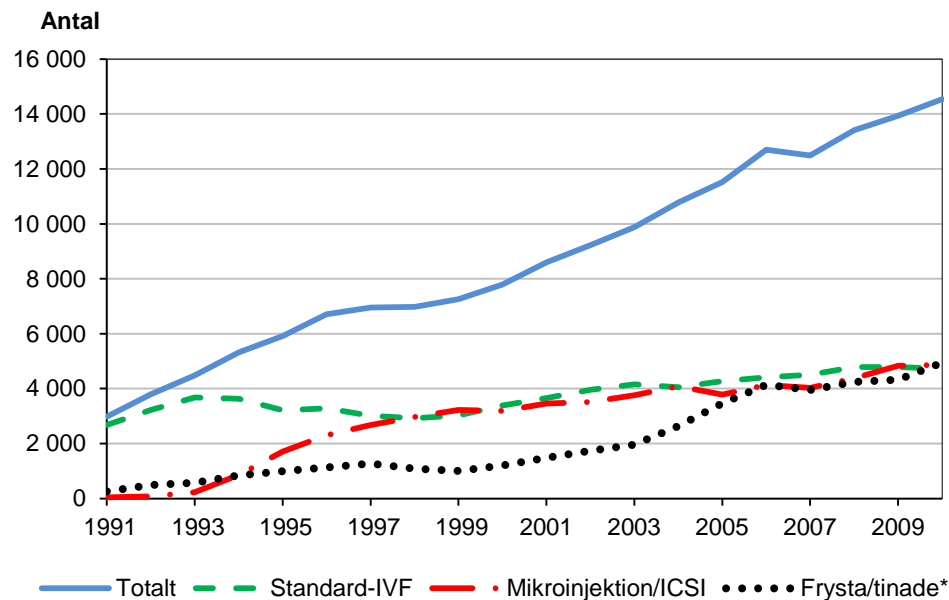
In vitro-fertilisering (IVF)

Antalet fullständiga IVF-behandlingar har ökat från cirka 3 000 år 1991 till drygt 14 500 behandlingar 2010. I början av perioden utgjordes nästan samtliga behandlingar av standard-IVF. ICSI-tekniken infördes 1993 för behandling av par med huvudsakligen manlig infertilitet. Indikationen för denna teknik har breddats och svarade för huvuddelen av den totala ökningen av alla IVF-behandlingar mellan 1991 och 1997. ICSI-tekniken och har sedan 1998 använts vid närmare hälften av alla IVF-behandlingar (diagram 14).

Totalt under 2010 gjordes vid 16 kliniker närmare 9 600 återföranden av färska ägg och det var lika vanligt att man använde standard-IVF som ICSI.

Utöver detta tinades embryon i 5 500 cykler som ledde till 4 900 återföranden.

Diagram 14. Antal återförande av befruktade ägg, efter behandlingstyp, behandlingar gjorda 1991–2010.

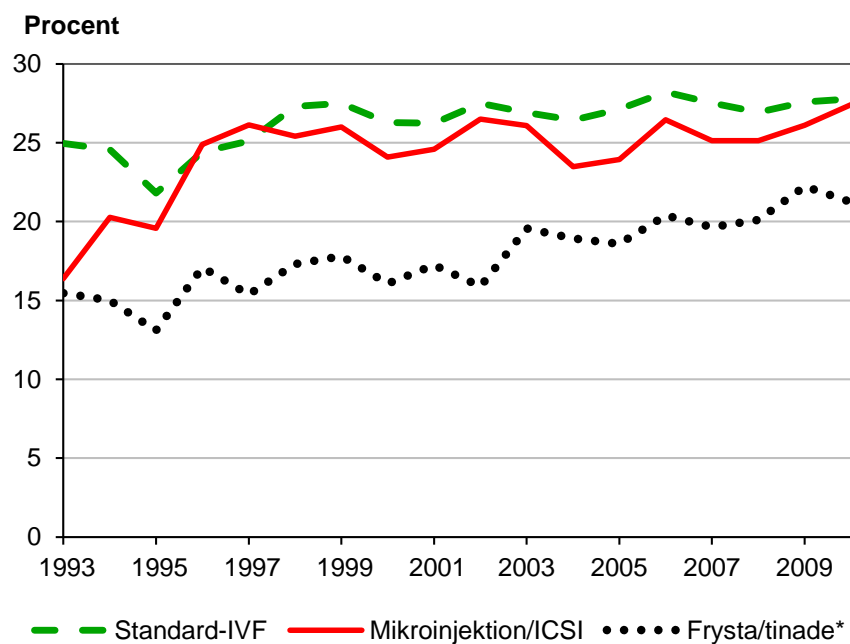

*Frysta/tinade omfattar både standard-IVF och mikroinjektion/ICSI

Antalet graviditeter och förlossningar efter standard-IVF ökade successivt fram till 1993, då var tredje kvinna blev gravid och var fjärde fick barn efter en behandling med återförande av befruktade ägg. Graviditetsfrekvensen sjönk 1995, för att därefter åter öka, så att resultaten för de senaste åren har legat något över 1993 års nivå (diagram 15). Resultaten för ICSI följer ett liknande mönster som för standard-IVF.

Som resultat av de 14 541 behandlingar som genomfördes 2010, föddes 3 882 levande barn vid 3 697 förlossningar. Närmare 28 procent av behandlingarna med "färska ägg" ledde till förlossning medan drygt 21 procent av de behandlingar som startades med att tina upp frysta befruktade ägg ledde till förlossning.

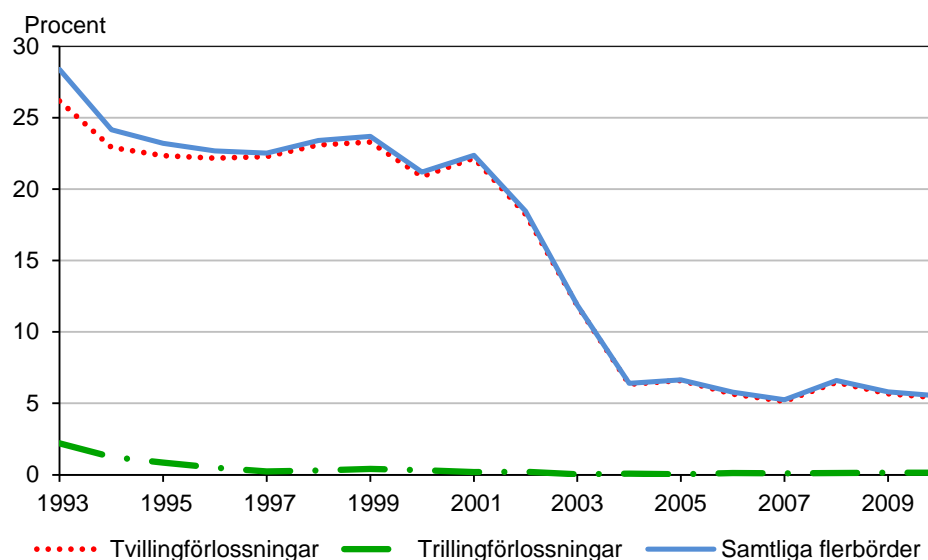
Diagram 15. Andel förlossningar per äggåterförande efter behandlingstyp, behandlingar gjorda 1993–2010.

*Frysta/tinade omfattar både standard-IVF och mikroinjektion/ICSI

Den totala flerbördsfrekvensen vid förlossning har sjunkit från cirka 32 procent 1991 till 5,5 procent år 2010 (diagram 16). Minskningen av flerbörder under åren 2001-2004 kan förklaras med den successiva reduktionen av antalet återförda befruktade ägg under denna period.

Diagram 16. Andel tvilling- och trillingförlossningar efter assisterad befruktning, behandlingar gjorda 1993–2010.

Resultaten av IVF-behandlingar där egna ägg och spermier använts, se tabell 2.

Tabell 2. Antal IVF-behandlingar med egna ägg och spermier 2010.

	Färska behandlingar		Frysta behandlingar	
	IVF	ICSI	IVF	ICSI
Startade cykler	5 754	5 837	3 093	2 426
Återföranden av befruktade ägg	4 724	4 869	2 812	2 136
Kliniska graviditeter	1 702	1 719	800	578
Dödfödda barn 22-v	10	4	4	0
Förlossningar	1 312	1 334	610	441
– enkelgraviditet	1 238	1 246	581	418
– tvillinggraviditet	64	86	26	23
– trillinggraviditet	3	0	2	0
Levande födda barn	1 367	1 416	635	464

Behandling med donerade spermier

För par där mannen inte producerar några spermier är givarinsemination den mest närliggande möjligheten för kvinnan att få ett biologiskt barn. Från och med 1 juli 2005 är det möjligt även för lesbiska par att få barn genom assisterad befruktning på sjukhus i Sverige.

IVF med donerade spermier blev tillåtet från januari 2003. Under år 2010 genomfördes 217 fullständiga behandlingar med färska befruktade ägg vilket ledde till 93 graviditeter, 78 förlossningar och 83 levande födda barn, samt 148 återföringar med frystinade befruktade ägg som gav 45 graviditeter, 34 förlossningar och 35 levande födda barn (tabell 3).

Tabell 3. Antal IVF-behandlingar med donerade spermier 2010.

	Färska behandlingar	Frysta behandlingar
Startade cykler	249	162
Återföranden av befruktade ägg	217	148
Kliniska graviditeter	93	45
Dödfödda barn 22-v	0	0
Förlossningar	78	34
– enkelgraviditet	73	33
– tvillinggraviditet	5	1
– trillinggraviditet	0	0
Levande födda barn	83	35

Äggdonation

I januari 2003 blev det tillåtet med äggdonation. Äggdonation kan göras med såväl anonym givare som med anhörig/känd donator för det behandlade paret. En känd donator bör användas endast i undantagsfall enligt de allmänna råd som utfärdats. Totalt under 2010 genomfördes 185 återföranden med färska befruktade ägg och 148 med frystinade befruktade ägg. 35 procent av de färska, och 26 procent av de frystinade återförandena resulterade i graviditeter. Totalt inträffade 103 kliniska graviditeter som resulterade i 72 enkelbördsförlossningar och 2 tvillingförlossningar (tabell 4).

Tabell 4. Antal äggdonationer 2010.

	Färska behandlingar	Frysta behandlingar
Startade cykler	230	171
Återföranden av befruktade ägg	185	148
Kliniska graviditeter	64	39
Dödfödda barn 22-v	0	0
Förlossningar	54	30
– enkelgraviditet	52	30
– tvillinggraviditet	2	0
– trillinggraviditet	0	0
Levande födda barn	56	30

Resultaten av IVF-behandlingar där donerade ägg- och spermier använts visas i tabell 5.

Tabell 5. IVF, äggdonationer och spermiedonationer fördelat på kvinnas ålder 2010.

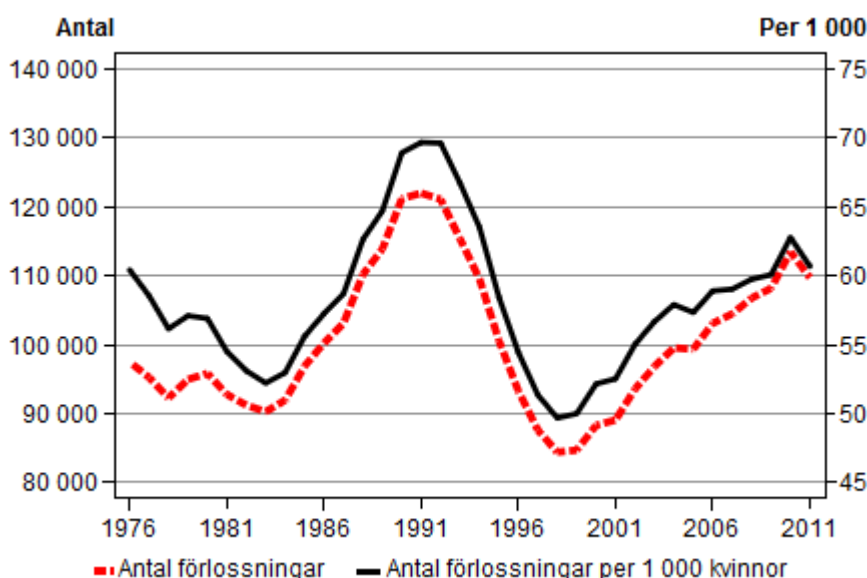
Ålder	Återföranden/ insemination	Förlossningar	Förlossningar per återförande/ insemination
	Antal	Antal	Procent
IVF			
– 29	2 142	678	31,7
30-34	4 907	1 462	29,8
35-39	5 830	1 300	22,3
40-	1 639	253	15,4
Okänt	23	4	17,4
Äggdonationer			
– 29	32	11	34,4
30-34	97	27	27,8
35-39	169	38	22,5
40-	35	8	22,9
Okänt	–	–	–
Spermiedonationer, IVF			
– 29	62	22	35,5
30-34	125	50	40,0
35-39	164	38	23,2
40-	14	2	14,3
Okänt	–	–	–

Förlossning

Antal förlossningar

Sedan 1973 då uppgifter började samlas till medicinska födelseregistret har födelsetalen fluktuerat i 10-årsperioder. Vändningen efter den första nedåtgående trenden på 1970-talet kom efter 1983. Därefter ökade födelsetalen kraftigt igen för att nå en högsta topp 1990–1992 då mer än 120 000 barn föddes. Antalet förlossningar var som lägst i slutet av 1990-talet då mindre än 85 000 kvinnor födde barn. Det senaste decenniet har antalet förlossningar ökat för varje år men 2011 föddes det färre barn än 2010 (diagram 17 samt bilaga 1, tabell 21–24).

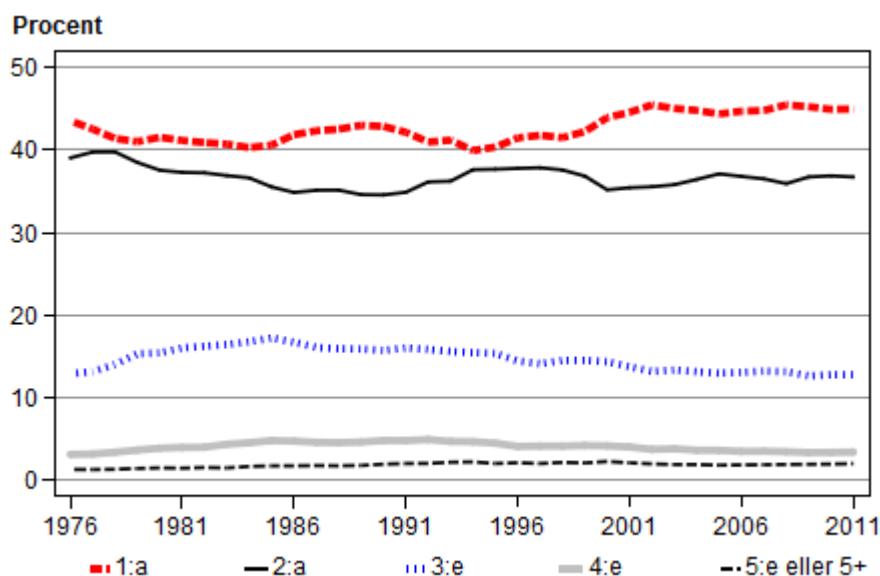
Diagram 17. Antal förlossningar totalt och per 1 000 kvinnor (15–44 år), 1976–2011.

Mödrarnas paritet

Det är vanligast att kvinnor föder ett eller två barn och det har inte skett några stora förändringar i totala antal barn/förlossningar per kvinna under tidsperioden (diagram 18 samt bilaga 1, tabell 25).

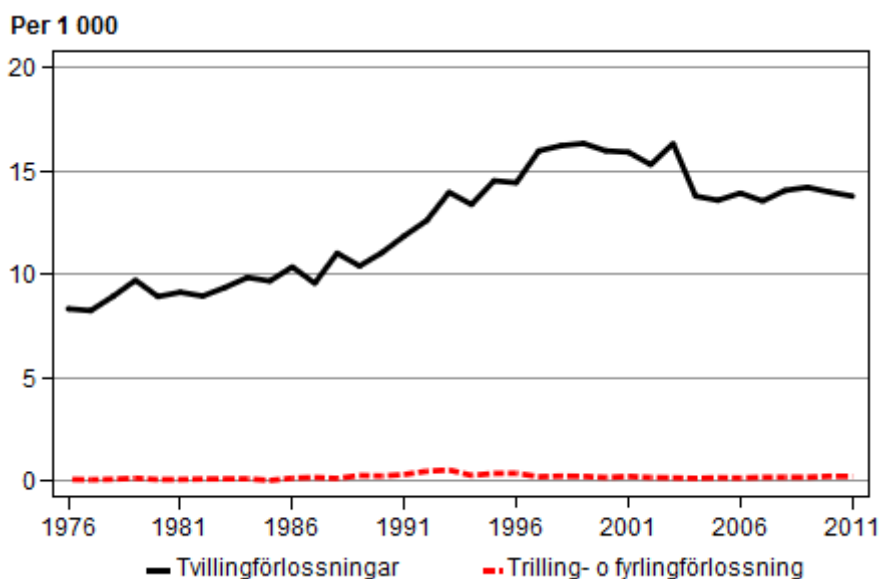
Diagram 18. Andel kvinnor som genomgått sin 1:a, 2:a, 3:e, 4:e, 5:e (eller fler) förlossning, 1976–2011.

Flerbörder

Tvillinggraviditeterna ökade från slutet av 1970-talet till början på 2000-talet på grund av ökad förekomst av assisterad befruktning med införande av flera befruktade ägg. Sedan 2002 har trenden vänt tack vare den nuvarande rekommendationen att endast ett befruktat ägg återförs vid in vitro-fertilisering (IVF). Andelen trilling- och fyrlingsfödslar har legat relativt konstant sedan 1970-talet (diagram 19 samt bilaga 1, tabell 26).

Diagram 19. Antal tvilling-, trilling- och fyrlingsfödslar per 1 000 förlossningar, 1976–2011.

Induktion

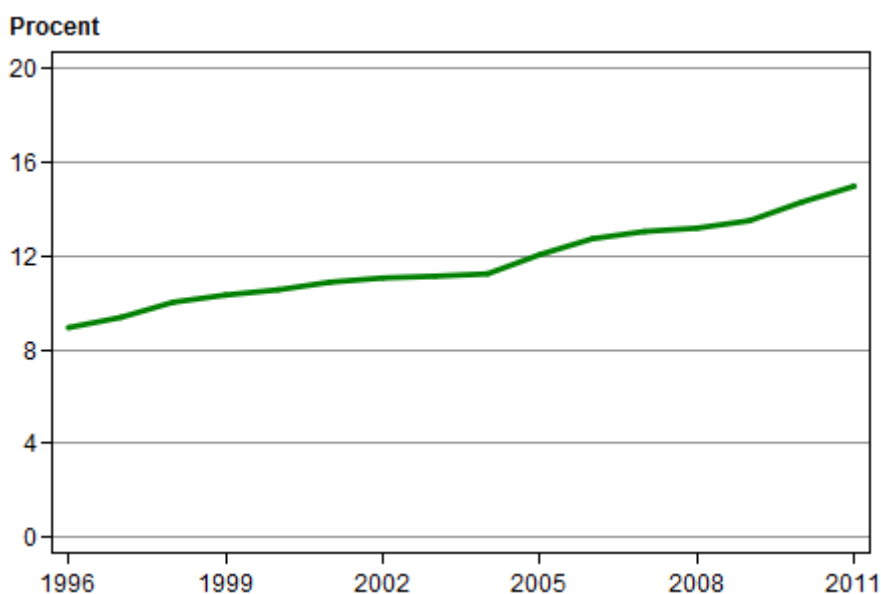
Överburen graviditet (42 fullgångna graviditetsveckor eller mer) är den vanligaste anledningen till att man kan behöva sätta igång, inducera, en förlossning. Om den gravida kvinnan är överburen finns det risk både för att barnet blir för stort, vilket kan göra själva förlossningen mer komplicerad, och för att moderkakan fungerar sämre. Det senare kan leda både till att barnet får för lite näring och till försämrad syretillförsel till barnets blod.

Andra orsaker till att förlossningen kan behöva sättas igång är havandeskapsförgiftning och diabetes. Vid båda dessa tillstånd finns det risk att fostrets hälsa kan påverkas negativt om graviditeten tillåts fortsätta. Flerbördsgraviditet eller oklar blödning under graviditeten kan också vara orsaker till induktion.

För fostrets del är den vanligaste orsaken till att man vill sätta igång förlossningen att tillväxten har saktat av. Man kan se det genom att beräkna fostrets vikt med ultraljud. Om fostret växer sämre beror det oftast på att moderkakan fungerar sämre. Moderkakans funktion kan bedömas genom blodflödesmätning av navelsträngen och genom att undersöka blodcirkulationen i fostret med hjälp av ultraljud.

Sedan 1994 har andelen induktioner ökat. En orsak till ökningen är att förlossningskliniker numera oftare sätter igång förlossningar redan innan 42 fullgångna graviditetsveckor uppnåtts. År 2011 var 15 procent av alla fullgångna enkelbördsförlossningar inducerade (diagram 20).

Diagram 20. Andel förlossningar som startades med induktion av alla enkelbördsförlossningar vid fullgången graviditet (≥ 37 veckor), 1996–2011.

Smärtlindring

Farmakologisk smärtlindring

Epiduralbedövning (ryggbedövning, EDA): EDA innebär att läkaren för in en kateter i epiduralrummet, dvs. utrymmet utanför ryggmärgen som omges av skyddande hinnor. Därifrån passerar nerver ut till olika delar av kroppen. Genom katetern injiceras bedövningsmedlet, som påverkar de nerver som passerar genom detta utrymme. EDA läggs av narkosläkare, som för in en kateter mellan ett par ländryggskotor med kvinnan i hopkurat sidoläge eller sittande framåtböjd. EDA ger en mycket god smärtlindrande effekt under öppningsskedet av förlossningen. EDA påverkar inte barnet. Med moderna bedövningsmedel kan man åstadkomma en bedövning som inte påverkar kvinnans motorik, vilket gör att kvinnan kan vara uppegående med sin EDA. Förlossningsförloppet kan eventuellt bli något längre och risken för instrumentell förlossning ökar något. EDA kan också användas som bedövning vid kejsarsnitt.

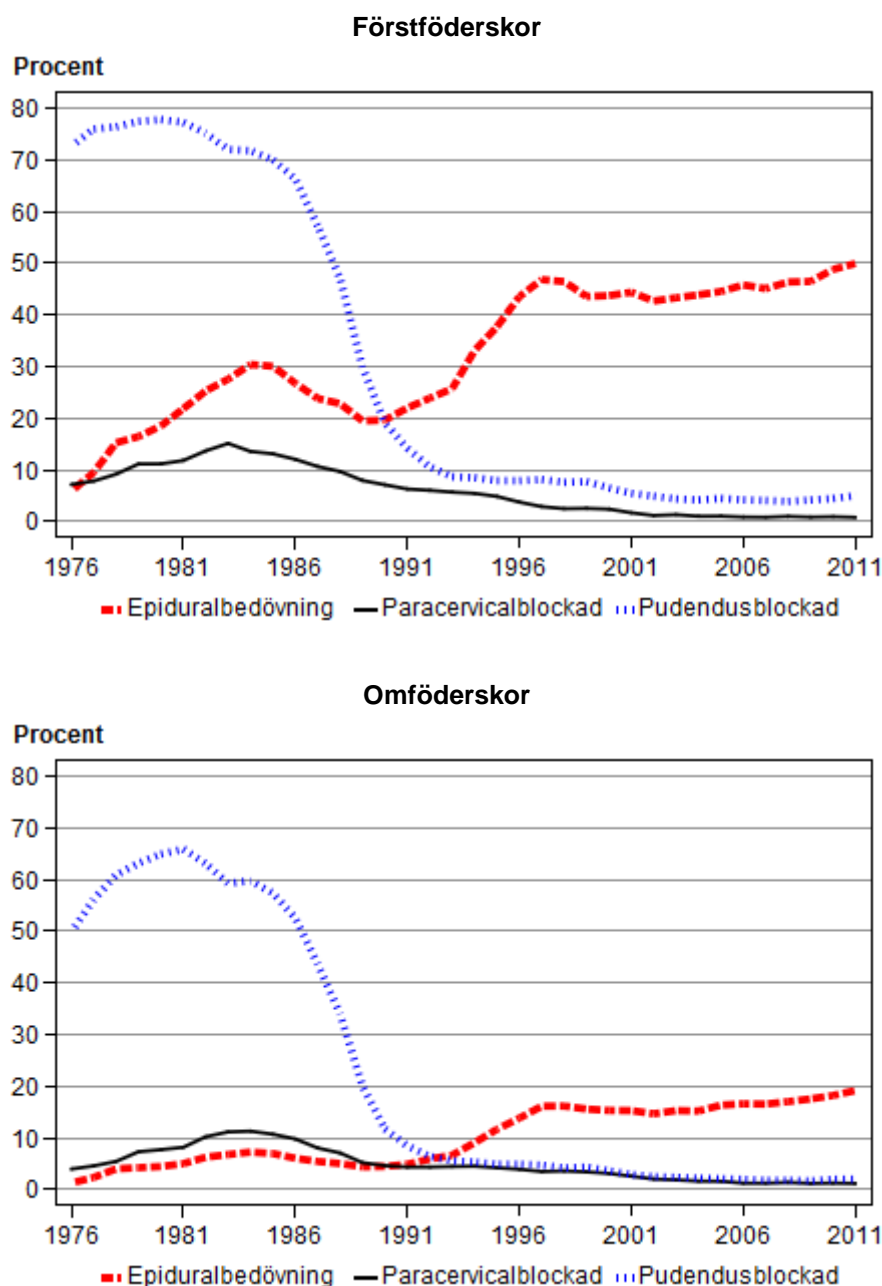
Paracervikalblockad (PCB): PCB innebär att ett bedövningsmedel injiceras invid nerver på var sin sida av livmoderhalsen (cervix). Bedövningen är lämplig under öppningsskedet och läggs av gynekolog. Medlet verkar snabbt och smärtlindringen är ofta effektiv utan att värkarbetet påtagligt avtar. En nackdel är att effekten bara sitter i drygt en timme och därefter måste blockaden läggas om. En annan nackdel är att PCB i sällsynta fall kan påverka hjärtfrekvensen hos barnet.

Pudendusblockad (bäckenbottenbedövning, PDB): PDB ger god smärtlindring i bäckenbotten och används därför i utdrivningsskedet (under krystningen). Den används också inför perinealklipp och när klipp eller bristningar sys efter förlossning (suturering). Vid PDB injiceras bedövningsmedlet via slidan, intill nerver som går på varje sida i inre delen av bäckenet.

I diagram 21 visas användningen av farmakologiska smärtlindringsmetoder sedan 1976. Epiduralbedövning är vanligare hos förstföderskor än hos omföderskor. Användning ökade i början av 1990-talet, vilket sannolikt berodde på att man införde en ny epiduralmetod som tillåter kvinnan att vara uppe och gå trots bedövningen. Vid vaginal förlossning fick 50 procent av förstföderskorna och 19 procent av omföderskorna EDA under 2011. Förutom paritet skiljer sig epiduralanvändningen mellan kvinnor från olika län, födelseländer och utbildningsnivå.

Pudendusblockad (PDB) som användes vid större delen av alla vaginala förlossningar under 1970 och 1980-talen används sällan idag. Den kraftiga nedgången från 1990-talet kan förklaras med att metoden uppfattades som hämmande på värkarbetet i förlossningens slutskede. PDB används numera mest inför suturering av perinealklipp eller större bristningar i bäckenbotten. Under 2000-talet har användningen av PDB i samband med vaginal förlossning legat relativt konstant på cirka 3 procent (diagram 21). Se även bilaga 1, tabell 28-30.

Diagram 21. Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning, 1976-2011.

Förekomsten av epiduralbedövning bland förstföderskor vid vaginal förlossning varierar mellan landstingen. Skillnader mellan olika landsting kan avspegla skillnader i inställningar och vårdtraditioner inom mödra- och förlossningsvård och variationer i tillgång på narkosläkare. Den lägsta andelen epiduralbedövningar hade Skåne med 34 procent och den högsta andelen hade Gävleborg med drygt 61 procent (diagram 22).

Diagram 22. Epiduralbedövning vid vaginal förlossning bland förstföderskor per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

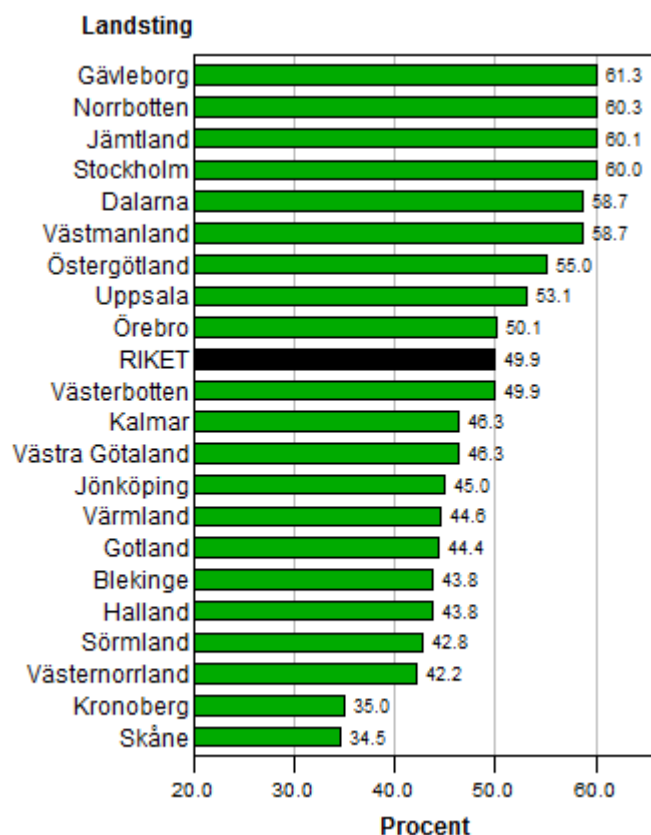
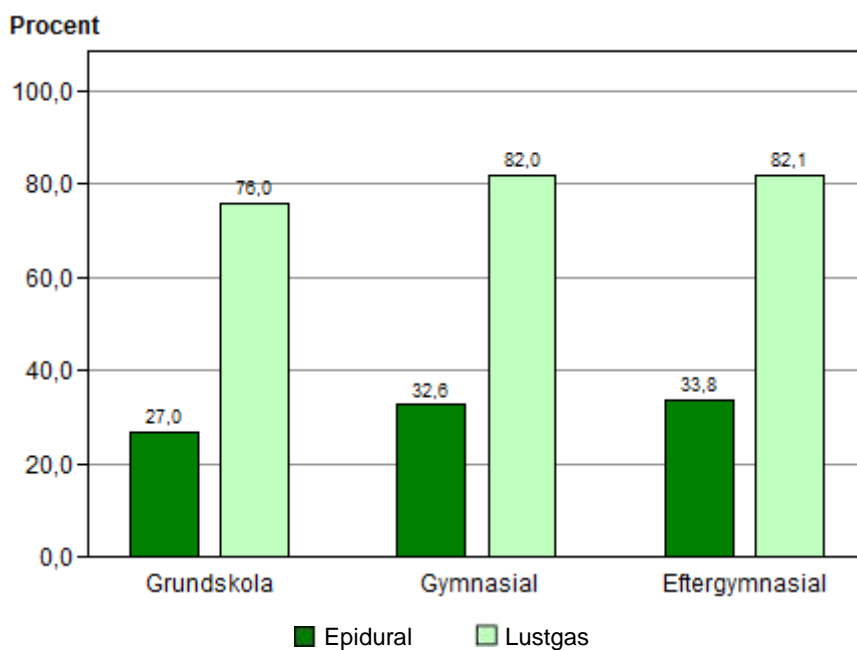

Diagram 23 visar användning av epiduralbedövning och lustgas i relation till utbildningsnivå. Kvinnor med grundskola som högsta utbildning fick sådan smärtlindring i något lägre grad jämfört med övriga utbildningsgrupper. Skillnaden kvarstår dock inte för epiduralbedövning då hänsyn tagits till kvinnans ålder, paritet, födelseland och hemort.

Diagram 23. Epiduralbedövning och lustgasanvändning vid vaginal förlossning fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal.

Icke-farmakologisk smärtlindring

Akupunktur, sterila kvaddlar och TENS är metoder som alla har det gemensamt att de stimulerar frisättningen av endorfiner, kroppens eget morfin som har avslappande och smärtlindrande effekt och dessutom ökar blodcirkulationen. Dessa metoder kan användas under hela förlossningen men anses ha bäst effekt under öppningsskedet.

Akupunktur: Akupunktur härstammar från traditionell kinesisk medicin och innebär att tunna nålar placeras genom huden på särskilda punkter, så kallade akupunkturpunkter, dels över områden där det gör ont, dels i huvud, armar och ben. Akupunktur blev en vanlig smärtlindringsmetod inom svensk förlossningsvård på 1990-talet men användningen har sedan minskat. Detta kan bero på att den smärtlindrande effekten är begränsad och att det saknas tillförlitlig evidens för metodens smärtlindrande effekt vid förlossning.

Bad: Många upplever att ett varmt bad lindrar smärtan, att oron minskar och man slappnar av. Varmt vatten har inga negativa effekter för barnet så länge man badar i normal badtemperatur. När fostervattnet gått finns en öppen väg till barnet vilket kan öka risken för uppåstigande infektion i samband med bad.

Kvaddlar (injektion av sterilt vatten i huden): Kvaddlarna ges genom att man injicerar en liten mängd sterilt vatten under huden runt det område där smärtan är som starkast, det kan vara i ländryggen eller nedre delen av magen. Själva sticket, bränner till som ett getingstick och sitter i 15–30 sekunder. För att lindra sticksmärtan kan kvinnan andas lustgas när kvaddlarna anläggs. Vissa kvinnor upplever att smärtan försvinner helt från det området där kvaddlarna har getts. Effekten sitter i en till två timmar och metoden kan upprepas flera gånger.

TENS (transkutan elektrisk nervstimulering): Vid TENS-behandling stimuleras hudnära nerver med en svag elektrisk ström. Elektroder fästs på huden över den kroppsdel som smärta eller över de nerver som försörjer smärtområdet. Elektroderna kopplas via kablar till en batteridrivna, bärbara stimulator. Smärtlindringen uppkommer under stimuleringen och kvarstår ibland en stund efter avslutad stimulering. Kvinnan kan röra sig fritt under behandlingen och reglerar apparaten själv. Den här typen av smärtlindring är utmärkt att använda hemma innan väkarbetet blivit alltför intensivt. För att få så god effekt av TENS som möjligt krävs att kvinnan tränat på apparaten hemma i god tid innan förlossningsarbetet startat.

Icke-farmakologisk smärtlindring används ofta i kombination med de farmakologiska metoderna. Förekomsten av akupunktur, bad och kvaddlar har dock minskat under de senaste åren. De regionala skillnaderna är stora vilket kan bero på rapporteringsbenägenheten men också resurser och efterfrågan.

Akupunktur introducerades i Sverige under 1990-talet då barnmorskor utbildades i metoden. År 1996 fick nästan 25 procent av förstföderskorna akupunktur i samband med vaginal förlossning och motsvarande andel bland omföderskor var 15 procent (diagram 24). Under 2011 användes akupunktur vid 6 procent av alla vaginala förlossningar. Se även bilaga 1, tabell 31-33.

Diagram 24. Andel vaginala förlossningar med icke-farmakologiska smärtlindringsmetoder, 1996-2011.

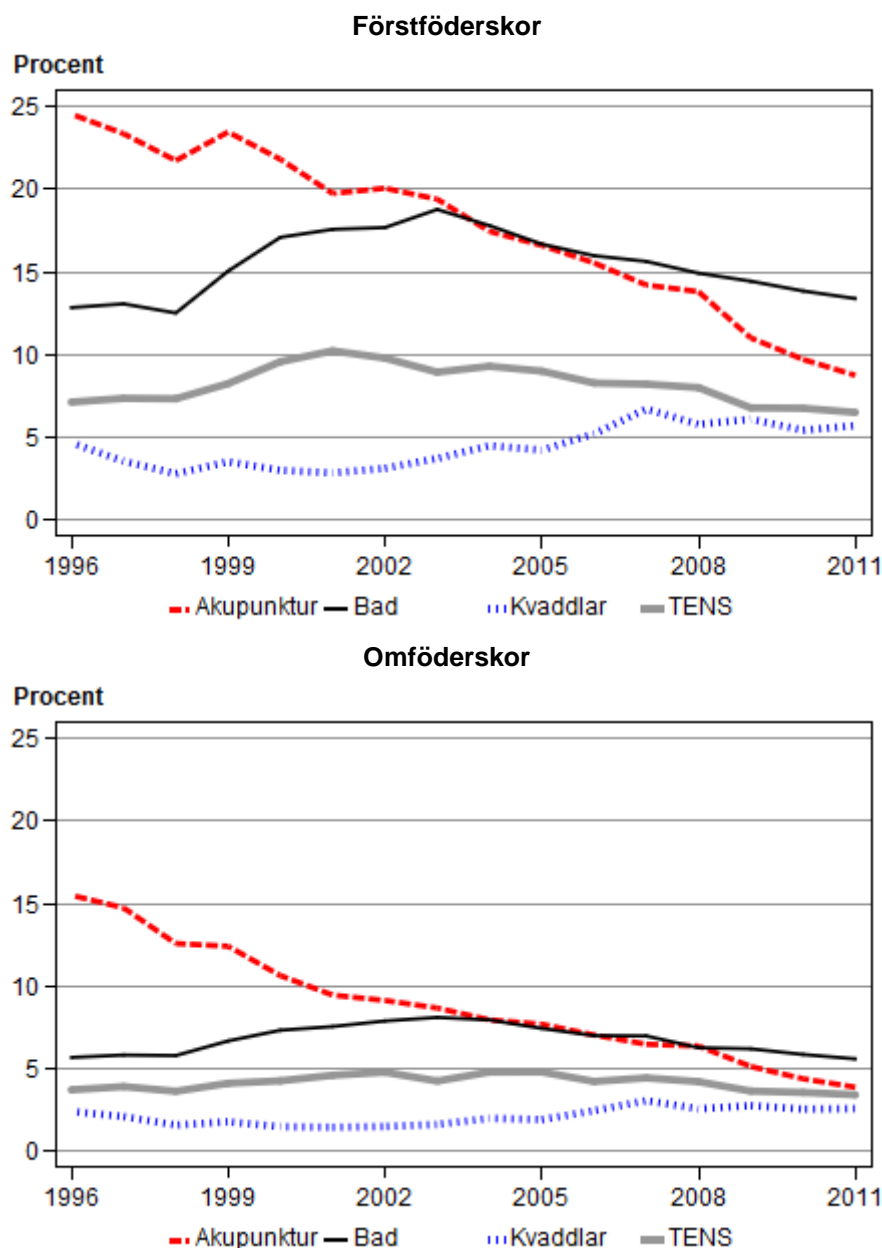
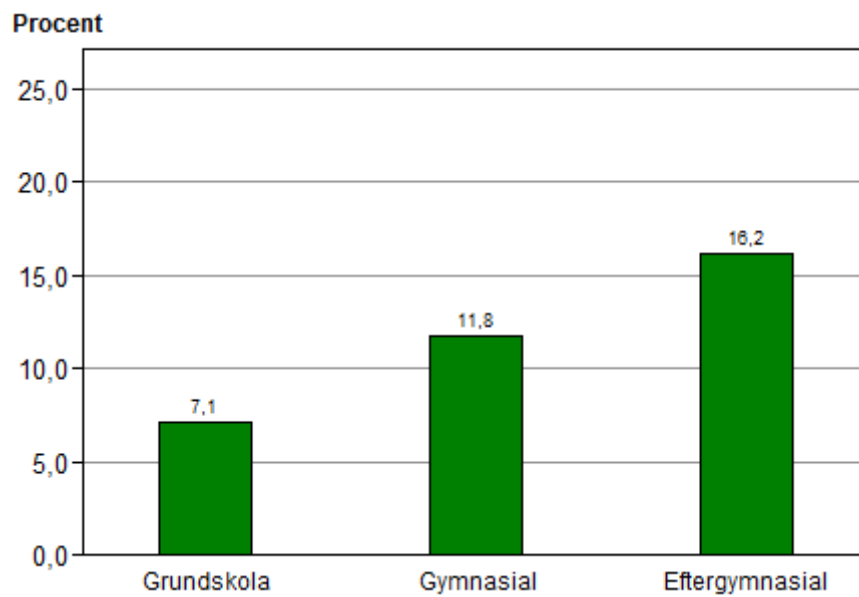

Diagram 25 visar andelen kvinnor som fick icke-farmakologisk smärtlindring under förlossningen dvs. akupunktur, TENS och kvaddlar fördelat på utbildningsnivå. Kvinnor med grundskola som högsta utbildning använde i något lägre grad icke-farmakologiska smärtlindringsalternativ jämfört med övriga utbildningsgrupper. Drygt 7 procent av kvinnorna med eftergymnasial utbildning fick akupunkturbehandling vid förlossningen jämfört med 3 procent av dem med grundskola som högsta utbildning. Resultaten är osäkra beroende på stora variationer mellan länen (6-35 procent). Det kan inte utslutas att dessa skillnader även kan bero på olika rapporteringsbenägenhet.

Diagram 25. Icke-farmakologisk smärtlindring (akupunktur, TENS eller kvaddlar sammantaget) vid vaginal förlossning fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal.

Kejsarsnitt och instrumentella förlossningar

Kejsarsnitt: Vid ett kejsarsnitt tas barnet ut vid en operation, där operatören går in genom kvinnans bukvägg och gör ett snitt i nedre delen av livmodern, genom vilket barnet tas ut. En barnmorska tar hand om barnet direkt vid operationsbordet. Operatören tar sedan ut moderkakan (placenta) och resten av fosterhinnorna och syr ihop snittet i livmodern och bukväggen i flera lager. Snittet genom buken kan läggas på olika sätt, t.ex. på tvären alldeles ovan blygbenet (Pfannenstielsnitt, ”bikini-snitt”), på tvären mellan blygbenet och naveln (Stark- eller Joel Cohen-snitt, efter dem som först utvecklade metoden) eller på längden i medellinjen (nedre medellinjesnitt).

Ett planerat (elektivt) kejsarsnitt sker ofta i spinal- eller epiduralbedövning, vilket innebär att kvinnan är helt vaken men bedövad. Hon kan känna beröring men hon känner ingen smärta. Hon får höra sitt barn skrika direkt och kan se och hålla i barnet medan hon fortfarande ligger kvar på operationsbordet. Ibland görs kejsarsnittet akut på grund av en plötslig uppkommen komplikation hos modern eller barnet och då görs ingreppet oftast i full narkos, dvs. kvinnan är sövd.

Instrumentell förlossning (sugklocka och tång): Instrumentell vaginal förlossning innebär att barnet tas ut med antingen så kallad sugklocka (vakuumextraktion, VE) eller med hjälp av tång. Med en instrumentell förlossning vill man påskynda eller underlätta utdrivningen och framförandet av barnet. Skälet kan vara att barnet börjar visa tecken på hotande syrebrist eller att mamman av olika skäl inte kan krysta ut barnet, t.ex. då livmoderssammandragningar (värkarna) är för svaga eller mamman är uttröttad eller sjuk.

Vanligast är sugklocka, vilket innebär att man sätter en ”sugkopp” på fostrets huvud och låter den långsamt suga fast genom vakuum, varefter man drar försiktigt samtidigt som mamma krystar. Metoden är skonsam och skadar inte barnets huvud, även om man ofta kan se ett märke efter sugklockan dagarna efter förlossningen.

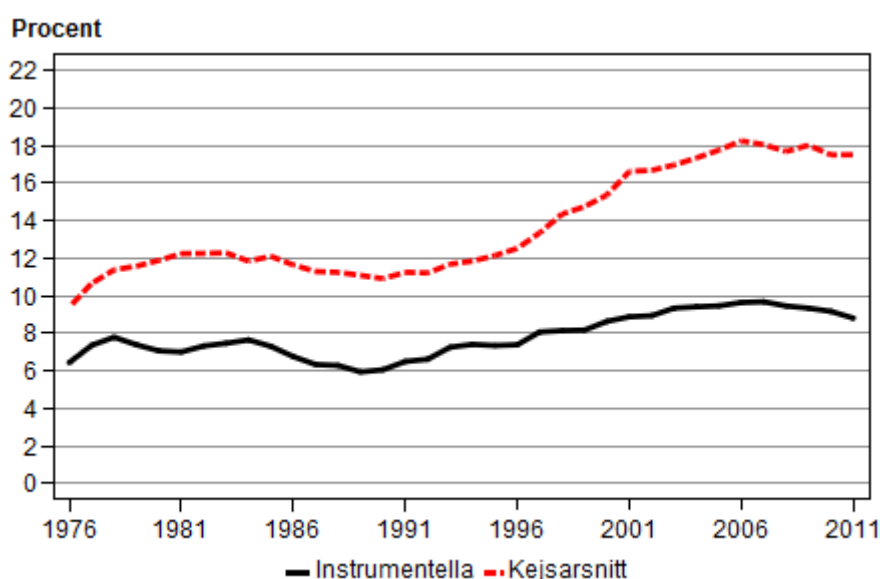
Tång har använts sedan länge, men har mer och mer kommit att ersättas av sugklocka. Många erfarna förlossningsläkare föredrar dock tång i vissa situationer. En förlossningstång består av två metallskedar, som kan kopplas ihop och läggas som en tång runt barnets huvud och tången låses så att barnets huvud inte kan skadas. När tångskedarna är på plats drar man samtidigt som mamman krystar och då brukar barnet lätt komma ut.

Vid instrumentell förlossning är det risk att mamman får bristningar och ofta försöker man förebygga skador på mamman genom ett klipp (perineotomi, episiotomi) i bäckenbotten som är lätt att sy ihop efteråt och därigenom läker fint.

Under tre decennier ökade antalet kejsarsnitt stort i Sverige, från 5 procent av alla förlossningar i början på 1970-talet till 17 procent under de senaste åren. År 1991, vilket var första året som typ av kejsarsnitt rapporterades till medicinska födelseregistret, utgjorde andelen akuta och planerade kejsarsnitt 4,4 respektive 4,7 procent av alla förlossningar. År 2011 var motsvarande siffror 8,1 respektive 8,5 procent.

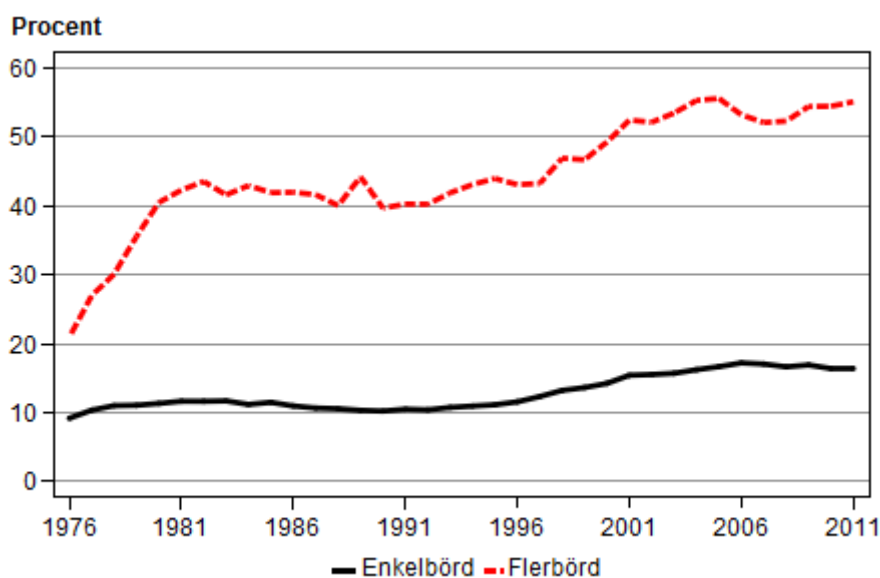
Vaginala instrumentella förlossningar (sugklocka och tång) har också ökat, men inte lika snabbt som andelen kejsarsnitt. Knappt 9 procent av kvinnorna blev förlösta med sugklocka eller tång år 2011 (diagram 26). Se även bilaga 1, tabell 34).

Diagram 26. Kejsarsnitt och vaginala instrumentella förlossningar, 1976–2011.

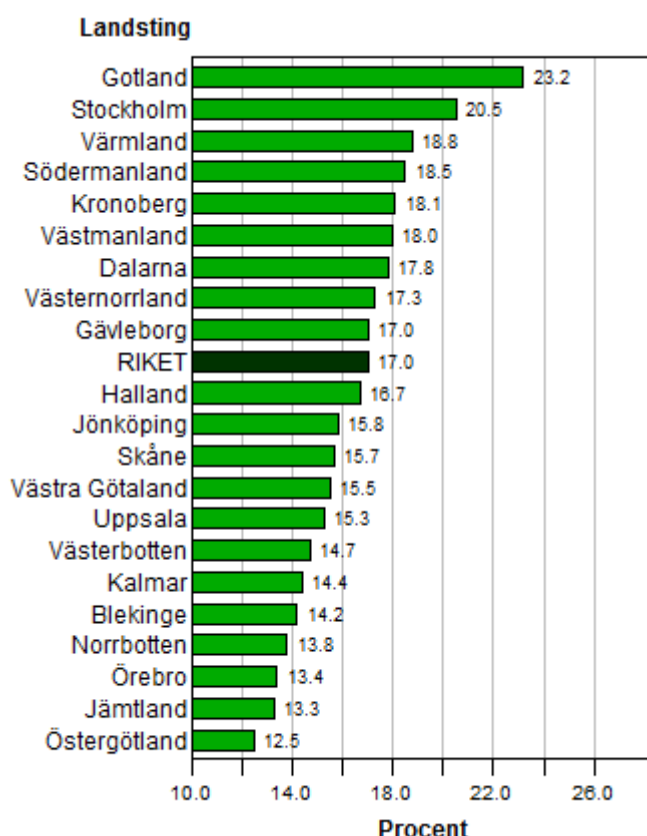
För enkelbörd har andelen kejsarsnitt ökat långsamt medan ökningen för flerbörd har skett snabbare, särskilt under 1970-talet. Under 2000-talet har närmare 55 procent av alla kvinnor med flerbördsgraviditet förlöst med kejsarsnitt (diagram 27 samt bilaga 1, tabell 35).

Diagram 27. Kejsarsnitt vid enkelbörd och flerbörd, 1976–2011.

Kejsarsnittsfrekvensen varierar stort regionalt. På Gotland och i Stockholms län förlöstes mer än 20 procent av alla kvinnor med kejsarsnitt och i Östergötlands län var andelen endast drygt 12 procent (diagram 28 samt bilaga 1, tabell 36).

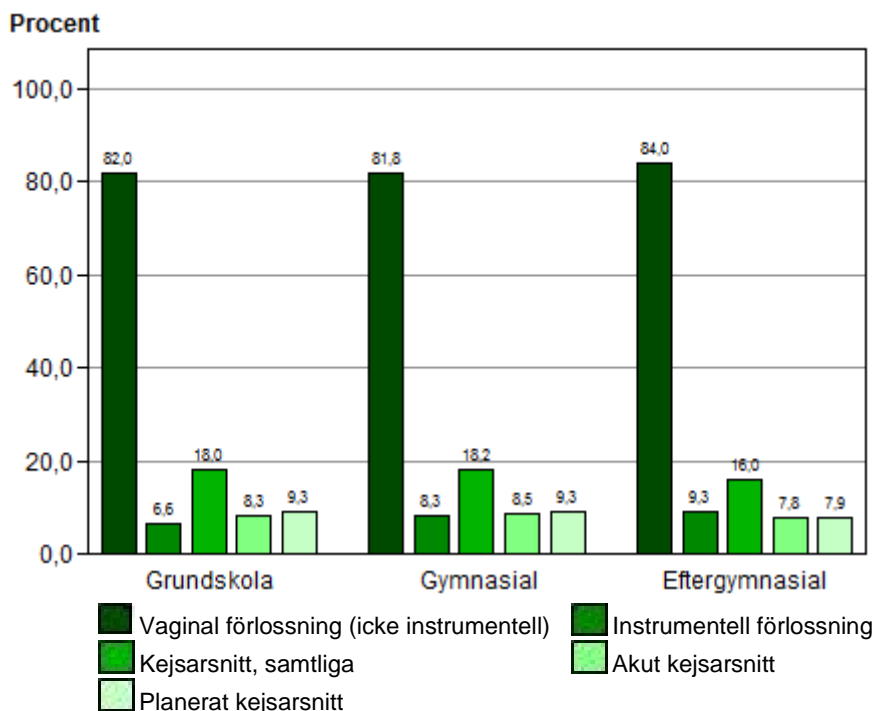
Diagram 28. Samtliga kejsarsnitt per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

Även mellan olika sjukhus varierar andelen utförda kejsarsnitt. Högsta kejsarsnittsfrekvensen i riket har Visby lasarett och Danderyds sjukhus (exkl. BB Stockholm) med drygt 22 procent och den lägsta andelen har Linköpings universitetssjukhus med knappt 9 procent (samtliga kejsarsnitt). Ytterligare information om kejsarsnitt fördelat på sjukhusnivå återfinns i bilaga 1, tabell 37.

Det finns vissa skillnader i förlossningssätt mellan kvinnor med olika utbildningsnivå. Andelen vaginala förlossningar är något högre och andelen kejsarsnitt är något lägre bland kvinnor med eftergymnasial utbildning, jämfört med kvinnor med kortare utbildning (diagram 30).

Diagram 29. Förlossningssätt fördelat på utbildningsgrupp, 2011 (okänd utbildning ingår ej). Åldersstandardiserade tal.

Sätesbjudning

Cirka 3 procent av alla barn lägger sig med stjärten nedåt i slutet av graviditeten. Den del av barnet som kräver störst utrymme i förlossningskanalen är huvudet. När huvudet presenterar sig först, hinner det långsamt forma sig efter bäckenet under värkarbetet. När sätet och kroppen kommer först, passerar dessa delar ganska lätt genom förlossningskanalen medan det efterföljande huvudet inte hunnit genomgå någon omformning, samtidigt som förlossningen snabbt måste avslutas eftersom navelsträngen kan komma i kläm. Det finns därför en ökad risk både för syrebrist och skador på barnet vid sätesförlossning. Denna risk är speciellt stor om barnet är litet eller för tidigt född, men sätesförlossning kan vara ogynnsamt även för ett mycket stort barn.

Barnet kan komma med benen böjda i höfter och knän framför kroppen (fotsäte) eller med benen uppåsträckta längs kroppen (rent säte) eller med en eller båda fötterna först (fotbjudning). Av dessa bjudningar är den förstnämnda den mest gynnsamma för vaginal förlossning.

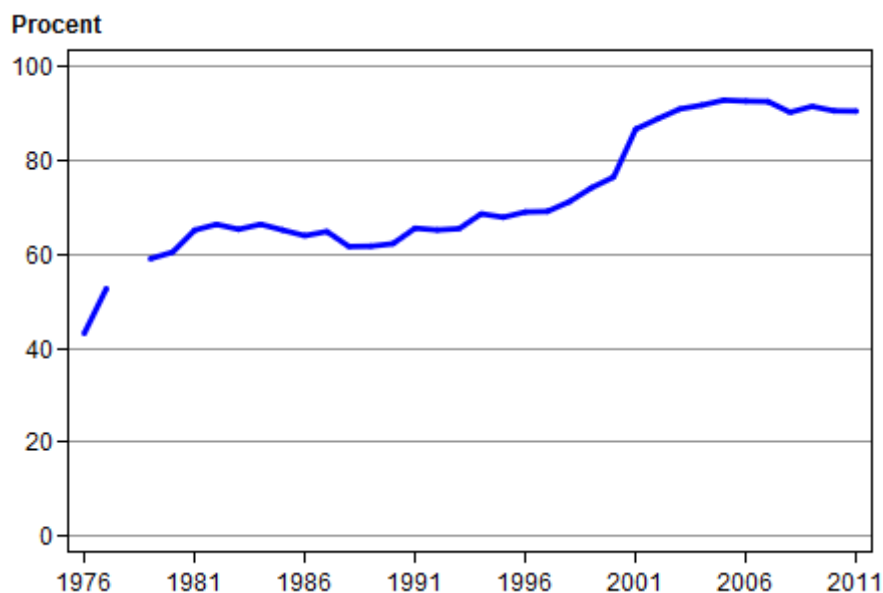
Eftersom det inte är möjligt att på förhand helt och hållet veta hur förlossningen kommer att framskrida görs idag ofta planerat kejsarsnitt vid sätesbjudning, speciellt när barnet är litet eller mycket stort eller vid misstänkt trångt bäcken hos modern. Handläggningen av sätesförlossning kräver erfarna barnmorskor och läkare men i takt med att allt färre kvinnor med sätesbjudning föder vaginalt minskar möjligheten för vårdpersonalen att få erfarenhet av sätesförlossning.

Andelen mödrar med barn i sätesändläge som blir förlösta med kejsarsnitt har ökat sedan 1975 och utgör nu mer än 90 procent av samtliga sätesförlossningar (diagram 30).

Läkare och barnmorskor diskuterade bästa sättet att förlösa vid sätesbjudning redan under 1970-talet då också elektronisk fosterövervakning började användas. Detta bidrog till en påtaglig ökning av andelen kejsarsnitt. En ny ökning kan ses i slutet av 1990-talet, troligen som en följd av nationell och internationell forskning, som visade att även vid fullgången graviditet innebär sätesförlossning en ökad risk för skador på barnet. De senare forskningsresultaten har börjat ifrågasättas men det är ännu för tidigt att avgöra om en trendförändring av kejsarsnitt vid sätesändläge kommer att ske.

Information om sätesförlossningar på regional nivå återfinns i bilaga 1, tabell 39-40.

Diagram 30. Kejsarsnitt vid sätesbjudning bland enkelbörder, 1976–2011.

Not. Tillförlitliga uppgifter saknas för år 1978

Perinealklipp

Perinealklipp, perineotomi eller episiotomi är olika benämningar på samma åtgärd som innebär att ett rakt (medialt) eller sned klipp (medio-lateralt) görs i mellangården dvs. området mellan slidmynningen och ändtarmsöppningen. Åtgärden utförs i syfte att vidga slidöppningen i samband med framfödandet av barnet. På så sätt kan man påskynda förlossningen. Området rengörs och bedövas innan klippet görs.

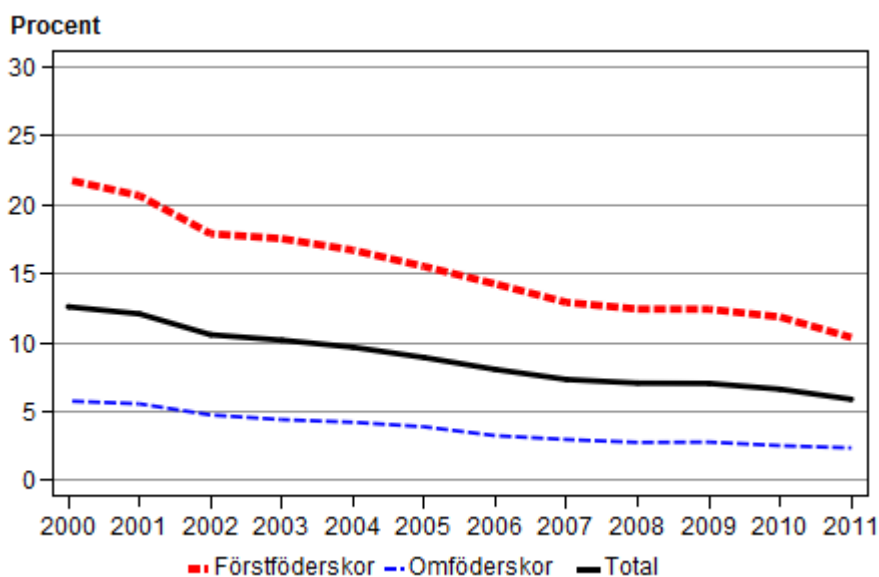
Den vanligaste indikationen för perinealklipp är: om barnet måste ut snabbt som vid akut hotande syrebrist, sätesbjudning, om barnet är stort samt vid en instrumentell förlossning med sugklocka eller tång. Bedöms vävnaden runt slidöppningen som strama är perineotomi ett relativt vanligt ingrepp vid prematur förlossning vilket då avlastar trycket på barnets huvud. Risk för stor vävnadsskada p.g.a. instrumentell förlossning kan vara en indikation för perinealklipp.

Komplikationer efter perinealklipp är att bristningen fortsätter och skadar ändtarmens slutmuskel (se nedan bristningar i bäckenbotten av grad 3 och 4). För att undvika skador i vagina och mellangården är det viktigt att barnets framfödande inte forceras i onödan.

Ett klipp är oftare lättare att sy än en oregelbunden bristning men spontana bristningar läker ofta bättre och snabbare och ger mindre smärtor och svullnader efteråt. Perinealklipp är ett okomplicerat kirurgiskt ingrepp i de allra flesta fall, det utförs inte rutinmässigt.

Flest perinealklipp utfördes i slutet av 70-talet och i början av 80-talet då de gjordes mer eller mindre rutinmässigt. Forskningsresultat visar att restriktiv användning av perinealklipp är bättre för att minska risken för stora bristningar men motsägande resultat har också presenterats. Andelen perinealklipp har minskat, år 2000 utfördes perinealklipp vid 22 procent av de vaginala förlossningarna bland förstföderskor och 6 procent bland omföderskorna. Motsvarande siffror år 2011 var 10 procent och 3 procent (diagram 31 samt bilaga 1, tabell 41-43).

Diagram 31. Perinealklipp vid vaginal förlossning fördelat på paritet, 2000–2011.

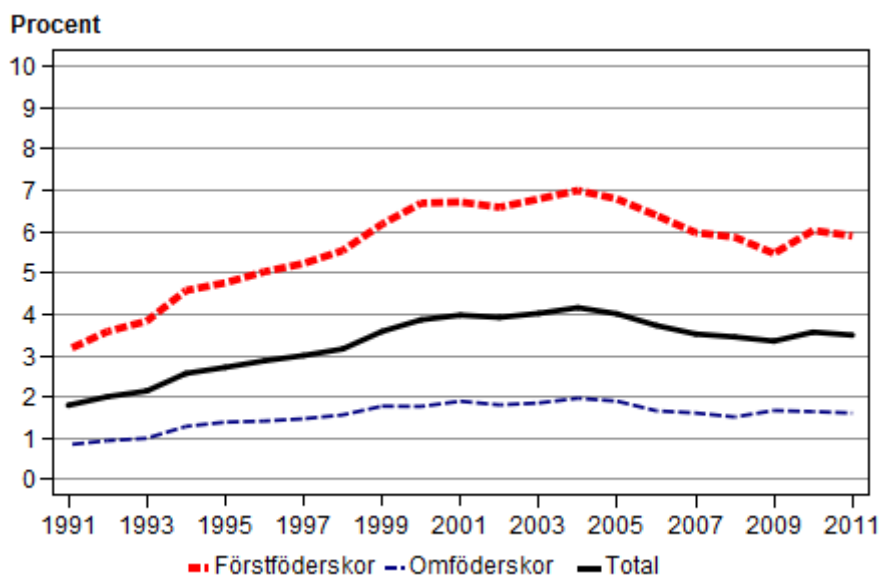
Bristningar grad III och IV

Bristningar i bäckenbotten i samband med förlossning indelas i fyra grader. I:a graden är en bristning i slidans slemhinna, mynning eller i mellangården (området mellan slidan och ändtarmsöppningen) men inte i underliggande vävnad. II:a graden är en bristning i slidans slemhinna, mynning samt i hud och muskler i mellangården. III:e graden är en bristning i muskler i bäckenbotten och i ändtarmens slutmuskel. IV:e graden är en bristning i ändtarmens slutmuskel och slemhinna, s.k. totalruptur.

Bristningar av grad I och II är vanligt förekommande. De läker oftast snabbt och orsakar sällan långsiktiga problem. Skador på ändtarmsslutmuskeln, bristning grad III och IV, ökar risken för anal och urininkontinens, samt smärtor i underlivet. Faktorer som ökar risken för bristningar i ändtarmens slutmuskel är instrumentella förlossningar och om barnet är stort. Perinealskydd är en metod att med händerna skydda bäckenbotten och därmed förhindra att barnets huvud föds fram för snabbt. Härigenom kan man minska skadorna på bäckenbotten.

Andelen kvinnor med III:e eller IV:e gradens bristning ökade under 1990-talet och var som högst år 2004 (med 7 procent bland förstföderskor och 2 procent bland omföderskor). Inom förlossningsvården har ökningen uppmärksamats och förebyggande åtgärder har vidtagits på många sjukhus. Efter 2004 minskade andelen grad III och IV bristningar igen och var bland förstföderskor år 2011 på samma nivå som 2010 och även 2008, vilket tyder på att 2009 var ett avvikande år (diagram 32).

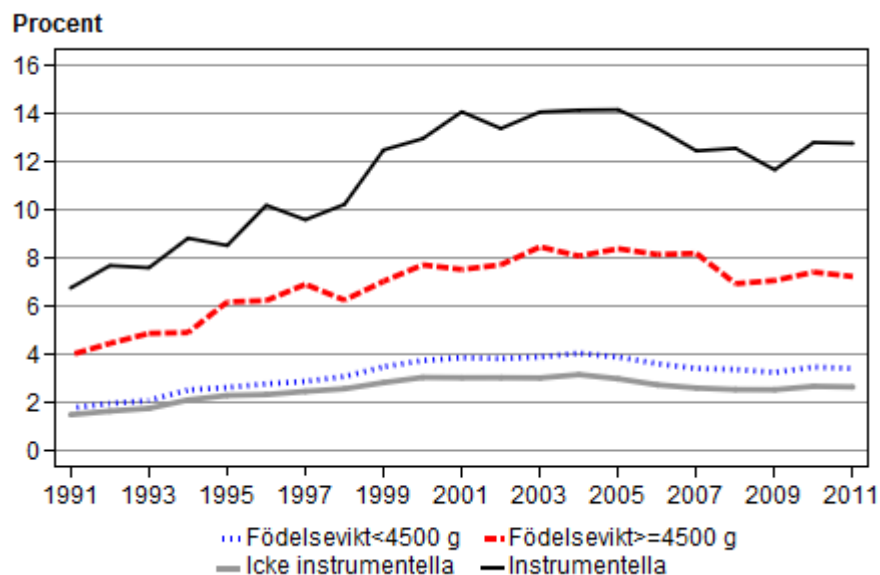
Diagram 32. Bristningar av grad III och IV vid vaginal förlossning, 1991–2011.

Det finns betydande skillnader i förekomst av grad III- och IV-bristningar mellan olika landsting och sjukhus. Skillnaderna kvarstår även efter att man tagit hänsyn till faktorer som kvinnans ålder, paritet, instrumentella förlossningar (sugklocka/tång) samt barnets födelseår och födelsevikt under perioden 2007-2011. Se även bilaga 1, tabell 44-46.

Bland kvinnor som förlöstes med sugklocka eller tång var andelen bristningar av tredje och fjärde graden närmare 13 procent år 2011. För kvinnor vars barn vägde 4 500 g eller mer, var andelen bristningar i ändtarmens slutmuskel drygt 7 procent (diagram 33).

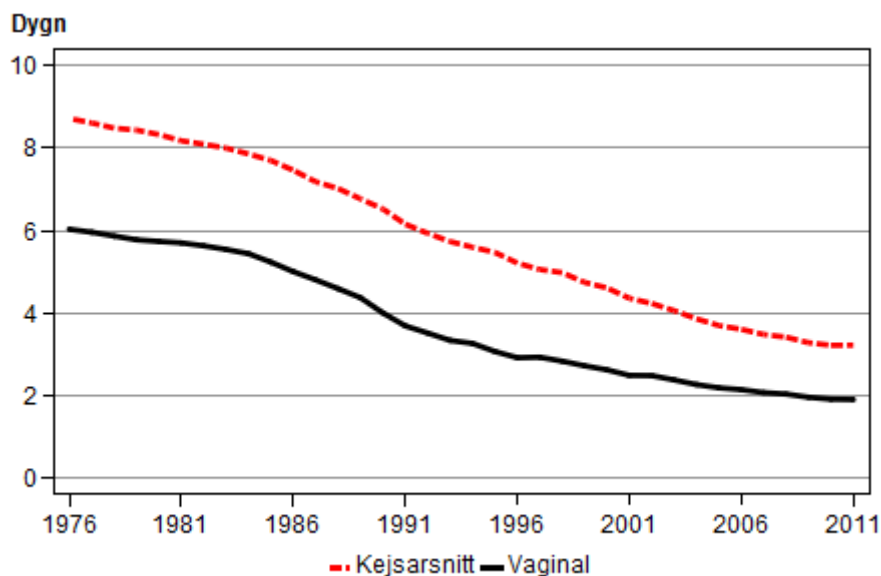
Diagram 33. Bristningar av grad III och IV vid vaginal förlossning vid instrumentell (sugklocka/tång) respektive icke instrumentell förlossning samt vid barn med födelsevikt ≥ 4500 gram respektive < 4500 gram, år 1991–2011.

Vårdtid

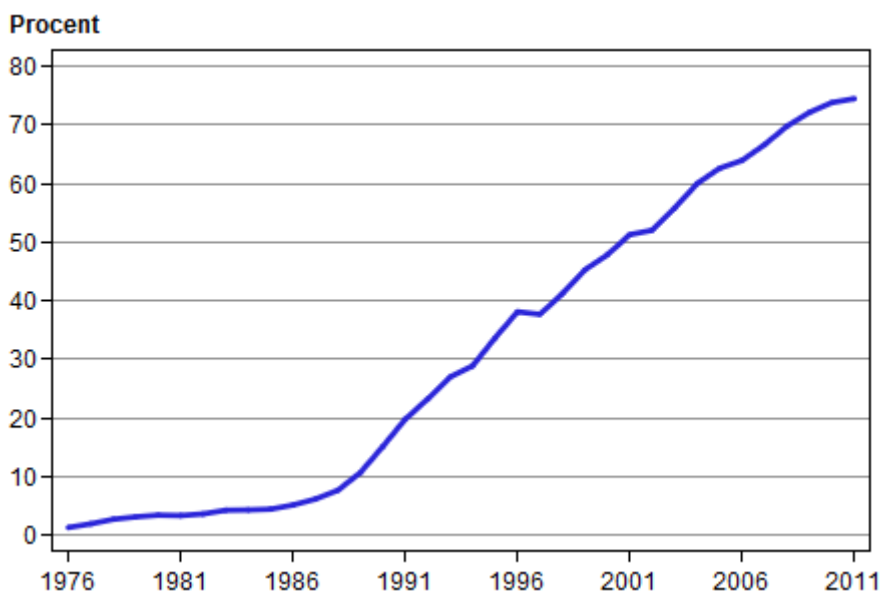
Det har skett en stor förändring av vårdtiden efter förlossningen vid såväl vaginala förlossningar som vid kejsarsnitt. Medelvårdtiden vid vaginal förlossning var sex dygn 1973 och mindre än två dygn 2011. För kejsarsnitt under motsvarande period var minskningen i medelvårdtid från 9 till cirka tre dygn. Den stora förändringen startade under senare delen av 1980-talet. År 2011 var medelvårdtiden efter kejsarsnitt mycket kortare än medelvårdtiden för vaginal förlossning under 1970- och 1980-talet (diagram 34 samt bilaga 1, tabell 47).

Diagram 34. Medelvårdtid vid enkelbörd efter vaginal förlossning respektive kejsarsnitt, 1975–2011.

Den stora ökningen av andelen kvinnor med kort vårdtid (0-2 dygn) efter förlossning kom i slutet av 1980-talet. År 2011 vårdades närmare 74 procent av alla vaginalförlösta kvinnor i högst två dygn på sjukhus efter förlossningen (diagram 35). Medelvårdtiden för förstföderskor var 2,4 dygn och för omföderskor 1,5 dygn. Se även bilaga 1, tabell 47.

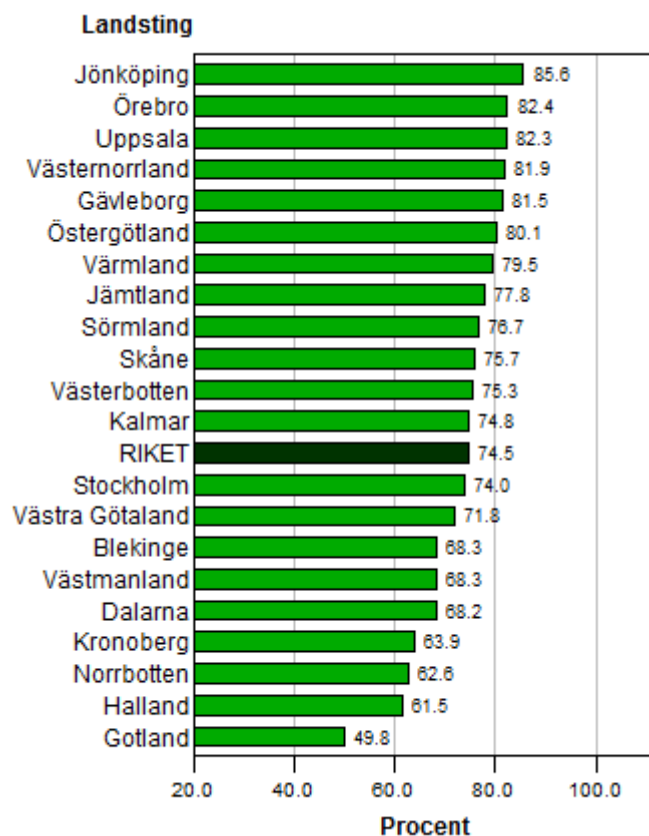
Diagram 35. Andel kvinnor med kort vårdtid (0–2 dygn) vid enkelbörd efter vaginal förlossning, 1975–2011.

Andelen kvinnor med kort vårdtid efter vaginal förlossning varierar anmärkningsvärt mellan olika landsting: från knappt 86 procent i Jönköping till omkring 50 procent på Gotland och drygt 61 procent i Halland (diagram

36). Faktorer som avstånd till sjukhus, tillgång på uppföljning i hemmet, patienthotell eller annan kvalificerad eftervård påverkar sannolikt vårdtiderna. Troligen kan skillnaderna också avspegla variation i resurstillgång och lokala vårdtraditioner (diagram 36 samt bilaga 1, tabell 48-49).

Diagram 36. Andel kvinnor med kort vårdtid (0–2 dygn) vid enkelbörd efter vaginal förlossning per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

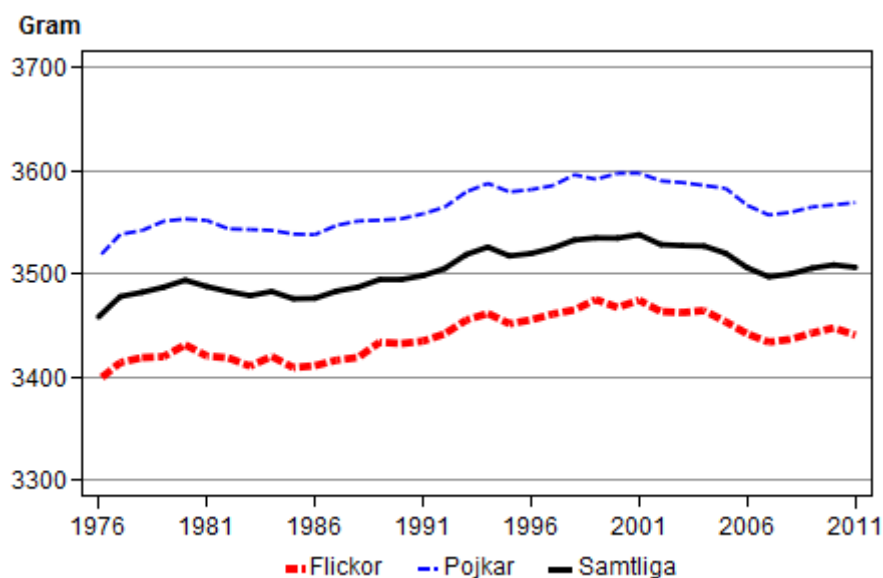

Nyfödda barn

Födelsevikt

Mellan 1976 och 2001 ökade nyfödda barns medelfödelsevikt något, andelen tunga barn ökade och andelen lätta barn minskade. Därefter minskade medelfödelsevikten något, både för flickor och för pojkar. Även andelen överburna graviditeter minskade under samma period. Efter 2007 har den genomsnittliga födelsevikten ökat marginellt (diagram 37). År 2011 var födelsevikten i genomsnitt för flickor 3 441 gram och för pojkar 3 569 gram. Födelsevikten för det förstfödda barnet är i genomsnitt något lägre än för efterföljande barn. Se även bilaga 1, tabell 50-51.

Diagram 37. Genomsnittlig födelsevikt hos flickor och pojkar, 1975–2011.

Gestationsålder

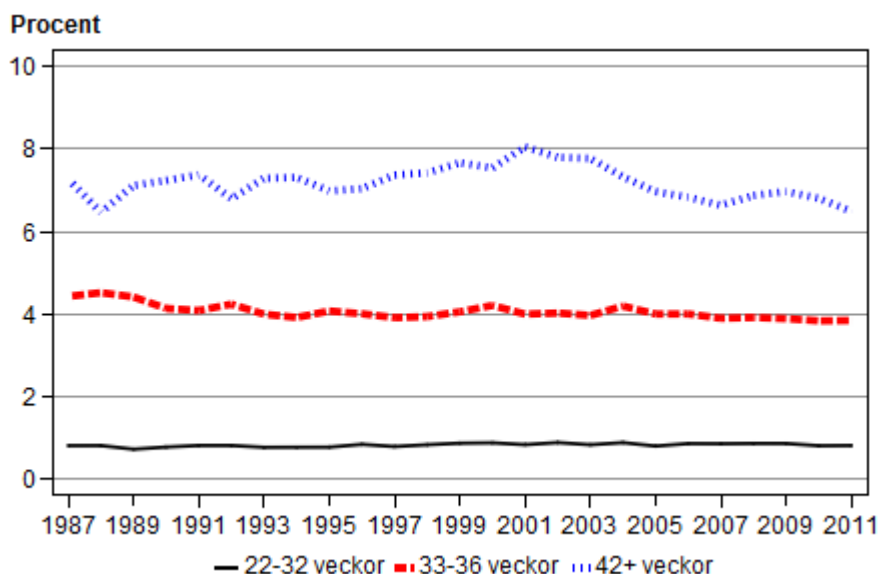
Gestationsålder - Graviditetslängd

En graviditet pågår i ungefär 280 dagar eller 40 fullgångna veckor, räknat från sista menstruationens första dag (SM), vilket förr var det enda sättet att datera en graviditet. Eftersom ägglossningen sker cirka 14 dagar efter SM, är kvinnan inte gravid de första två veckorna av denna 40-veckors period. Sedan 1980-talet görs i Sverige nästan alltid en datering av graviditetslängden med ultraljud. Med ultraljud mäter man fostret på ett standardiserat sätt och fastställer gestationsålder med en exakthet på ungefär ± 7 dagar, vilket är något bättre än genom beräkning av SM. Dateringen görs oftast i graviditetsvecka 16–18.

De allra flesta barn föds efter 37 men före 42 fullgångna veckor. En gestationsålder kortare än 37 fullgångna veckor innebär prematurförlossning och om den överskrider 42 veckor talar man om överburenhet. Prematuritet och överburenhet kan innebära viss ökad risk för komplikationer hos barnet. På de flesta förlossningskliniker tillämpas igångsättning (induktion) av förlossningen vid viss grad av överburenhet. Fler kvinnor induceras före vecka 42 och denna policy varierar mellan kliniker inom Sverige och mellan Sverige och andra länder, och har sannolikt varierat över tid.

Andelen barn som föds prematurt, dvs. före utgången av 37:e graviditetsveckan, har varit relativt konstant under de senaste decennierna. Av alla levande födda barn föddes närmare 5 procent av alla enkelbörder och 45 procent av flerbörderna prematurt. När det gäller graviditeter som är överburna, dvs. mer än 42 fullgångna graviditetsveckor, har en minskning skett sedan 2001. Detta beror sannolikt på att det blivit vanligare att förlossningar induceras redan vid 41 fullgångna graviditetsveckor (diagram 38). Se även bilaga 1, tabell 52).

Diagram 38. Prematuritet och överburenhet bland levande födda barn vid enkelbörd, 1987–2011.

Dödlighet under nyföddhetsperioden

Intrauterin fosterdöd (dödföddhet): Intrauterin fosterdöd innebär att ett barn med en gestationsålder på minst 22 fullgångna graviditetsveckor vid framfödandet är dödfödd. Från medicinska födelseregistrets start 1973 till och med juni 2008 definierades intrauterin fosterdöd i Sverige som framfödandet av ett dött foster, som hade en gestationsålder av minst 28 fullgångna graviditetsveckor. Från och med juli 2008 rapporteras intrauterin fosterdöd efter 22 fullgångna graviditetsveckor till medicinska födelseregistret. Definitionsändringen är en anpassning till internationell praxis.

Fosterdöd kan inträffa innan förlossningen startat eller under förlossningen, vilket är ovanligare. Missbildningar, infektioner, allvarlig sjukdom hos modern, komplikationer i moderkaka eller navelsträng är några orsaker till fosterdöd, men fortfarande kan man inte identifiera någon uppenbar orsak till fosterdöden i 10–15 procent av fallen.

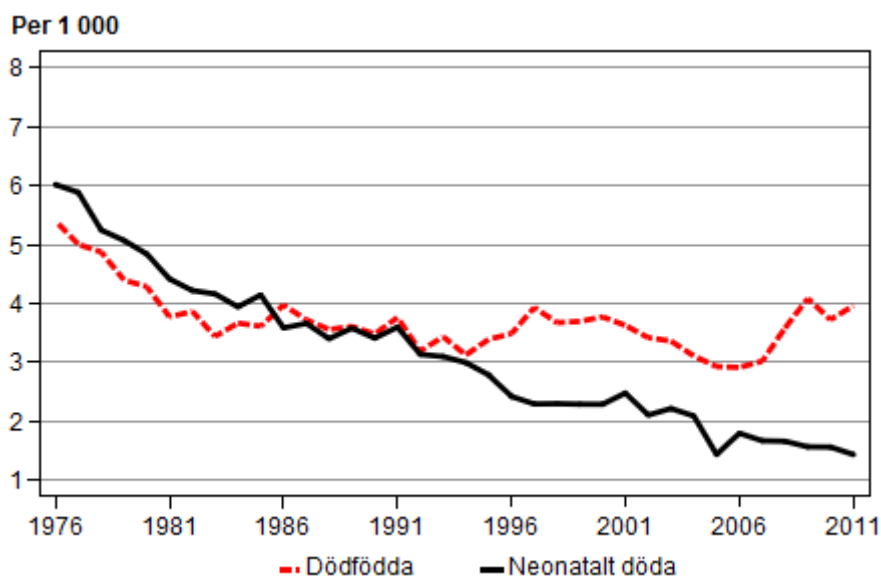
Den viktigaste kända riskfaktorn som går att förebygga för intrauterin fosterdöd är moderns användning av tobak under graviditeten.

Neonatal död: Barn som avlidit inom 28 dagar efter födelsen. Graviditetslängden har en avgörande betydelse för överlevnad under den tidiga spädbarnstiden, framför allt under den första levnadsveckan. Det kan finnas flera anledningar till för tidig födsel. Till exempel kan för tidig förlossning planeras på grund av sjukdom hos modern eller barnet eller för tidig spontan förlossning vilket påverkar barnets hälsotillstånd och vitalitet efter förlossningen. En relativt hög andel av de för tidigt födda barnen som dör under neonatalperioden har en medfödd sjukdom eller missbildning.

Förekomsten av intrauterin fosterdöd (dödföddhet) minskade kraftigt från 1975 till 1985, därefter har utvecklingen stannat av och andelen dödfödda barn har legat på en nivå av 3-4 per 1 000 födda barn. Ökningen av dödföddhet som ses från 2008 (diagram 39) beror med största sannolikhet på att dödfödda barn från 22 fullgångna graviditetsveckor inkluderas i statistiken (se definitionsändring i faktarutan ovan).

I tabell 6 redovisas antalet dödfödda barn från 22 fullgångna graviditetsveckor. Förekomst av neonatal dödlighet (levande födda barn som avlider under första levnadsmånaden) har stadigt minskat sedan 1975. Se även bilaga 1, tabell 53-57.

Diagram 39. Dödföddhet (graviditetsvecka ≥ 22) och neonatal dödlighet (0–27 dygn efter födelsen), 1976–2011.

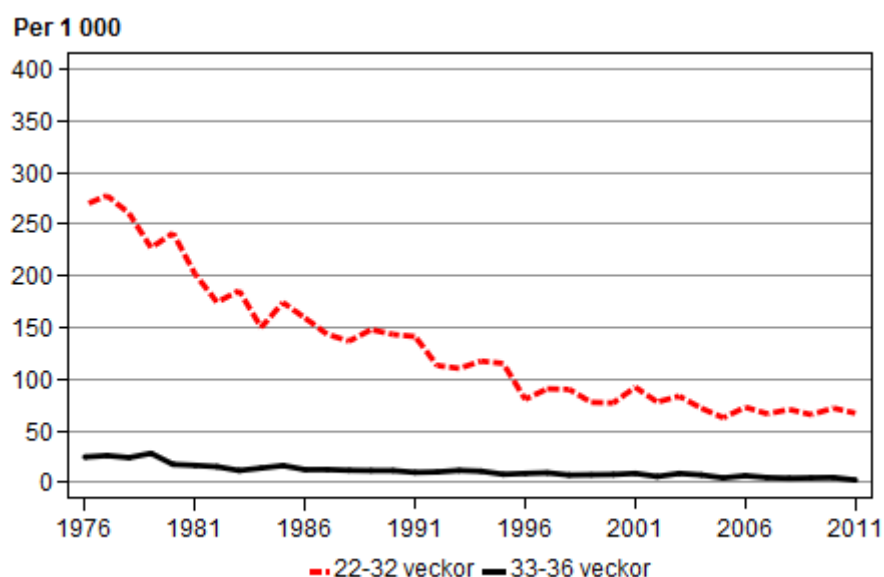

Tabell 6. Dödföddhet och neonatal dödlighet (0–27 dygn efter födelsen), bland barn födda 2011.

	Enkelbörd	Flerbörd	Alla födda
Födda barn			
Antal	106 716	3 078	109 794
Dödfödda, graviditetsvecka 22–27			
Antal	98	12	110
Dödfödda, graviditetsvecka 28+			
Antal	312	19	330
Per 1 000 födda	2,9	6,3	3,0
Dödfödda, total			
Antal	412	31	443
Per 1 000 födda	3,8	9,9	4,0
Neonatalt döda (0–27 dygn)			
Antal	134	26	160
Per 1 000 levande födda	1,2	8,4	1,4

Andelen för tidigt födda barn som dör neonatalt har minskat successivt från 1975 (diagram 40 samt tabell 7) och det beror troligen på att neonatalvården har blivit bättre. Mycket få barn avlider senare i neonatalperioden och någon tydlig trend kan inte skönjas.

Diagram 40. Neonatal dödlighet (0–27 dygn) bland för tidigt födda barn, 1976–2011.

Tabell 7. Graviditetslängd för levande födda barn som avlider under neonatalperioden (0–6 dygn eller 7–27 dygn efter födelsen) enkelbörder, 2002–2011.

Graviditetslängd i veckor	Antal levande födda	Döda inom 0–6 dygn		Döda inom 7–27 dygn	
		Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 levande födda
22–24	957	317	331,2	81	84,6
25–26	1 345	115	85,5	56	41,6
27–28	1 959	96	49,0	37	18,9
29–30	3 068	90	29,3	19	6,2
31–32	5 633	89	15,8	22	3,9
33–34	13 092	96	7,3	20	1,5
35–36	37 022	116	3,1	43	1,2
37–38	203 771	135	0,7	78	0,4
39–41	708 016	224	0,3	118	0,2
42+	71 405	56	0,8	13	0,2
Totalt	1 046 837	1 343	1,3	488	0,5

Som framgår av tabell 8 är både dödföddhet och neonatal dödlighet högre för barn till unga (19 år eller yngre) och äldre (35 år eller äldre) kvinnor, för barn till kvinnor som röker och snusar, och för barn till kvinnor med överviktiga och fetma. Risken för dödföddhet är också högre för det förstfödda barnet och för barn till kvinnor med födelseland utanför de nordiska länderna.

Tabell 8. Bakgrundsfaktorer hos modern i relation till antalet födda barn, dödföddhet och neonatal dödlighet, 2002–2011.

	Födda barn	Dödfödda		Döda inom 0–6 dygn		Döda inom 7–27 dygn	
	Antal	Antal	Per 1 000 födda	Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 levande födda
Ålder							
19 år eller yngre	17 729	75	4,2	38	2,2	6	0,3
20–24 år	132 694	458	3,5	186	1,4	75	0,6
25–29 år	307 211	907	3,0	344	1,1	126	0,4
30–34 år	368 007	1 185	3,2	446	1,2	161	0,4
35 år eller äldre	220 797	963	4,4	327	1,5	118	0,5
Paritet							
Första barnet	465 475	1 736	3,7	604	1,3	238	0,5
Andra, tredje barnet	523 056	1 574	3,0	609	1,2	208	0,4
Fjärde, eller efterföljande barn	61 911	298	4,8	130	2,1	42	0,7
Födelseland							
Sverige	820 211	2 591	3,2	999	1,2	350	0,4
Norden utom Sverige	17 536	45	2,6	28	1,6	9	0,5
Europa utom Norden	66 668	234	3,5	88	1,3	39	0,6
Afrika	28 311	202	7,1	50	1,8	16	0,6
Asien	85 578	371	4,3	145	1,7	56	0,7
Övriga världen	16 726	52	3,1	19	1,1	13	0,8
Tobaksvanor vid inskrivning till MHV							
Röker ej	919 963	2 840	3,1	999	1,1	360	0,4
1–9 cigaretter per dag	58 178	252	4,3	86	1,5	37	0,6
10 eller fler cig/dag	19 255	106	5,5	34	1,8	23	1,2
Snusar	12 527	62	5,0	13	1,0	6	0,5
BMI vid inskrivning till MVC							
<18.5	22 399	54	2,4	14	0,6	6	0,3
18.5–24.9	576 031	1 436	2,5	540	0,9	215	0,4
25.0–29.9	234 067	882	3,8	313	1,3	104	0,5
30.0–34.9	77 590	399	5,1	114	1,5	40	0,5
35.0–39.9	23 974	174	7,3	57	2,4	20	0,8
40.0+	8 757	66	7,5	20	2,3	12	1,4
Totalt	1 050 442	3 608	3,4	1 343	1,3	488	0,5

Bilaga 1. Tabeller

Tabell	
1	Mödrarnas medel- och medianålder fördelat på paritet, 1973-2011
2	Mödrarnas ålder fördelat på paritet, 1973-2011 Antal kvinnor.
3	Mödrarnas ålder fördelat på paritet, 1973-2011 Procentuell fördelning.
4	Förstföderskors medelålder, per län, 1976-2011
5	Mödrarnas födelseland, 1973-2011 Antal kvinnor.
6	Mödrarnas födelseland, 1973-2011 Procentuell fördelning.
7	BMI (medelvärde) för först- och omföderskor vid inskrivning till mödrahälsovården, 1992-2011
8	BMI vid inskrivning till mödrahälsovården, 1992-2011. Antal kvinnor.
9	BMI vid inskrivning till mödrahälsovården, 1992-2011. Procentuell fördelning.
10	BMI (medelvärde) vid inskrivning till mödrahälsovården per län, 1996-2011
11	Gravida kvinnors tobaksvanor tre månader före aktuell graviditet, 2000-2011
12	Gravida kvinnors tobaksvanor tre månader före aktuell graviditet fördelat på moderns ålder, 2000-2011
13	Gravida kvinnors tobaksvanor tre månader före aktuell graviditet per län, 2011
14	Gravida kvinnors tobaksvanor vid inskrivning till mödrahälsovården, 1983-2011
15	Gravida kvinnors tobaksvanor vid inskrivning till mödrahälsovården fördelat på moderns ålder, 1983-2011
16	Gravida kvinnors tobaksvanor vid inskrivning till mödrahälsovården per län, 2011
17	Gravida kvinnors tobaksvanor i graviditetsvecka 30-32, år 2000-2011
18	Gravida kvinnors tobaksvanor i graviditetsvecka 30-32 fördelat på moderns ålder, 2000-2011
19	Gravida kvinnors tobaksvanor i graviditetsvecka 30-32 per län, 2011
20	Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011
21	Antal förlossningar, antal levande födda barn registrerade hos Statistiska Centralbyrån, antal levande födda barn registrerade i Medicinska födelseregistret, antal enkel- och flerbörder samt barnens könsfördelning, 1973-2011
22	Antal förlossningar, födda barn, enkelbörder och flerbörder samt könsfördelning per län, 2011
23	Antal förlossningar, födda barn, enkel- och flerbörder samt könsfördelning per sjukhus, 2011
24	Antal förlossningar totalt och per 1 000 kvinnor (15-44 år), 1973-2011
25	Antal och andel kvinnor som genomgått sin 1:a, 2:a, 3:e, 4:e och >=5:e förlossning, 1973-2011
26	Antal flerbördsförlossningar. Tvilling-, trilling- och fyrlingförlossningar, 1973-2011
27	Induktion och spontan förlossningsstart vid vaginala förlossningar, 1990-2011
28	Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning, 1973-2011
29	Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per landsting, 2011
30	Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per sjukhus, 2011
31	Icke-farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning, 1994-2011
32	Icke-farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per landsting, 2011
33	Icke-farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per sjukhus, 2011
34	Totalt antal kejsarsnitt och typ av kejsarsnitt - akuta och planerade och samtliga instrumentella vaginala förlossningar, 1973-2011
35	Samtliga kejsarsnitt och instrumentella vaginala förlossningar vid enkelbörd och flerbörd,

	1973-2011
36	Totalt antal kejsarsnitt och typ av kejsarsnitt - akuta och planerade och samtliga instrumentella vaginala förlossningar per landsting, 2011
37	Totalt antal kejsarsnitt och typ av kejsarsnitt - akuta och planerade och samtliga instrumentella vaginala förlossningar per sjukhus, 2011
38	Utfall fördelat på utbildningsgrupp, först- och omföderskor, 2011. Åldersstandardiserade tal.
39	Sätesbjudning efter förlossningssätt bland enkelbörd, 1973-2011
40	Sätesbjudning i relation till alla enkelbördsförlossningar. Kejsarsnitt vid sätesbjudning per landsting, 2011
41	Perinealklipp vid vaginal förlossning fördelat på paritet, 2002-2011
42	Perinealklipp vid vaginal förlossning fördelat på paritet per landsting, 2011
43	Perinealklipp vid vaginal förlossning per sjukhus, 2011
44	Bristningar grad III och IV vid vaginal förlossning fördelat på paritet, 1990-2011
45	Bristningar grad III och IV vid vaginal förlossning fördelat på paritet per landsting, 2011
46	Bristningar grad III och IV vid vaginal förlossning per sjukhus femårsperioderna 2002-2006, 2003-2007 samt år 2011 särredovisat
47	Medelvårdtid efter förlossning vid enkelbörd samt andel med kort vårdtid (0-2 dygn) efter vaginal förlossning, 1973-2011
48	Kort vårdtid (0-2 dygn) efter vaginal förlossning vid enkelbörd per landsting, 1995-2011
49	Kort vårdtid (0-2 dygn) efter vaginal förlossning vid enkelbörd per sjukhus, 2011
50	Genomsnittlig födelsevikt (i gram), 1973-2011
51	Födelsevikt (i gram) hos levande födda barn vid enkelbörd, 1973-2011. Procentuell fördelning.
52	Gestationsålder bland levande födda barn vid enkel- och flerbörd, 1985-2011
53	Dödföddhet vid ≥ 22 graviditetsveckor och neonatal dödlighet inom 0-27 dygn efter födseln, 1973-2011
54	Dödföddhet vid ≥ 22 graviditetsveckor fördelat på gestationsålder, 1996-2011
55	Neonatal dödlighet inom 0-27 dygn efter födseln (vid ≥ 22 graviditetsveckor) fördelat på gestationsålder, 1973-2011
56	Dödföddhet vid ≥ 22 graviditetsveckor fördelat på barnets födelsevikt, 1973-2011. Procentuell fördelning.
57	Neonatal dödlighet inom 0-27 dygn efter födseln fördelat på barnets födelsevikt, 1973-2011. Procentuell fördelning.

Tabell 1. Mödrarnas medel- och medianålder fördelat på paritet, 1973-2011
(Se även diagram 1 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Förstföderskor		Omföderskor		Total	
	Medel	Median	Medel	Median	Medel	Median
1973	23,9	23,0	27,8	27,0	26,0	26,0
1974	23,8	23,0	27,9	28,0	26,1	26,0
1975	24,0	24,0	28,0	28,0	26,2	26,0
1976	24,2	24,0	28,2	28,0	26,4	26,0
1977	24,4	24,0	28,3	28,0	26,6	26,0
1978	24,6	24,0	28,5	28,0	26,9	27,0
1979	24,8	24,0	28,8	29,0	27,2	27,0
1980	24,9	24,0	29,0	29,0	27,3	27,0
1981	25,0	24,0	29,2	29,0	27,5	27,0
1982	25,1	25,0	29,3	29,0	27,6	27,0
1983	25,3	25,0	29,4	29,0	27,7	27,0
1984	25,5	25,0	29,6	29,0	27,9	28,0
1985	25,5	25,0	29,7	29,0	28,0	28,0
1986	25,5	25,0	29,7	29,0	28,0	28,0
1987	25,6	25,0	29,8	30,0	28,0	28,0
1988	25,6	25,0	29,7	29,0	28,0	28,0
1989	25,7	25,0	29,7	29,0	28,0	28,0
1990	25,7	25,0	29,7	29,0	28,0	28,0
1991	26,0	26,0	29,7	29,0	28,1	28,0
1992	26,2	26,0	29,7	29,0	28,3	28,0
1993	26,5	26,0	29,8	29,0	28,4	28,0
1994	26,7	26,0	29,9	29,0	28,6	28,0
1995	26,8	27,0	30,0	30,0	28,7	28,0
1996	27,0	27,0	30,3	30,0	28,9	29,0
1997	27,2	27,0	30,4	30,0	29,1	29,0
1998	27,5	27,0	30,7	31,0	29,4	29,0
1999	27,6	27,0	30,8	31,0	29,5	29,0
2000	27,7	28,0	31,1	31,0	29,6	29,0
2001	27,9	28,0	31,3	31,0	29,8	30,0
2002	28,0	28,0	31,4	31,0	29,9	30,0
2003	28,2	28,0	31,5	32,0	30,1	30,0
2004	28,4	29,0	31,6	32,0	30,2	30,0
2005	28,4	29,0	31,7	32,0	30,3	30,0
2006	28,5	29,0	31,8	32,0	30,3	30,0
2007	28,4	28,0	31,9	32,0	30,3	30,0
2008	28,4	28,0	31,9	32,0	30,3	30,0
2009	28,4	28,0	31,9	32,0	30,3	30,0
2010	28,4	28,0	31,8	32,0	30,3	30,0
2011	28,5	28,0	31,8	32,0	30,3	30,0

Tabell 2. Mödrarnas ålder fördelat på paritet, 1973-2011 Antal kvinnor. Korrigerad 2013-03-27.
(Se även diagram 2 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Förstföderskor						Omföderskor						Total					
	Mödrarnas ålder						Mödrarnas ålder						Mödrarnas ålder					
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+
	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
1973	7432	21962	15122	3428	923	216	727	13326	26705	13598	4196	846	8159	35288	41827	17026	5119	1062
1974	7596	21365	14718	3580	826	142	756	13167	27146	14612	4324	879	8352	34532	41864	18192	5150	1021
1975	6783	19540	14256	3914	742	119	698	12100	25177	14593	4028	730	7481	31640	39433	18507	4770	849
1976	5843	18048	13520	4110	779	142	620	11197	23551	14979	4052	677	6463	29245	37071	19089	4831	819
1977	5137	17098	13041	4242	873	117	589	11157	22717	15401	4192	704	5726	28255	35758	19643	5065	821
1978	4514	15900	12370	4357	918	135	483	10473	21875	15968	4595	712	4997	26373	34245	20325	5513	847
1979	4217	15875	13086	4556	1065	141	384	9958	22050	17257	5539	857	4601	25833	35136	21813	6604	998
1980	3978	16183	13511	4866	1124	146	370	9588	21427	17830	5989	849	4348	25771	34938	22696	7113	995
1981	3737	15389	12911	4776	1227	133	377	8751	20660	17597	6312	933	4114	24140	33571	22373	7539	1066
1982	3532	14502	13112	4711	1290	158	312	8322	20310	17220	6779	988	3844	22824	33422	21931	8069	1146
1983	3117	14073	13217	4846	1311	184	309	7943	20119	17001	7104	1069	3426	22016	33336	21847	8415	1253
1984	2820	13699	13807	5168	1371	177	273	7868	20313	17525	7619	1327	3093	21567	34120	22693	8990	1504
1985	2811	14887	14397	5568	1412	234	277	7964	21288	18449	8199	1407	3088	22851	35685	24017	9611	1641
1986	2941	15899	15318	5948	1548	249	204	8066	21308	18904	8283	1512	3145	23965	36626	24852	9831	1761
1987	2763	16717	15858	6420	1564	258	214	8182	21309	19869	8286	1597	2977	24899	37167	26289	9850	1855
1988	2874	18142	16845	6945	1738	283	223	8928	22887	20749	8840	1714	3097	27070	39732	27694	10578	1997
1989	3176	18266	17926	7461	1828	269	258	9286	23378	20983	9166	1870	3434	27552	41304	28444	10994	2139
1990	3530	18899	19303	7776	2063	301	292	9698	25305	22410	9587	1981	3822	28597	44608	30186	11650	2282
1991	3218	17761	19682	8102	2248	369	308	9390	26419	22714	9799	1971	3526	27151	46101	30816	12047	2340
1992	2830	16191	19558	8282	2339	388	307	9540	26966	22772	9986	1934	3137	25731	46524	31054	12325	2322
1993	2576	14506	19018	8493	2494	389	252	8552	25881	21745	9500	1889	2828	23058	44899	30238	11994	2278
1994	2164	12879	17549	8303	2461	364	232	7892	24826	21515	9491	1853	2396	20771	42375	29818	11952	2217
1995	1878	11690	15947	8230	2442	351	220	6886	21595	20718	8814	1736	2098	18576	37542	28948	11256	2087
1996	1735	10509	15172	8443	2418	375	149	5718	18913	19775	8355	1696	1884	16227	34085	28218	10773	2071
1997	1568	9616	14227	8513	2248	395	175	4992	17075	19072	8052	1636	1743	14608	31302	27585	10300	2031
1998	1447	8364	13609	8775	2386	393	126	4351	15587	19115	8541	1646	1573	12715	29196	27890	10927	2039
1999	1505	8216	13911	9033	2626	420	150	4012	15316	18949	8789	1698	1655	12228	29227	27982	11415	2118
2000	1631	8351	15516	9851	2953	432	119	3589	14958	19349	9681	1816	1750	11940	30474	29200	12634	2248
2001	1545	8172	15444	10729	3246	530	129	3560	13945	19537	10390	1833	1674	11732	29389	30266	13636	2363
2002	1626	8591	16084	12129	3508	560	108	3494	14162	20242	11046	2008	1734	12085	30246	32371	14554	2568
2003	1544	8371	16264	12878	3895	580	124	3643	13917	21321	12038	2206	1668	12014	30181	34199	15933	2786
2004	1512	8317	16122	13603	4211	709	134	3722	13845	22387	12399	2485	1646	12039	29967	35990	16610	3194
2005	1576	8293	15502	13691	4172	712	147	3637	13361	22829	12698	2604	1723	11930	28863	36520	16870	3316
2006	1647	8615	16133	14137	4509	792	149	3651	13544	23560	13199	2832	1796	12266	29677	37697	17708	3624
2007	1640	9227	16169	14057	4520	855	164	3872	13341	23161	13923	3120	1804	13099	29510	37218	18443	3975
2008	1635	9790	16633	14050	4797	877	160	3976	13613	22712	14093	3090	1795	13766	30246	36762	18890	3967
2009	1692	10107	16935	14013	4974	958	144	4265	13972	22718	14746	3228	1836	14372	30907	36731	19720	4186
2010	1702	10520	17646	14430	5377	1033	140	4599	14855	23758	15626	3346	1842	15119	32501	38188	21003	4379
2011	1603	10203	16940	13902	5347	1068	164	4596	14446	22756	14888	3340	1767	14799	31386	36658	20235	4408

Tabell 3. Mödrarnas ålder fördelat på paritet, 1973-2011 Procentuell fördelning.
(Se även diagram 2 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Förstföderskor						Omföderskor						Total					
	Mödrarnas ålder						Mödrarnas ålder						Mödrarnas ålder					
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1973	15,1	44,7	30,8	7,0	1,9	0,4	1,2	22,4	45,0	22,9	7,1	1,4	7,5	32,5	38,6	15,7	4,7	1,0
1974	15,8	44,3	30,5	7,4	1,7	0,3	1,2	21,6	44,6	24,0	7,1	1,4	7,7	31,6	38,4	16,7	4,7	0,9
1975	15,0	43,1	31,4	8,6	1,6	0,3	1,2	21,1	43,9	25,5	7,0	1,3	7,3	30,8	38,4	18,0	4,6	0,8
1976	13,8	42,5	31,9	9,7	1,8	0,3	1,1	20,3	42,8	27,2	7,4	1,2	6,6	30,0	38,0	19,6	5,0	0,8
1977	12,7	42,2	32,2	10,5	2,2	0,3	1,1	20,4	41,5	28,1	7,7	1,3	6,0	29,7	37,5	20,6	5,3	0,9
1978	11,8	41,6	32,4	11,4	2,4	0,4	0,9	19,4	40,4	29,5	8,5	1,3	5,4	28,6	37,1	22,0	6,0	0,9
1979	10,8	40,8	33,6	11,7	2,7	0,4	0,7	17,8	39,3	30,8	9,9	1,5	4,8	27,2	37,0	23,0	7,0	1,1
1980	10,0	40,7	33,9	12,2	2,8	0,4	0,7	17,1	38,2	31,8	10,7	1,5	4,5	26,9	36,4	23,7	7,4	1,0
1981	9,8	40,3	33,8	12,5	3,2	0,3	0,7	16,0	37,8	32,2	11,6	1,7	4,4	26,0	36,2	24,1	8,1	1,1
1982	9,5	38,9	35,1	12,6	3,5	0,4	0,6	15,4	37,7	31,9	12,6	1,8	4,2	25,0	36,6	24,0	8,8	1,3
1983	8,5	38,3	36,0	13,2	3,6	0,5	0,6	14,8	37,6	31,8	13,3	2,0	3,8	24,4	36,9	24,2	9,3	1,4
1984	7,6	37,0	37,3	14,0	3,7	0,5	0,5	14,3	37,0	31,9	13,9	2,4	3,4	23,5	37,1	24,7	9,8	1,6
1985	7,2	37,9	36,6	14,2	3,6	0,6	0,5	13,8	37,0	32,0	14,2	2,4	3,2	23,6	36,8	24,8	9,9	1,7
1986	7,0	37,9	36,6	14,2	3,7	0,6	0,4	13,8	36,6	32,4	14,2	2,6	3,1	23,9	36,6	24,8	9,8	1,8
1987	6,3	38,4	36,4	14,7	3,6	0,6	0,4	13,8	35,8	33,4	13,9	2,7	2,9	24,2	36,1	25,5	9,6	1,8
1988	6,1	38,7	36,0	14,8	3,7	0,6	0,4	14,1	36,1	32,8	14,0	2,7	2,8	24,6	36,1	25,1	9,6	1,8
1989	6,5	37,3	36,6	15,2	3,7	0,5	0,4	14,3	36,0	32,3	14,1	2,9	3,0	24,2	36,3	25,0	9,7	1,9
1990	6,8	36,4	37,2	15,0	4,0	0,6	0,4	14,0	36,5	32,4	13,8	2,9	3,2	23,6	36,8	24,9	9,6	1,9
1991	6,3	34,6	38,3	15,8	4,4	0,7	0,4	13,3	37,4	32,2	13,9	2,8	2,9	22,3	37,8	25,3	9,9	1,9
1992	5,7	32,7	39,4	16,7	4,7	0,8	0,4	13,3	37,7	31,8	14,0	2,7	2,6	21,2	38,4	25,6	10,2	1,9
1993	5,4	30,6	40,1	17,9	5,3	0,8	0,4	12,6	38,2	32,1	14,0	2,8	2,5	20,0	38,9	26,2	10,4	2,0
1994	4,9	29,5	40,1	19,0	5,6	0,8	0,4	12,0	37,7	32,7	14,4	2,8	2,2	19,0	38,7	27,2	10,9	2,0
1995	4,6	28,8	39,3	20,3	6,0	0,9	0,4	11,5	36,0	34,5	14,7	2,9	2,1	18,5	37,4	28,8	11,2	2,1
1996	4,5	27,2	39,3	21,8	6,3	1,0	0,3	10,5	34,6	36,2	15,3	3,1	2,0	17,4	36,5	30,3	11,6	2,2
1997	4,3	26,3	38,9	23,3	6,1	1,1	0,3	9,8	33,5	37,4	15,8	3,2	2,0	16,7	35,7	31,5	11,8	2,3
1998	4,1	23,9	38,9	25,1	6,8	1,1	0,3	8,8	31,6	38,7	17,3	3,3	1,9	15,1	34,6	33,1	13,0	2,4
1999	4,2	23,0	39,0	25,3	7,4	1,2	0,3	8,2	31,3	38,7	18,0	3,5	2,0	14,4	34,5	33,1	13,5	2,5
2000	4,2	21,6	40,1	25,4	7,6	1,1	0,2	7,2	30,2	39,1	19,6	3,7	2,0	13,5	34,5	33,1	14,3	2,5
2001	3,9	20,6	38,9	27,0	8,2	1,3	0,3	7,2	28,2	39,6	21,0	3,7	1,9	13,2	33,0	34,0	15,3	2,7
2002	3,8	20,2	37,8	28,5	8,3	1,3	0,2	6,8	27,7	39,6	21,6	3,9	1,9	12,9	32,3	34,6	15,6	2,7
2003	3,5	19,2	37,4	29,6	8,9	1,3	0,2	6,8	26,1	40,0	22,6	4,1	1,7	12,4	31,2	35,3	16,5	2,9
2004	3,4	18,7	36,3	30,6	9,5	1,6	0,2	6,8	25,2	40,7	22,6	4,5	1,7	12,1	30,1	36,2	16,7	3,2
2005	3,6	18,9	35,3	31,2	9,5	1,6	0,3	6,6	24,2	41,3	23,0	4,7	1,7	12,0	29,1	36,8	17,0	3,3
2006	3,6	18,8	35,2	30,8	9,8	1,7	0,3	6,4	23,8	41,4	23,2	5,0	1,7	11,9	28,9	36,7	17,2	3,5
2007	3,5	19,9	34,8	30,3	9,7	1,8	0,3	6,7	23,2	40,2	24,2	5,4	1,7	12,6	28,4	35,8	17,7	3,8
2008	3,4	20,5	34,8	29,4	10,0	1,8	0,3	6,9	23,6	39,4	24,4	5,4	1,7	13,1	28,7	34,9	17,9	3,8
2009	3,5	20,8	34,8	28,8	10,2	2,0	0,2	7,2	23,7	38,5	25,0	5,5	1,7	13,3	28,7	34,1	18,3	3,9
2010	3,4	20,7	34,8	28,5	10,6	2,0	0,2	7,4	23,8	38,1	25,1	5,4	1,6	13,4	28,8	33,8	18,6	3,9
2011	3,3	20,8	34,5	28,3	10,9	2,2	0,3	7,6	24,0	37,8	24,7	5,5	1,6	13,5	28,7	33,6	18,5	4,0

Tabell 4. Förstföderskors medelålder, per län, 1976-2011 Korrigerad 2013-03-27.
(Se även diagram 3 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Län	År							
	1976	1981	1986	1991	1996	2001	2006	2011
Blekinge	23,6	24,2	24,3	25,1	26,1	27,0	27,8	26,9
Dalarna	23,2	24,2	25,2	25,4	26,5	27,0	27,6	27,0
Gotland	23,4	24,6	25,4	25,5	27,2	27,3	28,4	27,2
Gävleborg	23,6	24,4	25,0	25,0	26,4	27,3	27,3	26,9
Halland	24,3	25,0	25,5	26,0	26,9	28,1	28,5	28,2
Jämtland	24,2	25,1	25,5	26,1	26,8	27,6	28,2	28,1
Jönköping	23,9	24,5	24,8	25,2	26,4	26,9	27,4	27,2
Kalmar	23,7	24,3	24,9	25,0	26,4	27,1	27,4	27,0
Kronoberg	24,1	24,8	25,1	25,7	26,3	27,4	27,7	27,6
Norrbottnen	23,4	24,1	25,2	25,3	26,3	27,2	27,6	27,1
RIKET	24,2	25,0	25,5	26,0	27,0	27,9	28,5	28,5
Skåne	24,4	25,0	25,6	26,0	27,0	27,9	28,3	28,4
Stockholm	25,1	26,0	26,5	27,0	28,1	29,2	29,8	30,0
Södermanland	23,4	24,3	24,7	25,1	26,0	27,0	27,1	26,9
Uppsala	24,7	25,8	26,1	26,4	27,2	28,5	28,9	28,5
Värmland	23,7	24,4	24,7	25,4	26,4	27,5	27,8	27,6
Västerbotten	24,3	25,1	25,6	25,6	26,7	27,4	27,5	27,8
Västernorrland	23,9	24,5	24,9	25,2	26,4	27,6	27,7	27,7
Västmanland	23,5	24,2	24,6	25,2	26,3	26,7	27,7	27,5
Västra Götaland	24,6	25,6	26,1	26,7	27,6	27,8	28,5	28,5
Örebro	23,9	24,4	24,9	25,4	26,4	26,8	27,7	27,6
Östergötland	23,8	24,5	25,0	25,4	26,4	27,2	27,9	27,9

Tabell 5. Mödrarnas födelseland, 1973-2011 Antal kvinnor. Korrigerad 2013-03-27.
(Se även diagram 4 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Sverige	Norden förutom Sverige	EU27 förutom Norden	Övriga Europa	Asien	Oceanien	Afrika	Nordamerika	Sydamerika
	N	N	N	N	N	N	N	N	N
1973	96422	6996	2204	1331	170	19	89	115	60
1974	97723	6887	2157	1273	207	19	109	100	99
1975	91500	6710	2090	1246	249	21	112	113	135
1976	86205	6554	2139	1334	272	16	98	126	175
1977	84159	6360	2003	1410	339	16	127	146	211
1978	81046	6331	2084	1476	380	17	163	139	317
1979	83168	6474	2179	1530	556	20	173	131	359
1980	83735	6706	2167	1519	618	15	208	160	379
1981	81117	6184	2079	1466	702	21	261	184	421
1982	79912	5819	2060	1368	838	14	246	183	491
1983	79637	5290	1941	1328	893	21	288	181	438
1984	80812	5326	1996	1412	1102	27	290	226	466
1985	85282	5214	1963	1502	1281	20	380	232	487
1986	88226	5164	1981	1514	1469	23	415	246	524
1987	90367	4971	1967	1632	1766	39	525	282	636
1988	96358	5110	2063	1654	2250	32	558	311	759
1989	99487	5042	2092	1622	2646	46	694	318	860
1990	104855	5441	2331	1756	3259	40	820	354	991
1991	105110	5190	2233	1814	3749	49	1019	367	1003
1992	102554	4759	2268	1778	4344	39	1288	396	1012
1993	96240	4111	2106	1827	4851	44	1494	401	963
1994	91397	3590	2010	2905	5166	42	1737	358	939
1995	83080	3057	1812	3293	5053	54	1900	366	880
1996	76942	2651	1680	3051	4999	47	1886	333	747
1997	72004	2381	1573	2829	4910	46	1933	326	798
1998	68991	2101	1583	2802	4919	37	1974	347	731
1999	69305	1954	1609	2775	5362	40	1934	296	754
2000	72314	1963	1690	2749	5577	42	1932	346	756
2001	72612	1824	1708	2830	5838	39	1982	334	876
2002	76057	1868	1751	3120	6274	51	1882	373	895
2003	78353	1857	1964	3262	6567	40	1988	399	966
2004	79790	1834	2062	3581	7224	52	2046	420	1014
2005	79201	1815	2144	3675	7419	57	2195	408	1043
2006	81678	1765	2465	3943	8068	43	2443	382	1069
2007	81324	1785	2702	4170	8650	49	2805	413	1231
2008	82417	1680	2959	4331	9136	60	3083	435	1240
2009	82713	1524	3341	4240	9862	73	3404	454	1153
2010	85768	1634	3407	4602	10803	49	3962	497	1233
2011	82108	1512	3617	4468	10604	75	4156	460	1200

Tabell 6. Mödrarnas födelseland, 1973-2011 Procentuell fördelning.
(Se även diagram 4 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Sverige	Norden förutom Sverige	EU27 förutom Norden	Övriga Europa	Asien	Oceanien	Afrika	Nordamerika	Sydamerika
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1973	89,7	6,5	2,1	1,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1
1974	90,0	6,3	2,0	1,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1
1975	89,5	6,6	2,0	1,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1
1976	88,9	6,8	2,2	1,4	0,3	0,0	0,1	0,1	0,2
1977	88,8	6,7	2,1	1,5	0,4	0,0	0,1	0,2	0,2
1978	88,1	6,9	2,3	1,6	0,4	0,0	0,2	0,2	0,3
1979	87,9	6,8	2,3	1,6	0,6	0,0	0,2	0,1	0,4
1980	87,6	7,0	2,3	1,6	0,6	0,0	0,2	0,2	0,4
1981	87,7	6,7	2,2	1,6	0,8	0,0	0,3	0,2	0,5
1982	87,8	6,4	2,3	1,5	0,9	0,0	0,3	0,2	0,5
1983	88,4	5,9	2,2	1,5	1,0	0,0	0,3	0,2	0,5
1984	88,1	5,8	2,2	1,5	1,2	0,0	0,3	0,2	0,5
1985	88,4	5,4	2,0	1,6	1,3	0,0	0,4	0,2	0,5
1986	88,6	5,2	2,0	1,5	1,5	0,0	0,4	0,2	0,5
1987	88,4	4,9	1,9	1,6	1,7	0,0	0,5	0,3	0,6
1988	88,3	4,7	1,9	1,5	2,1	0,0	0,5	0,3	0,7
1989	88,1	4,5	1,9	1,4	2,3	0,0	0,6	0,3	0,8
1990	87,4	4,5	1,9	1,5	2,7	0,0	0,7	0,3	0,8
1991	87,1	4,3	1,9	1,5	3,1	0,0	0,8	0,3	0,8
1992	86,5	4,0	1,9	1,5	3,7	0,0	1,1	0,3	0,9
1993	85,8	3,7	1,9	1,6	4,3	0,0	1,3	0,4	0,9
1994	84,4	3,3	1,9	2,7	4,8	0,0	1,6	0,3	0,9
1995	83,4	3,1	1,8	3,3	5,1	0,1	1,9	0,4	0,9
1996	83,3	2,9	1,8	3,3	5,4	0,1	2,0	0,4	0,8
1997	82,9	2,7	1,8	3,3	5,7	0,1	2,2	0,4	0,9
1998	82,6	2,5	1,9	3,4	5,9	0,0	2,4	0,4	0,9
1999	82,4	2,3	1,9	3,3	6,4	0,0	2,3	0,4	0,9
2000	82,7	2,2	1,9	3,1	6,4	0,0	2,2	0,4	0,9
2001	82,4	2,1	1,9	3,2	6,6	0,0	2,2	0,4	1,0
2002	82,4	2,0	1,9	3,4	6,8	0,1	2,0	0,4	1,0
2003	82,1	1,9	2,1	3,4	6,9	0,0	2,1	0,4	1,0
2004	81,3	1,9	2,1	3,7	7,4	0,1	2,1	0,4	1,0
2005	80,8	1,9	2,2	3,7	7,6	0,1	2,2	0,4	1,1
2006	80,1	1,7	2,4	3,9	7,9	0,0	2,4	0,4	1,0
2007	78,8	1,7	2,6	4,0	8,4	0,0	2,7	0,4	1,2
2008	78,2	1,6	2,8	4,1	8,7	0,1	2,9	0,4	1,2
2009	77,4	1,4	3,1	4,0	9,2	0,1	3,2	0,4	1,1
2010	76,6	1,5	3,0	4,1	9,6	0,0	3,5	0,4	1,1
2011	75,8	1,4	3,3	4,1	9,8	0,1	3,8	0,4	1,1

Tabell 7. BMI (medelvärde) för först- och omföderskor vid inskrivning till mödrahälsovården, 1992-2011

(Se även diagram 4 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	BMI, medelvärde		
	Förstföderskor	Omföderskor	Total
1992	23,0	23,7	23,4
1993	23,1	23,8	23,5
1994	23,3	23,9	23,7
1995	23,4	24,1	23,8
1996	23,5	24,2	23,9
1997	23,6	24,3	24,0
1998	23,7	24,5	24,2
1999	23,8	24,7	24,3
2000	23,9	24,7	24,3
2001	24,0	24,8	24,5
2002	24,1	24,9	24,5
2003	24,1	24,9	24,5
2004	24,1	24,9	24,6
2005	24,1	24,9	24,6
2006	24,1	25,0	24,6
2007	24,2	25,0	24,6
2008	24,1	25,0	24,6
2009	24,1	25,1	24,6
2010	24,2	25,1	24,7
2011	24,3	25,1	24,7

Tabell 8. BMI vid inskrivning till mödrahälsovården, 1992-2011. Antal kvinnor.**9****Gränsvärden för BMI definierade av WHO: undervikt <18.5, normalvikt 18.5-24.9, övervikt 25.0-29.9, fetma grad 1 30.0-34.4, fetma grad 2: 35.0-39.9, fetma grad 3: >=40.0****(Se även diagram 5 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)**

År	Förstföderskor						Omföderskor					
	BMI						BMI					
	-18.5	18.5-24.9	25.0-29.9	30.0-34.9	35.0-39.9	40.0+	-18.5	18.5-24.9	25.0-29.9	30.0-34.9	35.0-39.9	40.0+
	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
1992	1654	29318	6710	1406	338	67	1850	40166	12295	3125	760	202
1993	1554	28178	6647	1484	318	67	1731	37960	12443	3138	728	197
1994	1345	25715	6615	1495	379	81	1568	35742	12157	3325	790	215
1995	1216	24117	6469	1634	413	81	1350	32676	11811	3333	831	209
1996	1158	23316	6589	1630	389	98	1226	29961	11522	3210	801	219
1997	976	21662	6430	1694	421	110	1076	27583	10845	3185	810	246
1998	959	20023	6208	1601	422	113	925	25308	10737	3276	863	239
1999	982	21355	6836	1803	497	134	928	25773	11534	3545	974	321
2000	1022	21714	7138	1944	526	145	882	24995	11086	3554	975	298
2001	1003	23067	7704	2112	600	190	868	25274	11722	3806	1112	348
2002	1066	24722	8482	2344	680	238	882	26502	12231	3955	1235	428
2003	1107	25163	8424	2437	727	258	909	27718	12349	4158	1247	448
2004	1036	25594	8649	2551	783	275	903	28247	13110	4335	1320	507
2005	1073	25589	8728	2545	746	259	917	29122	13280	4412	1484	496
2006	1224	26724	9093	2725	826	306	1032	29885	13641	4713	1490	567
2007	1148	26862	9141	2781	838	359	977	29751	13719	4908	1568	548
2008	1376	29811	10164	3037	888	344	1118	31673	14633	5244	1659	664
2009	1359	29723	10227	3036	976	327	1081	31888	15052	5447	1664	640
2010	1426	30935	10785	3528	1081	355	1206	33585	15965	6037	1898	678
2011	1433	29845	10737	3522	1052	381	1125	32691	15657	5875	1812	679

Tabell 9. BMI vid inskrivning till mödrahälsovården, 1992-2011. Procentuell fördelning. 10
Gränsvärden för BMI definierade av WHO: undervikt <18.5, normalvikt 18.5-24.9, övervikt 25.0-29.9, fetma grad 1 30.0-34.4, fetma grad 2: 35.0-39.9, fetma grad 3: >=40.0
 (Se även diagram 5 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Förstföderskor						Omföderskor					
	BMI						BMI					
	-18.5	18.5-24.9	25.0-29.9	30.0-34.9	35.0-39.9	40.0+	-18.5	18.5-24.9	25.0-29.9	30.0-34.9	35.0-39.9	40.0+
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1992	4,2	74,2	17,0	3,6	0,9	0,2	3,2	68,8	21,1	5,4	1,3	0,3
1993	4,1	73,7	17,4	3,9	0,8	0,2	3,1	67,5	22,1	5,6	1,3	0,4
1994	3,8	72,2	18,6	4,2	1,1	0,2	2,9	66,4	22,6	6,2	1,5	0,4
1995	3,6	71,1	19,1	4,8	1,2	0,2	2,7	65,1	23,5	6,6	1,7	0,4
1996	3,5	70,3	19,9	4,9	1,2	0,3	2,6	63,8	24,5	6,8	1,7	0,5
1997	3,1	69,2	20,5	5,4	1,3	0,4	2,5	63,1	24,8	7,3	1,9	0,6
1998	3,3	68,3	21,2	5,5	1,4	0,4	2,2	61,2	26,0	7,9	2,1	0,6
1999	3,1	67,6	21,6	5,7	1,6	0,4	2,2	59,8	26,8	8,2	2,3	0,7
2000	3,1	66,8	22,0	6,0	1,6	0,4	2,1	59,8	26,5	8,5	2,3	0,7
2001	2,9	66,5	22,2	6,1	1,7	0,5	2,0	58,6	27,2	8,8	2,6	0,8
2002	2,8	65,9	22,6	6,2	1,8	0,6	1,9	58,6	27,0	8,7	2,7	0,9
2003	2,9	66,0	22,1	6,4	1,9	0,7	1,9	59,2	26,4	8,9	2,7	1,0
2004	2,7	65,8	22,2	6,6	2,0	0,7	1,9	58,3	27,1	9,0	2,7	1,0
2005	2,8	65,7	22,4	6,5	1,9	0,7	1,8	58,6	26,7	8,9	3,0	1,0
2006	3,0	65,3	22,2	6,7	2,0	0,7	2,0	58,2	26,6	9,2	2,9	1,1
2007	2,8	65,3	22,2	6,8	2,0	0,9	1,9	57,8	26,7	9,5	3,0	1,1
2008	3,0	65,3	22,3	6,7	1,9	0,8	2,0	57,6	26,6	9,5	3,0	1,2
2009	3,0	65,1	22,4	6,7	2,1	0,7	1,9	57,2	27,0	9,8	3,0	1,1
2010	3,0	64,3	22,4	7,3	2,2	0,7	2,0	56,6	26,9	10,2	3,2	1,1
2011	3,1	63,5	22,9	7,5	2,2	0,8	1,9	56,5	27,1	10,2	3,1	1,2

Tabell 10. BMI (medelvärde) vid inskrivning till mödrahälsovården per län, 1996-2011
Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 7 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Län	År			
	1996	2001	2006	2011
Blekinge	24,0	24,7	25,1	25,7
Dalarna	24,6	25,0	25,1	25,6
Gotland	25,0	25,2	24,9	25,4
Gävleborg	24,5	25,0	25,4	25,6
Halland	23,6	24,4	24,4	24,5
Jämtland	24,2	24,9	24,8	25,0
Jönköping	23,9	24,6	24,8	25,1
Kalmar	24,2	24,8	24,8	24,9
Kronoberg	24,1	24,7	24,7	24,9
Norrbottnen	24,4	25,0	25,1	25,2
RIKET	23,9	24,5	24,6	24,7
Skåne	23,9	24,5	24,6	24,9
Stockholm	23,4	23,8	23,9	24,0
Södermanland	24,4	25,0	25,2	25,6
Uppsala	24,1	24,4	24,7	24,7
Värmland	24,0	24,9	25,0	25,0
Västerbotten	24,0	24,7	24,8	24,8
Västernorrland	24,6	25,3	25,5	25,6
Västmanland	23,9	24,7	25,0	25,4
Västra Götaland	23,5	24,4	24,5	24,7
Örebro	23,9	24,7	24,7	25,3
Östergötland	24,2	24,8	24,7	25,1

Tobaksvanor före graviditet

Tabell 11. Gravida kvinnors tobaksvanor tre månader före aktuell graviditet, 2000-2011

År	Andel rökare	Röker 1-9 cig/dag (%)	Röker 10+ cig/dag (%)	Saknar rökuppgift (%)	Andel snusare	Saknar snusuppgift (%)	Varken röker el. snusar (%)
2000	22,3	10,5	11,8	9,7	1,9	9,8	76,0
2001	22,2	10,4	11,7	4,0	2,1	4,2	76,0
2002	21,2	10,0	11,2	3,3	2,4	3,4	76,6
2003	20,3	9,6	10,7	4,3	2,5	4,4	77,5
2004	19,2	9,1	10,1	5,4	2,6	5,4	78,4
2005	19,3	9,3	10,0	10,9	2,8	10,9	78,3
2006	17,4	8,6	8,8	6,1	2,6	6,1	80,3
2007	17,2	8,4	8,8	8,0	2,4	8,1	80,7
2008	16,6	8,2	8,4	2,9	3,0	3,0	80,8
2009	15,9	7,8	8,1	2,9	3,3	3,0	81,3
2010	15,5	7,9	7,7	2,8	3,4	2,8	81,5
2011	15,1	7,6	7,5	3,0	3,5	3,0	81,9

Tabell 12. Gravida kvinnors tobaksvanor tre månader före aktuell graviditet fördelat på moderns ålder, 2000-2011

År	Andel rökare					Andel snusare				
	moderns ålder					moderns ålder				
	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35+ år	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35+ år
2000	53,5	36,3	21,2	16,9	19,9	1,5	1,8	1,9	2,0	2,0
2001	56,2	37,7	21,8	16,5	18,8	1,2	1,9	2,2	2,2	2,1
2002	55,3	36,8	21,0	16,0	17,2	1,3	2,5	2,4	2,3	2,6
2003	54,4	36,6	20,4	15,2	16,1	2,6	2,6	2,5	2,4	2,5
2004	52,8	35,8	19,8	13,9	14,9	2,4	3,0	2,6	2,5	2,8
2005	54,3	35,0	20,8	13,9	14,0	3,5	3,1	2,6	2,9	2,7
2006	51,7	33,6	19,0	12,3	11,8	2,8	3,6	2,5	2,3	2,4
2007	49,3	33,2	18,7	11,7	11,9	2,9	3,3	2,5	2,2	2,0
2008	49,7	33,2	18,5	11,4	10,3	4,5	4,6	3,2	2,5	2,4
2009	46,0	31,8	17,5	10,9	10,0	4,4	5,1	3,7	2,7	2,5
2010	47,1	31,4	17,1	10,7	9,3	3,5	5,5	3,8	2,7	2,6
2011	45,1	29,6	17,0	10,4	8,9	3,5	5,6	4,2	2,8	2,2

Tabell 13. Gravida kvinnors tobaksvanor tre månader före aktuell graviditet per län, 2011
Korrigerad 2013-03-27.

Län	Andel rökare	Röker 1-9 cig/dag	Röker 10+ cig/dag	Saknar rökuppgift (%)	Andel snusare	Saknar snusuppgift (%)	Varken röker el. snusar (%)
Blekinge	20,9	10,0	10,9	6,4	2,2	6,6	77,4
Dalarna	16,7	8,3	8,5	1,1	5,4	1,1	78,9
Gotland	17,6	8,2	9,4	1,2	6,1	1,2	77,1
Gävleborg	17,5	7,3	10,1	1,7	4,8	1,8	78,1
Halland	16,5	9,0	7,5	3,6	1,8	3,6	81,9
Jämtland	9,9	6,2	3,8	0,9	14,3	1,0	77,5
Jönköping	16,3	8,4	7,9	1,0	2,4	1,0	81,5
Kalmar	19,3	9,6	9,7	1,4	2,9	1,4	78,4
Kronoberg	15,5	7,7	7,7	16,8	1,9	12,3	83,0
Norrbottnen	11,5	4,1	7,5	4,3	13,6	4,4	76,5
RIKET	15,1	7,6	7,5	3,0	3,5	3,0	81,9
Skåne	16,9	7,9	9,0	2,4	1,8	2,4	81,4
Stockholm	12,8	6,9	5,9	1,0	2,3	1,0	85,2
Södermanland	18,5	8,5	10,0	3,7	3,2	3,7	78,6
Uppsala	14,0	7,9	6,1	7,9	5,8	7,8	81,1
Värmland	19,0	8,4	10,6	5,5	7,3	5,7	74,6
Västerbotten	9,0	6,1	2,9	0,9	8,3	0,9	83,6
Västernorrland	11,6	6,8	4,8	2,6	10,0	2,6	79,4
Västmanland	18,5	9,5	9,0	2,4	3,5	2,5	78,7
Västra Götaland	15,6	7,7	7,9	5,3	2,8	5,4	81,9
Örebro	16,7	8,2	8,5	0,6	3,7	0,6	80,0
Östergötland	15,6	7,6	8,0	1,0	1,9	1,1	82,6

Tobaksvanor i tidig graviditet

Tabell 14. Gravida kvinnors tobaksvanor vid inskrivning till mödrahälsovården, 1983-2011

År	Andel rökare	Röker 1-9 cig/dag	Röker 10+ cig/dag	Saknar rökuppgift (%)	Andel snusare	Saknar snusuppgift (%)	Varken röker el. snusar (%)
1983	31,4	19,0	12,4	6,1	.	.	68,6
1984	30,2	18,4	11,8	6,3	.	.	69,8
1985	30,1	18,4	11,8	7,9	.	.	69,9
1986	29,8	18,3	11,5	7,1	.	.	70,2
1987	28,2	17,5	10,7	6,9	.	.	71,8
1988	26,9	16,4	10,5	7,5	.	.	73,1
1989	25,9	15,9	10,0	8,0	.	.	74,1
1990	25,1	15,7	9,5	9,0	.	.	74,9
1991	24,3	15,0	9,3	5,2	.	.	75,7
1992	22,9	14,0	9,0	5,2	.	.	77,1
1993	20,5	13,0	7,4	4,4	.	.	79,5
1994	18,3	12,1	6,2	4,3	.	.	81,7
1995	17,1	11,1	6,1	4,2	.	.	82,9
1996	16,1	10,2	5,9	4,3	.	.	83,9
1997	14,5	9,4	5,1	5,5	.	.	85,5
1998	12,7	8,5	4,2	8,2	.	.	87,3
1999	12,9	8,6	4,3	7,2	.	.	86,6
2000	12,3	8,4	3,8	9,7	1,2	9,6	86,6
2001	11,2	8,0	3,2	4,7	1,2	4,6	87,7
2002	10,6	7,6	3,0	3,7	1,4	3,7	88,1
2003	9,6	7,0	2,6	4,4	1,4	4,4	89,1
2004	8,8	6,4	2,4	5,5	1,3	5,5	90,0
2005	8,4	6,3	2,1	11,0	1,3	11,0	90,3
2006	7,5	5,6	1,8	6,1	1,3	6,1	91,3
2007	7,2	5,5	1,7	8,1	1,0	8,1	91,9
2008	6,9	5,3	1,6	2,9	1,1	3,0	92,1
2009	6,8	5,2	1,5	3,0	1,4	3,0	92,0
2010	6,5	5,1	1,4	2,9	1,3	2,9	92,3
2011	6,3	4,8	1,4	3,2	1,2	3,2	92,7

Tabell 15. Gravida kvinnors tobaksvanor vid inskrivning till mödrahälsovården fördelat på moderns ålder, 1983-2011

År	Andel rökare					Andel snusare				
	moderns ålder					moderns ålder				
	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35+ år	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35+ år
1983	50,7	39,2	29,0	26,5	25,9
1984	51,2	37,6	28,5	25,7	24,2
1985	48,3	37,2	28,3	25,8	26,0
1986	46,6	36,6	28,2	25,6	24,9
1987	46,2	34,5	26,4	24,4	24,4
1988	42,6	32,3	26,0	22,9	23,3
1989	40,6	30,4	24,9	22,3	23,7
1990	41,3	28,7	24,1	22,7	22,4
1991	40,8	27,1	23,1	22,6	22,1
1992	41,7	26,3	21,3	21,4	21,7
1993	37,4	23,7	18,4	19,4	20,6
1994	37,0	22,5	15,9	17,0	18,7
1995	34,0	21,7	14,5	15,9	18,3
1996	34,9	21,0	13,5	14,8	17,5
1997	33,3	19,7	11,8	13,1	15,9
1998	31,0	17,8	10,5	10,9	13,9
1999	32,8	19,4	11,0	10,4	13,7
2000	32,0	20,0	10,5	9,4	13,0	0,8	1,1	1,1	1,2	1,2
2001	32,0	18,9	10,0	8,2	11,4	0,5	1,1	1,1	1,2	1,3
2002	30,3	18,5	9,5	8,0	10,3	1,0	1,5	1,3	1,3	1,7
2003	29,8	17,4	8,6	6,8	9,3	2,0	1,5	1,2	1,4	1,5
2004	28,7	16,8	7,9	6,1	8,4	1,7	1,5	1,1	1,2	1,6
2005	28,2	15,8	8,1	5,7	7,6	2,3	1,5	1,2	1,3	1,5
2006	26,6	14,7	7,3	5,0	6,2	2,1	1,6	1,3	1,2	1,5
2007	23,8	14,1	7,1	4,5	6,3	1,5	1,3	0,9	0,9	1,0
2008	24,3	14,8	6,8	4,4	5,0	1,8	1,5	1,1	0,9	1,2
2009	23,4	13,9	6,8	4,3	5,1	2,4	2,0	1,3	1,1	1,4
2010	22,6	13,6	6,6	4,3	4,5	1,6	2,0	1,2	1,0	1,3
2011	22,5	12,8	6,6	3,9	4,2	1,6	2,2	1,2	0,8	1,0

Tabell 16. Gravida kvinnors tobaksvanor vid inskrivning till mödrahälsovården per län, 2011 Korrigerad 2013-03-27.

Län	Andel rökare	Röker 1-9 cig/dag	Röker 10+ cig/dag	Saknar rökuppgift (%)	Andel snusare	Saknar snusuppgift (%)	Varken röker el. snusar (%)
Blekinge	7,7	6,5	1,2	6,6	0,8	6,7	91,5
Dalarna	7,7	6,0	1,7	1,1	1,7	1,1	90,7
Gotland	6,3	4,7	1,6	1,2	2,3	1,2	91,6
Gävleborg	8,8	6,9	1,8	1,7	1,8	1,7	89,5
Halland	7,1	5,7	1,4	3,6	0,6	3,6	92,3
Jämtland	4,4	3,6	0,8	0,9	5,2	1,2	90,8
Jönköping	6,5	5,3	1,2	1,0	1,0	1,1	92,6
Kalmar	7,8	6,4	1,4	1,4	1,3	1,4	91,0
Kronoberg	6,3	5,1	1,2	21,6	1,0	21,4	93,0
Norrbottnen	5,3	4,0	1,4	2,6	4,5	2,7	90,4
RIKET	6,3	4,8	1,4	3,2	1,2	3,2	92,7
Skåne	7,6	5,8	1,8	2,7	0,4	2,7	92,0
Stockholm	4,2	3,3	1,0	1,0	0,8	1,0	95,0
Södermanland	8,6	6,3	2,3	3,7	1,5	3,7	90,0
Uppsala	5,2	4,0	1,2	9,1	1,4	9,9	93,5
Värmland	8,3	6,3	2,1	5,6	1,9	5,7	90,0
Västerbotten	3,3	2,7	0,6	0,9	3,1	0,9	93,9
Västernorrland	5,3	3,7	1,5	2,6	3,5	2,6	91,4
Västmanland	8,1	6,4	1,8	2,4	1,4	2,6	90,7
Västra Götaland	6,7	5,2	1,5	5,4	0,9	5,4	92,5
Örebro	7,8	6,0	1,7	0,6	1,4	0,6	90,9
Östergötland	7,3	5,5	1,8	1,0	0,7	1,0	92,0

Tobaksvanor i sen graviditet

Tabell 17. Gravida kvinnors tobaksvanor i graviditetsvecka 30-32, år 2000-2011

* Rökare vid inskrivning till mödrahälsovården

Antagande: kvinnor som inte rökte/snusade tre månader före akutell graviditet och inte heller vid inskrivningen, var icke-rökare/snusare i vecka 30-32.

År	Andel rökare	Röker 1-9 cig/dag	Röker 10+ cig/dag	Andel som slutar röka*	Saknar rökuppgift (%)	Andel snusare	Saknar snusuppgift (%)	Varken röker el. snusar (%)
2000	7,3	5,3	2,0	25,0	17,4	0,5	17,9	92,3
2001	7,2	5,4	1,8	26,6	9,9	0,5	10,4	92,3
2002	7,4	5,4	2,0	24,2	8,0	0,6	8,3	92,1
2003	7,0	5,1	1,9	25,7	7,9	0,5	6,2	92,5
2004	6,4	4,7	1,7	25,9	8,4	0,5	7,0	93,1
2005	6,2	4,7	1,5	25,4	13,9	0,6	13,1	93,3
2006	5,7	4,4	1,4	24,1	8,6	0,4	7,9	93,9
2007	5,3	4,1	1,2	30,6	9,1	0,3	8,5	94,4
2008	5,1	4,0	1,1	30,4	4,1	0,5	2,7	94,4
2009	5,1	4,0	1,1	28,3	4,2	0,6	5,2	94,3
2010	4,9	3,9	1,0	29,7	4,1	0,5	4,8	94,6
2011	4,6	3,7	0,9	31,4	4,4	0,5	4,9	94,9

Tabell 18. Gravida kvinnors tobaksvanor i graviditetsvecka 30-32 fördelat på moderns ålder, 2000-2011

* Rökare vid inskrivning till mödrahälsovården

Antagande: kvinnor som inte rökte/snusade tre månader före akutell graviditet och inte heller vid inskrivningen, var icke-rökare/snusare i vecka 30-32.

År	Andel rökare					Andel som slutar röka*					Andel snusare				
	moderns ålder					moderns ålder					moderns ålder				
	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35+ år	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35+ år	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35+ år
2000	21,4	12,0	6,2	5,6	7,8	25,7	29,3	27,4	21,6	19,8	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5
2001	22,1	12,5	6,4	5,2	7,3	31,2	27,8	28,2	25,9	21,8	0,4	0,6	0,4	0,5	0,6
2002	22,7	12,8	6,7	5,6	7,1	24,1	26,5	25,9	23,1	20,1	0,5	0,7	0,5	0,5	0,7
2003	23,0	12,9	6,6	5,0	6,4	24,8	27,2	25,0	26,4	23,9	0,9	0,6	0,5	0,6	0,5
2004	20,6	12,6	5,9	4,4	5,9	29,9	26,3	26,9	25,8	22,4	0,7	0,7	0,5	0,5	0,6
2005	21,5	11,9	5,9	4,2	5,5	27,0	28,4	27,4	23,1	21,1	1,6	0,8	0,5	0,5	0,7
2006	21,5	11,9	5,5	3,8	4,7	25,6	24,7	24,9	24,3	20,5	0,6	0,5	0,3	0,3	0,4
2007	18,0	10,5	5,4	3,3	4,5	32,6	31,9	30,1	30,5	29,1	0,8	0,5	0,3	0,3	0,4
2008	18,7	11,2	5,0	3,3	3,7	30,4	30,8	32,6	28,8	27,6	0,8	0,7	0,5	0,3	0,4
2009	17,4	10,7	5,1	3,3	3,8	33,1	28,9	28,9	28,1	24,9	1,5	0,9	0,5	0,4	0,6
2010	18,2	10,3	5,1	3,2	3,3	29,2	30,7	30,0	29,0	28,7	0,9	0,9	0,5	0,4	0,5
2011	16,0	9,4	4,9	2,9	3,2	36,8	32,9	31,7	31,0	26,2	1,0	1,2	0,5	0,4	0,4

Tabell 19. Gravida kvinnors tobaksvanor i graviditetsvecka 30-32 per län, 2011 Korrigerad 2013-03-27.

Blåmarkerade siffror: Bortfall 10-19% / Rödmarkerade siffror: Bortfall 20% eller mer

Antagande: kvinnor som inte rökte/snusade tre månader före akutell graviditet och inte heller vid inskrivningen, var icke-rökare/snusare i vecka 30-32.

Län	Andel rökare	Röker 1-9 cig/dag	Röker 10+ cig/dag	Saknar rökuppgift (%)	Andel som slutar röka*	Andel snusare	Saknar snusuppgift (%)	Varken röker el. snusar (%)
Blekinge	5,9	4,7	1,3	6,7	31,2	0,1	6,8	94,1
Dalarna	6,4	4,7	1,7	1,8	29,0	1,1	6,1	92,7
Gotland	5,3	4,1	1,2	1,2	31,3	1,7	6,4	93,3
Gävleborg	6,6	4,8	1,7	2,2	33,8	0,3	2,4	93,1
Halland	5,8	4,6	1,1	4,0	25,7	0,3	3,8	94,0
Jämtland	3,4	2,9	0,5	1,2	35,2	1,0	2,2	95,6
Jönköping	5,8	4,7	1,1	1,4	22,7	0,2	1,2	94,1
Kalmar	6,2	5,3	0,9	1,9	30,9	0,6	4,1	93,2
Kronoberg	3,7	2,9	0,8	25,5	30,0	0,7	18,2	95,6
Norrbottn	2,5	2,0	0,5	7,2	36,6	2,6	8,6	95,0
RIKET	4,6	3,7	0,9	4,4	31,4	0,5	4,9	94,9
Skåne	5,2	4,1	1,1	4,5	29,1	0,2	3,9	94,6
Stockholm	3,0	2,5	0,5	2,3	38,2	0,3	3,3	96,7
Södermanland	7,7	5,7	2,0	4,5	20,5	0,3	4,3	92,0
Uppsala	2,3	2,0	0,2	14,1	39,4	0,7	10,8	97,0
Värmland	5,7	4,5	1,3	6,3	31,5	1,4	6,4	93,0
Västerbotten	2,1	1,7	0,4	1,5	41,5	2,9	7,8	95,3
Västernorrland	4,4	3,3	1,1	2,8	22,2	2,3	9,3	93,6
Västmanland	6,9	5,5	1,4	3,9	23,2	0,8	3,2	92,5
Västra Götaland	5,0	4,0	1,0	5,6	34,0	0,2	5,6	94,8
Örebro	6,1	4,8	1,4	1,1	31,4	1,0	3,9	93,0
Östergötland	5,7	4,6	1,1	1,6	27,4	0,3	1,4	94,0

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad

21

2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
01 Stockholms län	12,8	1,0	4,2	1,0	3,0	2,3	2,3	1,0	0,8	1,0	0,3	3,3
0114 Upplands väsby	17,9	2,8	6,9	2,8	4,8	3,9	2,4	2,8	1,7	2,8	0,2	5,6
0115 Vallentuna	8,9	1,4	2,2	1,4	1,7	1,9	1,9	1,4	0,6	1,4	2,0	2,7
0117 Österåker	12,2	0,7	2,9	0,7	2,0	1,3	3,4	0,7	0,7	0,7	0,7	3,6
0120 Värmdö	13,7	1,0	5,4	1,0	3,4	1,5	2,5	1,0	0,7	1,0	0,0	3,4
0123 Järfälla	13,8	0,5	4,7	0,5	3,5	0,6	1,2	0,5	0,4	0,5	0,0	1,7
0125 Ekerö	10,5	0,8	3,4	0,8	2,6	2,1	2,1	0,8	0,8	0,8	0,4	2,5
0126 Huddinge	15,5	0,7	5,5	0,7	3,7	2,3	1,9	0,7	0,9	0,7	0,2	2,9
0127 Botkyrka	19,0	0,7	8,2	0,7	6,5	3,0	1,7	0,7	0,9	0,7	0,4	2,5
0128 Salem	16,9	0,0	4,7	0,0	2,9	1,2	0,6	0,0	0,6	0,0	0,6	0,6
0136 Haninge	18,3	0,5	7,0	0,5	5,6	1,8	2,4	0,5	1,3	0,5	0,5	2,9
0138 Tyresö	14,8	0,7	7,0	0,7	4,1	2,8	2,3	0,7	1,6	0,7	0,5	3,0
0139 Upplands-bro	15,6	1,6	4,3	1,6	4,7	2,6	2,7	1,6	1,0	1,6	0,7	3,6
0140 Nykvarn	14,9	1,0	6,9	1,0	3,0	1,0	5,0	1,0	2,0	1,0	0,0	5,9
0160 Täby	6,2	0,5	1,7	0,5	1,0	1,0	1,8	0,5	0,5	0,5	0,2	2,2
0162 Danderyd	5,9	0,4	0,7	0,4	0,7	0,7	1,1	0,4	0,7	0,4	0,0	1,8
0163 Sollentuna	9,8	1,0	3,8	1,0	2,1	1,7	2,1	1,0	0,7	1,0	0,5	3,0
0180 Stockholm	11,1	0,7	2,8	0,7	1,8	2,2	2,5	0,7	0,8	0,7	0,3	3,4
0181 Södertälje	20,4	1,5	9,4	1,5	7,4	2,7	0,9	1,5	0,5	1,5	0,0	2,9
0182 Nacka	10,3	1,0	3,3	1,0	2,6	2,3	2,0	1,0	0,7	1,0	0,4	2,9
0183 Sundbyberg	12,6	1,0	4,1	1,0	3,5	2,7	1,1	1,0	0,6	1,0	0,3	2,5
0184 Solna	9,5	0,5	2,9	0,5	1,8	1,9	1,5	0,5	0,2	0,5	0,1	2,2
0186 Lidingö	11,4	0,5	3,0	0,5	2,1	1,4	1,9	0,5	0,5	0,5	0,0	2,8
0187 Vaxholm	10,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	2,0
0188 Norrtälje	24,5	3,1	10,3	3,1	9,2	4,0	5,4	3,3	2,0	3,3	1,1	8,3
0191 Sigtuna	18,1	7,8	9,1	8,0	6,7	10,1	2,3	7,8	0,8	8,0	0,6	9,6
0192 Nynäshamn	21,6	1,9	12,7	1,9	9,0	3,0	5,8	1,9	3,5	1,9	0,8	6,4
03 Uppsala län	14,1	6,0	5,2	7,2	2,3	12,4	5,8	5,9	1,4	8,1	0,7	9,0
0305 Håbo	18,2	7,2	8,8	7,2	3,1	18,5	2,9	12,3	1,2	13,8	0,0	13,8
0330 Knivsta	10,7	8,0	5,0	13,5	0,8	20,2	4,0	8,6	1,4	14,1	0,0	16,6
0331 Heby	23,8	9,8	13,9	9,8	4,1	13,4	6,9	9,8	4,0	9,8	1,0	7,1
0360 Tierp	20,0	9,5	11,5	8,0	5,6	11,1	2,8	9,0	2,2	7,5	2,2	6,5
0380 Uppsala	11,3	4,9	3,4	6,6	1,3	11,0	6,0	4,8	1,1	7,6	0,6	8,8
0381 Enköping	21,5	8,2	7,6	7,7	5,7	15,4	7,3	7,5	2,3	7,7	1,6	8,9
0382 Östhammar	22,0	6,7	8,2	6,2	4,1	12,3	6,4	3,6	1,6	3,6	0,5	4,6
04 Södermanlands län	18,5	3,7	8,6	3,7	7,7	4,5	3,2	3,7	1,5	3,7	0,3	4,3
0428 Vingåker	31,1	11,6	14,8	11,6	9,8	11,6	1,6	11,6	0,0	11,6	0,0	11,6

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad
2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
0461 Gnesta	13,5	3,0	4,2	3,0	4,2	3,0	7,3	3,0	3,1	3,0	2,1	5,1
0480 Nyköping	16,3	2,0	6,1	2,0	5,9	2,4	3,5	2,2	1,7	2,2	0,6	2,0
0481 Oxelösund	23,1	1,0	12,5	1,0	12,5	1,0	8,7	1,0	4,8	1,0	1,9	1,0
0482 Flen	20,7	4,0	9,7	4,0	11,1	4,6	0,7	4,0	0,7	4,0	0,0	3,3
0483 Katrineholm	22,5	6,5	9,5	6,5	8,1	7,1	1,1	6,5	0,7	6,5	0,4	6,8
0484 Eskilstuna	17,9	2,6	9,0	2,6	7,3	3,6	2,6	2,7	1,3	2,6	0,0	3,2
0486 Strängnäs	20,0	6,3	10,7	6,3	11,9	6,9	5,2	6,3	1,5	6,3	0,4	7,3
0488 Trosa	11,8	6,4	4,9	6,4	2,1	11,9	2,9	6,4	2,0	6,4	0,0	11,0
05 Östergötlands län	15,6	1,0	7,3	1,0	5,7	1,6	1,9	1,1	0,7	1,0	0,3	1,4
0509 Ödeshög	25,0	0,0	15,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0512 Ydre	28,0	3,8	16,0	3,8	8,0	3,8	4,0	3,8	0,0	3,8	0,0	3,8
0513 Kinda	21,6	0,0	9,1	0,0	5,7	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0
0560 Boxholm	26,3	1,7	14,0	1,7	15,8	1,7	1,8	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7
0561 Åtvidaberg	16,3	1,1	8,7	1,1	9,7	0,0	3,3	1,1	2,2	1,1	1,1	0,0
0562 Finspång	22,0	1,3	11,5	1,3	9,3	2,2	0,9	1,3	0,4	1,3	0,4	2,2
0563 Valdemarsvik	26,0	10,7	12,0	10,7	8,0	10,7	2,0	10,7	0,0	10,7	0,0	10,7
0580 Linköping	10,5	0,9	4,0	0,9	3,2	1,1	1,7	1,0	0,5	0,9	0,2	1,0
0581 Norrköping	17,8	0,7	8,9	0,7	6,5	1,9	2,0	0,9	0,6	0,7	0,2	1,7
0582 Söderköping	18,1	0,0	7,2	0,0	6,6	0,7	4,4	0,7	2,9	0,0	0,0	0,7
0583 Motala	16,5	1,5	8,4	1,5	6,4	2,0	2,0	1,5	1,8	1,5	0,0	1,5
0584 Vadstena	29,5	0,0	15,9	0,0	18,2	0,0	6,8	0,0	2,3	0,0	2,3	0,0
0586 Mjölby	16,8	0,4	7,3	0,4	6,6	1,5	1,5	0,4	0,4	0,4	1,2	1,5
06 Jönköpings län	16,3	1,0	6,5	1,0	5,8	1,4	2,4	1,0	1,0	1,1	0,2	1,2
0604 Aneby	14,3	4,5	3,2	4,5	1,6	4,5	1,6	4,5	0,0	4,5	0,0	4,5
0617 Gnosjö	13,5	0,0	5,2	0,0	5,2	0,0	4,2	0,0	1,0	0,0	2,1	0,0
0642 Mullsjö	15,6	0,0	6,5	0,0	5,3	1,3	5,2	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0
0643 Habo	11,5	0,7	2,9	0,7	2,9	0,7	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,7
0662 Gislaved	18,8	2,8	9,2	2,8	9,3	3,1	1,8	2,8	1,4	2,8	0,0	3,1
0665 Vaggeryd	17,1	0,6	5,9	0,6	5,3	0,6	4,1	0,6	2,4	0,6	0,0	1,2
0680 Jönköping	13,6	0,9	4,6	0,9	4,1	1,0	1,9	0,9	0,8	0,9	0,1	0,9
0682 Nässjö	19,1	0,3	8,6	0,6	7,5	1,2	2,2	0,3	0,3	0,6	0,3	1,2
0683 Värnamo	17,1	1,7	6,9	1,7	6,3	2,0	1,4	1,7	0,0	2,0	0,3	2,0
0684 Sävsjö	16,8	1,9	5,0	1,9	5,0	1,9	1,0	1,9	0,0	1,9	0,0	1,9
0685 Vetlanda	17,6	0,3	7,6	0,3	6,7	1,0	4,3	0,3	2,0	0,3	0,0	1,0
0686 Eksjö	18,8	1,2	8,2	1,2	5,9	1,2	4,1	1,2	1,2	1,2	0,0	1,2
0687 Tranås	30,9	0,0	16,2	0,0	14,5	2,6	5,2	0,0	2,6	0,0	0,0	0,5
07 Kronobergs län	14,9	9,6	5,5	10,2	3,3	17,3	1,9	4,7	0,9	10,0	0,5	9,4
0760 Uppvidinge	14,5	12,6	2,5	8,0	0,0	20,7	2,5	8,0	2,5	6,9	0,0	6,9

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad

23

2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
0761 Lessebo	23,1	11,9	7,7	11,9	4,4	23,7	3,7	8,5	1,9	11,9	2,0	15,3
0764 Alvesta	24,5	8,5	8,9	21,9	4,7	36,3	2,1	5,5	1,3	23,4	0,7	23,9
0765 Älmhult	17,9	15,7	7,2	12,6	5,5	8,8	2,8	8,8	2,8	10,1	2,7	5,7
0780 Växjö	12,1	8,5	4,8	7,6	2,9	14,3	1,5	3,5	0,3	7,5	0,1	6,9
08 Kalmar län	19,3	1,4	7,8	1,4	6,2	1,9	2,9	1,4	1,3	1,4	0,6	4,1
0821 Högsby	31,3	2,0	18,8	2,0	14,6	2,0	2,1	2,0	0,0	2,0	2,1	2,0
0834 Torsås	16,7	6,7	7,1	6,7	7,3	8,9	0,0	6,7	0,0	6,7	0,0	8,9
0840 Mörbylånga	13,9	0,6	3,2	0,6	2,5	1,3	1,9	0,6	1,3	0,6	0,0	3,1
0860 Hultsfred	17,6	0,0	8,8	0,0	6,6	0,0	2,2	0,0	1,1	0,0	0,0	2,2
0861 Mönsterås	29,5	0,9	8,9	0,9	8,9	0,9	5,4	0,9	4,5	0,9	1,9	4,4
0862 Emmaboda	23,0	12,9	6,7	14,3	8,3	14,3	9,8	12,9	1,7	14,3	3,6	20,0
0880 Kalmar	18,3	0,9	5,9	0,9	3,6	1,3	2,9	0,9	0,8	0,9	0,2	3,7
0881 Nybro	23,4	1,0	8,5	1,0	8,0	2,0	2,0	1,0	1,0	1,0	0,5	3,0
0882 Oskarshamn	18,8	1,5	8,8	1,5	6,9	1,9	1,9	1,5	1,5	1,5	1,2	3,4
0883 Västervik	19,3	1,0	12,0	1,0	9,4	2,0	4,7	1,0	2,7	1,0	1,0	5,3
0884 Vimmerby	11,3	0,0	7,0	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0885 Borgholm	24,5	0,0	5,7	0,0	3,8	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8
09 Gotlands län	17,6	1,2	6,3	1,2	5,3	1,2	6,1	1,2	2,3	1,2	1,7	6,4
0980 Gotland	17,6	1,2	6,3	1,2	5,3	1,2	6,1	1,2	2,3	1,2	1,7	6,4
10 Blekinge län	21,0	2,5	7,8	2,8	6,0	2,8	2,2	2,6	0,7	2,8	0,1	2,9
1060 Olofström	27,0	20,4	12,2	20,4	10,8	20,4	1,4	20,4	0,0	20,4	0,0	20,4
1080 Karlskrona	19,5	1,2	5,8	1,4	4,4	1,4	2,2	1,2	0,4	1,6	0,1	1,4
1081 Ronneby	24,8	1,1	13,5	1,1	9,5	1,4	1,8	1,1	1,8	1,1	0,0	1,8
1082 Karlshamn	19,6	1,6	6,1	1,9	5,1	1,6	2,6	1,9	0,6	1,9	0,0	1,9
12 Skåne län	16,9	2,4	7,6	2,7	5,2	4,5	1,8	2,4	0,4	2,7	0,2	3,9
1214 Svalöv	20,3	2,7	8,5	4,1	9,3	4,8	1,4	2,7	0,7	4,1	0,0	4,8
1230 Staffanstorps	15,6	0,9	6,2	0,4	5,9	2,2	2,2	0,9	1,3	0,4	0,4	1,3
1231 Burlöv	18,3	3,4	8,8	2,2	6,9	6,5	1,3	3,4	0,0	2,2	0,0	4,3
1233 Vellinge	9,1	2,0	3,3	2,4	1,2	2,0	0,8	2,0	0,4	2,4	0,0	2,0
1256 Östra Göinge	32,4	1,4	21,3	1,4	22,2	2,2	2,2	1,4	0,7	1,4	1,5	2,2
1257 Örkelljunga	24,2	9,2	17,3	10,1	10,6	13,8	2,0	9,2	1,0	10,1	1,0	11,9
1260 Bjuv	33,9	1,2	20,8	1,2	16,0	4,1	0,6	1,2	0,0	1,2	0,0	2,9
1261 Kävlinge	8,5	1,1	3,8	1,1	2,5	1,4	1,6	1,1	0,8	1,1	0,5	1,4
1262 Lomma	5,6	2,9	0,4	2,9	0,4	2,1	1,7	2,9	0,0	2,9	0,0	2,1
1263 Svedala	14,6	2,4	4,4	2,4	3,5	5,7	0,0	2,4	0,0	2,4	0,0	3,3
1264 Skurup	20,9	0,7	8,8	2,1	7,2	1,4	2,2	0,7	0,0	2,1	0,7	0,7
1265 Sjöbo	27,0	1,0	11,8	1,5	7,5	3,4	3,9	1,0	0,5	1,5	0,5	1,9
1266 Hörby	21,6	9,2	10,9	9,8	8,1	11,8	2,2	9,2	0,7	9,8	0,7	11,1
1267 Höör	21,5	8,5	11,6	9,2	7,4	14,1	3,1	8,5	2,3	8,5	0,8	14,1

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad

24

2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
1270 Tomelilla	25,6	7,9	14,8	8,6	14,1	8,6	3,1	7,9	2,3	7,9	0,8	8,6
1272 Bromölla	21,1	1,7	7,0	1,7	6,2	2,6	0,0	1,7	0,0	1,7	0,0	1,7
1273 Osby	24,1	3,6	12,0	3,6	6,9	5,1	4,5	3,6	0,0	4,3	0,0	8,7
1275 Perstorp	34,9	16,0	19,4	17,3	19,7	18,7	4,8	16,0	3,2	17,3	1,7	20,0
1276 Klippan	26,2	1,2	16,6	1,8	10,2	5,4	0,6	1,2	0,0	1,8	0,0	3,6
1277 Åstorp	30,5	0,0	14,6	2,6	8,2	3,2	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	1,6
1278 Båstad	13,6	3,5	8,2	3,5	5,6	6,1	2,7	3,5	0,9	3,5	0,9	4,4
1280 Malmö	15,6	2,5	6,3	2,8	3,5	5,0	1,8	2,5	0,2	2,8	0,1	4,0
1281 Lund	9,0	1,9	3,7	1,8	1,1	4,8	3,1	1,9	0,3	1,9	0,1	3,9
1282 Landskrona	24,9	2,6	13,1	2,8	11,0	5,7	1,1	2,6	0,2	3,0	0,2	3,5
1283 Helsingborg	15,3	1,4	7,0	2,1	4,6	3,1	0,8	1,4	0,3	2,1	0,2	2,8
1284 Höganäs	13,0	1,6	3,7	1,6	2,8	1,6	2,0	2,0	0,8	1,6	0,0	1,6
1285 Eslöv	25,2	2,7	10,4	2,9	7,6	9,1	2,2	2,7	0,5	2,9	0,3	6,7
1286 Ystad	16,5	2,0	3,6	2,0	3,3	3,1	3,2	2,0	2,4	2,0	0,0	3,9
1287 Trelleborg	22,5	2,2	11,8	2,2	7,5	4,4	1,6	2,2	0,4	2,2	0,7	3,7
1290 Kristianstad	15,0	1,0	7,0	1,0	6,3	1,8	2,2	1,0	0,7	1,0	0,2	3,3
1291 Simrishamn	22,0	9,2	10,1	9,2	4,8	13,3	1,8	9,2	0,9	9,2	0,0	11,7
1292 Ängelholm	15,0	2,1	5,3	2,1	3,5	3,4	1,3	2,1	0,0	2,1	0,0	2,9
1293 Hässleholm	20,7	2,0	9,7	2,2	7,6	2,4	0,8	2,0	0,4	2,2	0,0	3,2
13 Hallands län	16,5	3,6	7,1	3,6	5,8	4,0	1,8	3,6	0,6	3,6	0,3	3,8
1315 Hylte	21,6	0,0	12,7	0,0	9,9	1,0	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0
1380 Halmstad	16,9	0,4	7,8	0,4	7,4	0,6	2,1	0,4	0,5	0,4	0,2	0,5
1381 Laholm	18,4	1,5	8,4	1,0	8,5	1,5	0,5	1,5	0,5	1,0	1,0	1,5
1382 Falkenberg	16,9	0,6	7,6	0,6	5,9	2,2	1,9	0,6	0,9	0,6	0,2	1,5
1383 Varberg	17,0	1,8	7,6	1,8	4,7	2,5	1,6	1,8	0,5	1,8	0,5	2,6
1384 Kungsbacka	13,7	12,4	4,0	12,4	2,6	12,2	1,7	12,4	0,3	12,4	0,2	12,0
14 Västra Götalands län	15,6	4,1	6,8	4,1	5,0	4,3	2,8	4,1	0,9	4,1	0,2	4,3
1401 Härryda	10,0	5,0	3,9	5,0	2,8	6,1	2,2	5,0	1,1	5,0	0,3	6,1
1402 Partille	13,2	1,0	4,2	1,0	2,3	1,7	2,2	1,0	1,0	1,0	0,3	2,0
1407 Öckerö	9,8	1,9	2,9	1,9	1,0	2,9	4,9	1,9	0,0	2,9	0,0	2,9
1415 Stenungsund	19,2	18,0	8,3	19,1	4,8	13,5	1,8	18,0	0,0	19,1	0,0	13,5
1419 Tjörn	18,9	18,8	5,3	19,7	3,7	8,5	0,0	18,8	0,0	19,7	0,0	8,5
1421 Orust	20,8	5,6	8,9	5,6	7,9	5,6	0,0	5,6	0,0	5,6	0,0	4,7
1427 Sotenäs	17,2	1,7	5,2	1,7	3,4	1,7	8,6	1,7	1,7	1,7	0,0	1,7
1430 Munkedal	13,3	2,0	4,1	2,0	4,1	2,0	4,1	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0
1435 Tanum	23,3	5,2	13,7	5,2	6,8	5,2	5,6	6,5	1,4	5,2	1,4	5,2
1438 Dals-ed	25,6	0,0	2,6	0,0	5,1	0,0	7,7	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0
1439 Färgelanda	28,1	0,0	7,0	0,0	7,1	1,8	1,8	0,0	1,8	0,0	1,8	0,0

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad

25

2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
1440 Ale	19,3	14,7	7,6	14,7	4,9	15,8	3,2	14,7	1,2	14,7	0,4	15,1
1442 Vårgårda	16,2	6,7	9,0	6,7	9,0	6,7	4,5	6,7	1,8	6,7	0,0	7,6
1443 Bollebygd	18,3	4,1	6,5	4,1	6,5	4,1	5,4	4,1	2,2	4,1	0,0	4,1
1444 Grästorp	14,3	10,9	10,2	10,9	6,3	12,7	2,0	10,9	2,0	10,9	0,0	12,7
1445 Essunga	13,2	24,0	7,9	24,0	2,6	24,0	2,6	24,0	5,3	24,0	0,0	24,0
1446 Karlsborg	18,6	0,0	9,3	0,0	2,3	0,0	4,8	2,3	0,0	2,3	2,3	0,0
1447 Gullspång	25,7	22,2	20,0	22,2	20,0	22,2	8,6	22,2	5,7	22,2	2,9	22,2
1452 Tranemo	21,9	0,0	13,5	0,0	11,5	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
1460 Bengtsfors	22,4	11,8	13,4	11,8	9,0	11,8	6,0	11,8	3,0	11,8	0,0	11,8
1461 Mellerud	26,4	1,1	13,8	1,1	9,2	1,1	2,3	1,1	1,1	1,1	0,0	1,1
1462 Lilla edet	32,8	9,2	17,2	9,2	12,7	10,6	3,9	9,2	0,8	9,2	0,0	9,9
1463 Mark	24,8	16,9	13,9	16,9	10,5	16,9	3,4	16,9	1,1	16,9	0,8	16,9
1465 Svenljunga	22,6	4,5	9,5	4,5	9,6	5,7	4,8	4,5	1,2	4,5	0,0	5,7
1466 Herrljunga	17,2	3,3	6,9	3,3	6,9	3,3	2,3	3,3	1,1	3,3	1,1	3,3
1470 Vara	23,4	23,0	16,8	23,0	15,0	23,0	0,9	23,0	1,9	23,0	0,0	23,0
1471 Götene	10,9	2,5	4,2	2,5	3,4	2,5	0,0	2,5	0,0	2,5	0,0	2,5
1472 Tibro	14,8	0,9	6,1	0,9	7,0	1,7	9,6	1,7	2,6	0,9	1,8	1,7
1473 Töreboda	24,3	2,8	15,7	2,8	11,6	4,2	1,4	2,8	1,4	2,8	1,4	4,2
1480 Göteborg	13,2	2,0	5,0	2,0	3,6	2,5	2,4	2,1	0,7	2,0	0,1	2,5
1481 Mölndal	13,3	3,1	4,5	3,1	2,9	3,5	3,2	3,2	0,7	3,1	0,1	3,5
1482 Kungälv	15,5	3,0	5,4	3,0	3,1	3,3	2,9	3,0	0,9	3,0	0,2	3,3
1484 Lysekil	24,4	4,0	12,6	4,0	5,9	4,8	5,0	4,0	0,8	4,0	0,9	5,6
1485 Uddevalla	19,2	2,8	7,9	2,8	4,4	3,1	3,0	2,8	1,0	2,8	0,3	3,3
1486 Strömstad	13,0	4,2	8,7	4,2	2,2	4,2	4,3	4,2	0,0	6,3	0,0	6,3
1487 Vänersborg	14,3	0,5	9,0	0,5	6,3	1,5	3,5	0,5	1,8	0,5	0,3	1,2
1488 Trollhättan	19,2	1,5	10,0	1,5	7,5	1,8	2,5	1,5	0,8	1,5	0,3	1,8
1489 Alingsås	12,9	25,8	6,8	25,8	6,1	26,0	3,2	25,8	1,9	25,8	0,3	26,0
1490 Borås	17,8	1,9	8,0	1,9	6,3	2,7	2,0	1,9	0,4	1,9	0,0	2,6
1491 Ulricehamn	18,5	0,4	11,6	0,4	9,4	0,4	5,2	0,4	1,7	0,4	0,9	1,7
1492 Åmål	26,6	17,7	7,6	17,7	7,6	17,7	14,1	18,8	3,8	17,7	0,0	19,8
1493 Mariestad	18,1	1,4	6,9	1,4	4,6	1,4	1,9	1,4	0,5	1,4	0,9	1,4
1494 Lidköping	13,8	6,5	6,4	6,5	5,5	6,2	1,7	6,5	0,0	6,5	0,0	6,2
1495 Skara	15,0	3,3	6,1	3,3	6,1	2,6	0,7	3,3	0,0	3,3	0,0	2,6
1496 Skövde	13,9	0,7	5,9	0,7	6,2	0,7	3,3	1,3	1,7	0,9	0,4	1,1
1497 Hjo	24,7	5,3	5,6	5,3	5,6	5,3	5,6	5,3	1,1	5,3	0,0	5,3
1498 Tidaholm	32,2	1,7	19,1	1,7	12,2	1,7	4,3	1,7	0,9	1,7	0,0	1,7
1499 Falköping	16,5	0,6	10,3	0,6	8,4	0,6	3,4	0,6	2,0	0,6	0,3	0,6
17 Värmlands län	19,0	5,5	8,3	5,6	5,7	6,3	7,3	5,7	1,9	5,7	1,4	6,4
1715 Kil	20,0	2,5	8,7	2,5	7,0	3,4	7,0	2,5	2,6	2,5	1,7	2,5
1730 Eda	28,6	2,8	16,2	5,6	6,2	9,7	2,9	2,8	0,0	5,6	1,5	8,3

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad
2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
1737 Torsby	17,7	8,6	10,4	8,6	6,9	3,8	7,4	10,5	6,3	8,6	2,0	5,7
1760 Storfors	40,0	3,8	20,0	3,8	12,5	7,7	0,0	3,8	0,0	3,8	0,0	7,7
1761 Hammarö	7,5	5,7	2,3	5,7	1,5	5,7	4,5	5,7	1,5	5,7	0,8	5,7
1762 Munkfors	25,0	0,0	10,0	0,0	15,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1763 Forshaga	22,5	3,8	7,8	3,8	5,0	5,7	11,8	3,8	4,0	4,7	2,0	5,7
1764 Grums	30,3	8,4	12,2	10,8	7,9	8,4	11,8	8,4	4,1	12,0	1,4	10,8
1765 Årjäng	28,0	8,5	12,3	11,0	11,8	7,3	8,0	8,5	1,4	11,0	1,3	7,3
1766 Sunne	20,7	6,1	7,6	6,1	5,3	4,1	7,6	6,1	1,1	6,1	2,1	4,1
1780 Karlstad	15,1	5,3	6,2	5,0	4,5	3,7	7,1	5,4	1,5	5,0	0,7	4,2
1781 Kristinehamn	20,6	3,7	11,9	3,2	8,7	5,1	5,3	3,7	1,4	3,7	1,9	5,1
1782 Filipstad	25,0	7,3	18,4	7,3	9,7	12,2	7,9	7,3	3,9	7,3	2,8	13,4
1783 Hagfors	19,5	5,7	5,0	8,0	4,1	14,9	6,1	5,7	2,5	8,0	5,3	12,6
1784 Arvika	18,0	8,3	5,9	7,3	2,1	13,8	10,0	8,3	1,0	7,3	1,1	13,3
1785 Säffle	31,2	4,1	12,9	4,1	10,3	10,3	8,7	5,2	2,2	4,1	2,3	9,3
18 Örebro län	16,7	0,6	7,8	0,6	6,1	1,1	3,7	0,6	1,4	0,6	1,0	3,9
1814 Lekeberg	16,0	0,0	11,0	0,0	6,0	0,0	6,0	0,0	1,0	0,0	0,0	6,0
1860 Laxå	34,1	0,0	11,4	0,0	11,4	0,0	11,4	0,0	2,3	0,0	0,0	11,4
1861 Hallsberg	24,3	0,0	11,5	0,0	10,1	0,0	4,1	0,0	0,7	0,0	0,0	4,1
1862 Degerfors	25,0	0,0	13,1	0,0	11,0	2,4	4,8	0,0	1,2	0,0	2,4	2,4
1863 Hällefors	19,7	0,0	14,8	0,0	13,3	1,6	11,5	0,0	6,6	0,0	5,4	8,2
1864 Ljusnarsberg	20,6	2,9	5,9	2,9	5,9	2,9	2,9	2,9	0,0	2,9	0,0	5,7
1880 Örebro	14,3	0,7	6,3	0,7	5,1	1,1	3,1	0,7	1,1	0,7	0,7	3,7
1881 Kumla	13,1	0,8	6,4	0,8	4,3	2,1	4,7	0,8	1,7	0,8	0,9	5,5
1882 Askersund	14,9	0,0	10,3	0,0	10,3	0,0	5,7	0,0	3,4	0,0	5,8	1,1
1883 Karlskoga	24,2	0,0	8,8	0,0	6,9	0,4	3,8	0,0	1,2	0,0	1,6	3,1
1884 Nora	20,7	1,1	9,2	1,1	5,7	1,1	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0	1,1
1885 Lindesberg	17,6	0,8	9,6	0,8	7,2	1,2	3,2	0,8	2,8	0,8	1,2	3,6
19 Västmanlands län	18,5	2,4	8,1	2,4	6,9	3,9	3,5	2,5	1,4	2,6	0,8	3,2
1904 Skinnskatteberg	42,3	0,0	23,1	0,0	26,9	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1907 Surahammar	21,4	0,0	10,7	0,0	6,1	2,4	7,1	0,0	1,2	0,0	2,4	0,0
1960 Kungsör	7,7	25,7	1,9	25,7	3,8	25,7	3,8	25,7	1,9	25,7	0,0	25,7
1961 Hallstahammar	25,7	1,4	9,7	1,4	11,2	2,1	4,9	1,4	1,4	1,4	0,7	1,4
1962 Norberg	21,4	0,0	8,9	0,0	7,1	0,0	7,1	0,0	3,6	1,8	0,0	0,0
1980 Västerås	15,9	1,0	6,9	1,0	5,3	2,8	2,8	1,1	1,3	1,1	0,9	1,9
1981 Sala	17,8	0,4	7,9	0,4	6,6	0,8	5,8	0,4	2,1	0,4	0,4	0,8
1982 Fagersta	27,4	2,9	11,1	2,9	9,8	4,3	2,2	2,9	0,0	2,9	0,7	2,9

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad

27

2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
1983 Köping	19,4	1,9	9,9	1,9	9,2	3,1	4,0	2,3	1,2	2,3	0,4	2,7
1984 Arboga	31,4	17,1	14,7	17,1	14,0	18,7	2,9	17,1	2,9	17,1	0,0	18,7
20 Dalarnas län	16,7	1,1	7,7	1,1	6,4	1,8	5,4	1,1	1,7	1,1	1,1	6,1
2021 Vansbro	18,5	1,5	9,2	1,5	12,3	1,5	10,8	1,5	3,1	1,5	3,3	9,1
2023 Malung-sälen	15,7	5,4	1,4	5,4	0,0	5,4	8,6	5,4	1,4	5,4	3,0	10,8
2026 Gagnef	12,4	0,0	3,8	0,0	4,8	0,0	3,8	0,0	1,0	0,0	0,0	4,8
2029 Leksand	13,1	2,3	6,2	2,3	7,7	2,3	2,3	2,3	0,0	2,3	0,0	4,5
2031 Rättvik	17,8	2,7	4,1	2,7	6,8	2,7	6,8	2,7	4,1	2,7	2,9	8,0
2034 Orsa	14,5	0,0	9,1	0,0	7,4	1,8	10,9	0,0	5,5	0,0	0,0	12,7
2039 Älvdalen	21,3	2,6	12,0	2,6	10,8	3,9	5,3	2,6	1,3	2,6	0,0	7,8
2061 Smedjebacken	22,7	2,2	14,8	2,2	9,4	5,6	4,5	2,2	1,1	2,2	1,2	5,6
2062 Mora	17,3	2,1	8,4	2,1	7,4	3,1	9,9	2,1	2,1	2,1	0,6	11,8
2080 Falun	13,4	0,7	4,0	0,7	3,5	1,7	5,7	0,7	1,2	0,7	0,7	5,6
2081 Borlänge	15,9	0,2	9,3	0,2	7,3	0,7	3,4	0,2	2,2	0,2	1,1	4,5
2082 Säter	15,9	0,0	4,4	0,0	3,5	0,0	9,7	0,0	0,9	0,0	2,9	8,0
2083 Hedemora	20,5	0,8	8,5	0,8	8,6	1,7	6,8	0,8	3,4	0,8	2,7	5,1
2084 Avesta	19,2	1,1	8,2	1,1	3,9	1,6	4,4	1,1	0,5	1,1	0,6	5,4
2085 Ludvika	23,2	1,5	13,5	1,5	9,7	1,5	3,1	1,5	1,5	1,5	0,8	4,2
21 Gävleborgs län	17,5	1,7	8,8	1,7	6,6	2,2	4,8	1,8	1,8	1,7	0,3	2,4
2101 Ockelbo	24,4	0,0	13,3	0,0	4,4	0,0	8,9	0,0	4,4	0,0	2,2	0,0
2104 Hofors	25,6	8,9	14,6	8,9	9,9	10,0	3,7	8,9	1,2	8,9	0,0	11,1
2121 Ovanåker	19,1	6,3	5,6	6,3	5,6	6,3	4,5	7,4	3,4	6,3	0,0	7,4
2132 Nordanstig	9,3	1,3	5,3	1,3	4,0	1,3	9,3	1,3	9,3	1,3	1,3	1,3
2161 Ljusdal	14,8	2,0	8,7	2,0	6,0	2,0	5,4	2,0	0,7	2,0	0,0	2,0
2180 Gävle	17,5	1,4	9,1	1,4	6,8	1,7	3,4	1,5	0,8	1,4	0,2	1,8
2181 Sandviken	18,3	1,3	9,3	1,3	6,8	1,6	4,2	1,3	1,9	1,3	0,3	1,6
2182 Söderhamn	17,4	0,5	8,7	0,5	7,2	0,5	5,8	0,5	1,0	0,5	0,0	0,5
2183 Bollnäs	16,9	1,7	5,2	1,7	4,4	4,3	6,1	2,1	2,2	1,7	0,0	5,1
2184 Hudiksvall	16,8	0,9	9,3	0,9	7,2	1,2	7,2	0,9	3,4	0,9	0,6	1,5
22 Västernorrlands län	11,6	2,6	5,3	2,6	4,4	2,8	10,0	2,6	3,5	2,6	2,3	9,3
2260 Ånge	15,2	16,5	1,5	16,5	4,5	16,5	15,2	16,5	6,1	16,5	0,0	27,8
2262 Timrå	16,3	0,6	10,1	0,6	8,5	1,1	10,7	0,6	3,9	0,6	2,4	8,4
2280 Härnösand	12,9	1,4	6,5	1,4	5,6	1,8	14,7	1,4	3,2	1,4	2,6	12,3
2281 Sundsvall	12,1	1,8	4,9	1,8	3,9	1,9	5,8	1,8	2,2	1,8	2,0	6,1
2282 Kramfors	10,1	0,0	6,5	0,0	5,1	0,7	10,1	0,0	3,6	0,0	0,8	4,3
2283 Sollefteå	12,6	3,2	7,7	3,2	7,7	3,2	14,3	3,2	8,8	3,2	2,8	5,3
2284 Örnsköldsvik	8,2	3,4	3,2	3,4	2,3	4,0	13,5	3,4	3,9	3,4	3,2	14,4

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad

28

2013-03-27.

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditetsvecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditetsvecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
23 Jämtlands län	9,9	0,9	4,4	0,9	3,4	1,2	14,3	1,0	5,2	1,2	1,0	2,2
2303 Ragunda	16,3	2,3	9,3	2,3	7,1	4,5	4,7	2,3	0,0	2,3	0,0	2,3
2305 Bräcke	25,6	2,3	11,6	2,3	11,6	2,3	23,3	2,3	11,9	4,5	2,4	6,8
2309 Krokom	8,8	1,3	2,0	1,3	2,7	0,7	9,6	2,0	4,1	1,3	0,7	0,7
2313 Strömsund	9,5	1,7	5,2	1,7	3,4	1,7	19,8	1,7	6,9	1,7	0,9	3,4
2321 Åre	6,4	0,0	4,5	0,0	2,7	0,0	12,7	0,0	3,6	0,0	0,9	0,0
2326 Berg	18,2	0,0	7,3	0,0	7,3	0,0	20,0	0,0	3,6	0,0	1,9	1,8
2361 Härjedalen	8,6	1,2	4,9	1,2	2,5	1,2	18,5	1,2	6,2	1,2	0,0	2,4
2380 Östersund	8,9	0,7	3,7	0,7	2,7	1,3	13,6	0,7	5,3	1,0	1,2	2,5
24 Västerbottens län	9,0	0,9	3,3	0,9	2,1	1,5	8,3	0,9	3,1	0,9	2,9	7,8
2401 Nordmaling	19,1	0,0	10,3	0,0	2,9	0,0	13,2	0,0	5,9	0,0	4,9	10,3
2403 Bjurholm	5,0	4,8	5,0	4,8	5,0	4,8	15,0	4,8	10,0	4,8	10,5	9,5
2404 Vindeln	13,2	5,0	2,6	5,0	2,6	5,0	5,3	5,0	5,3	5,0	2,7	7,5
2409 Robertsfors	9,8	3,2	3,3	3,2	1,6	3,2	21,3	3,2	9,8	3,2	7,7	17,5
2417 Norsjö	2,9	5,6	2,9	5,6	0,0	8,3	5,9	5,6	0,0	5,6	0,0	11,1
2418 Malå	8,3	7,7	4,2	7,7	4,2	7,7	8,3	7,7	4,2	7,7	12,5	7,7
2421 Storuman	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	2,6	2,6
2422 Sorsele	0,0	6,7	0,0	6,7	0,0	6,7	0,0	6,7	0,0	6,7	0,0	6,7
2425 Dorotea	4,5	0,0	9,1	0,0	4,5	0,0	9,1	0,0	9,1	0,0	5,0	9,1
2460 Vännäs	15,8	1,0	5,9	1,0	5,0	2,0	5,0	1,0	2,0	1,0	4,2	5,9
2462 Vilhelmina	10,5	7,3	2,6	7,3	0,0	9,8	13,2	7,3	5,3	7,3	5,7	14,6
2463 Åsele	28,6	6,7	14,3	6,7	14,3	6,7	14,3	6,7	7,1	6,7	7,7	13,3
2480 Umeå	7,1	0,1	2,4	0,1	1,6	0,8	7,6	0,1	1,9	0,1	1,5	7,0
2481 Lycksele	8,2	5,8	2,1	5,8	3,1	5,8	3,1	5,8	2,1	5,8	3,2	8,7
2482 Skellefteå	11,4	0,1	4,0	0,1	2,3	0,6	9,7	0,1	4,6	0,1	4,5	7,9
25 Norrbottens län	11,5	4,3	5,3	2,6	2,5	7,2	13,6	4,4	4,5	2,7	2,6	8,6
2505 Arvidsjaur	7,3	14,1	3,5	10,9	0,0	17,2	12,7	14,1	8,6	9,4	1,9	15,6
2506 Arjeplog	0,0	15,2	0,0	9,1	3,2	6,1	24,1	12,1	0,0	9,1	0,0	6,1
2510 Jokkmokk	20,5	0,0	12,8	0,0	2,6	2,6	28,2	0,0	10,3	0,0	10,5	2,6
2513 Övertorneå	4,3	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0
2514 Kalix	13,0	2,4	6,3	0,0	5,6	1,6	15,4	2,4	4,8	0,0	4,2	4,8
2518 Övertorneå	18,2	8,3	14,7	5,6	0,0	19,4	3,0	8,3	2,9	5,6	0,0	16,7
2521 Pajala	5,6	5,3	3,5	0,0	0,0	5,3	16,7	5,3	7,0	0,0	3,8	7,0
2523 Gällivare	10,8	3,7	5,6	1,2	3,8	4,3	20,3	3,7	5,6	1,2	3,9	6,1
2560 Älvsbyn	12,5	5,9	4,5	2,9	1,6	8,8	17,2	5,9	6,1	2,9	4,9	10,3
2580 Luleå	10,6	3,1	4,6	2,1	2,2	5,6	12,7	3,5	4,3	2,5	2,2	6,8
2581 Piteå	13,5	3,3	5,5	2,6	2,7	5,9	11,7	3,6	2,4	2,6	2,4	5,6
2582 Boden	17,4	2,5	6,3	0,8	3,6	7,4	11,0	2,5	4,2	0,8	1,3	6,2

(Continued)

Tabell 20. Tobaksvanor i samband med graviditet per kommun, år 2011 Korrigerad
2013-03-27.

29

Rödmarkerade siffror: Bortfall 20-39%. Bortfall >=40% redovisas ej. 2011 ärkommunerna 0319, 0763, 0767, 0781, 1083 samt 1441 exkluderade av detta skäl.

Kommun/län	Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32		Tre månader före aktuell graviditet		Vid tidig graviditet		I graviditets-vecka 30-32	
	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel rökare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall	Andel snusare	Andel bortfall
2583 Haparanda	22,4	8,6	13,2	2,2	4,0	19,4	7,1	8,6	3,3	2,2	1,3	18,3
2584 Kiruna	3,3	6,6	2,1	5,9	0,4	10,9	16,3	6,6	6,3	6,3	2,9	19,5
RIKET	15,1	2,5	6,2	2,6	4,6	3,8	3,5	2,5	1,2	2,7	0,5	4,4

Förlossningar

Tabell 21. Antal förlossningar, antal levande födda barn registrerade hos Statistiska Centralbyrån, antal födda barn registrerade i Medicinska födelserregistret, antal enkel- och flerbörder samt barnens könsfördelning, 1973-2011 Korrigerad 2013-03-27.

År	Antal förlossningar	Levande födda enligt SCB	Levande födda enligt MFR	Antal enkelbörder	Antal flerbörder	N flickor	% flickor	N pojkar	% pojkar
1973	108482	110451	108621	107566	916	53090	48,5	56310	51,5
1974	109113	110606	109301	108198	915	53365	48,5	56672	51,5
1975	102681	104235	102950	101812	869	50368	48,6	53191	51,4
1976	97518	98890	97802	96695	823	47810	48,6	50542	51,4
1977	95269	96549	95585	94475	794	46548	48,5	49524	51,5
1978	92302	93703	92699	91467	835	45335	48,7	47819	51,3
1979	94985	96700	95515	94047	938	46685	48,7	49252	51,3
1980	95862	97500	96327	94997	865	47012	48,6	49732	51,4
1981	92805	94445	93323	91948	857	45765	48,9	47913	51,1
1982	91243	93122	91734	90398	845	44688	48,5	47398	51,5
1983	90294	92120	90852	89448	846	44148	48,4	47017	51,6
1984	91968	94270	92564	91050	918	45095	48,5	47809	51,5
1985	96912	98851	97496	95969	943	47409	48,4	50438	51,5
1986	100259	102164	100937	99204	1055	49254	48,6	52069	51,4
1987	103125	105111	103765	102118	1007	50844	48,8	53306	51,2
1988	110213	112502	111069	108982	1231	53972	48,4	57493	51,6
1989	113902	116446	114741	112678	1224	55909	48,5	59200	51,4
1990	121219	124381	122185	119847	1372	59728	48,7	62876	51,3
1991	122016	124201	123088	120528	1488	59935	48,5	63620	51,5
1992	121123	123244	122381	119533	1590	59611	48,6	63166	51,4
1993	115371	118398	116701	113696	1675	57215	48,9	59887	51,1
1994	109551	112605	110726	108054	1497	54339	48,9	56737	51,1
1995	100603	103772	101786	99097	1506	49577	48,5	52554	51,5
1996	93304	95627	94402	91921	1383	46359	48,9	48369	51,1
1997	87640	90816	88742	86220	1420	43339	48,6	45746	51,3
1998	84423	89352	85519	83031	1392	41518	48,4	44319	51,6
1999	84721	88512	85830	83317	1404	41962	48,7	44119	51,2
2000	88327	90796	89376	86900	1427	43427	48,4	46226	51,5
2001	89089	91815	90188	87650	1439	43853	48,4	46663	51,5
2002	93600	96167	94748	92150	1450	46223	48,6	48783	51,3
2003	96854	99516	98138	95257	1597	47782	48,5	50660	51,4
2004	99571	101261	100668	98184	1387	48945	48,5	52004	51,5
2005	99361	101647	100452	97994	1367	49042	48,7	51686	51,3
2006	103125	106232	104293	101671	1454	50802	48,6	53782	51,4
2007	104491	107747	105645	103055	1436	51518	48,6	54441	51,4
2008	106793	109301	107953	105268	1525	52497	48,5	55845	51,5
2009	108194	112252	109329	106635	1559	53284	48,5	56480	51,4
2010	113506	115641	114723	111891	1615	55991	48,6	59135	51,4
2011	109752	111770	110888	108213	1539	54370	48,8	56957	51,2

Tabell 22. Antal förlossningar, födda barn, enkelbörder och flerbörder samt könsfördelning per län, 2011 Korrigerad 2013-03-27.

Län	Antal förlossningar	Antal födda barn	Antal enkelbörder	Antal flerbörder	Andel flickor	Andel pojkar
RIKET	109752	111331	108213	1539	48,8	51,2
Stockholm	27834	28261	27423	411	48,6	51,4
Västra Götaland	18358	18614	18104	254	48,2	51,8
Skåne	14845	15067	14638	207	49,2	50,8
Östergötland	4679	4752	4607	72	47,7	52,3
Jönköping	3932	3992	3874	58	49,0	51,0
Uppsala	3925	3975	3875	50	49,3	50,7
Örebro	3239	3278	3201	38	48,9	51,1
Halland	3168	3216	3121	47	50,1	49,9
Södermanland	2789	2830	2748	41	49,2	50,8
Västerbotten	2757	2802	2714	43	49,7	50,3
Västmanland	2743	2784	2701	42	49,3	50,7
Dalarna	2732	2773	2692	40	49,1	50,9
Gävleborg	2597	2629	2565	32	48,6	51,4
Värmland	2490	2517	2464	26	49,8	50,2
Västernorrland	2392	2418	2366	26	48,0	52,0
Norrbotten	2362	2390	2333	29	48,7	51,3
Kalmar	2164	2197	2131	33	48,7	51,3
Kronoberg	1939	1967	1911	28	49,7	50,3
Blekinge	1538	1558	1518	20	51,2	48,8
Jämtland	1290	1310	1271	19	48,5	51,5
Gotland	517	527	507	10	51,8	48,2

Tabell 23. Antal förlossningar, födda barn, enkel- och flerbörder samt könsfördelning per sjukhus, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

****Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett**

Sjukhus	Antal förlossningar	Antal födda barn	Antal enkelbörder	Antal flerbörder	Andel flickor	Andel pojkar
RIKET	109752	111331	108213	1539	48,8	51,2
Sahlgrenska sjukhuset	10363	10518	10211	152	48,8	51,2
Södersjukhuset	7331	7469	7195	136	47,6	52,4
Danderyds sjukhus	6399	6483	6319	80	48,6	51,4
Universitetssjukhuset MAS	4936	5020	4857	79	50,1	49,9
Karolinska sjukhuset	4642	4741	4547	95	49,1	50,9
Huddinge sjukhus	4413	4488	4343	70	49,3	50,7
Akademiska sjukhuset	3905	3957	3853	52	49,6	50,4
Universitetssjukhuset i Lund	3713	3779	3653	60	48,8	51,2
BB Stockholm	3735	3763	3708	27	49,0	51,0
NU-sjukvården	3153	3201	3103	50	48,0	52,0
Helsingborgs lasarett	3139	3175	3107	32	48,1	51,9
Universitetssjukhuset Örebro	2867	2908	2827	40	48,9	51,1
Falu lasarett	2786	2826	2747	39	49,1	50,9
Västerås lasarett	2746	2783	2708	38	48,8	51,2
Universitetssjukhuset i Linköping	2610	2655	2566	44	47,7	52,3
SÄ-sjukvården	2554	2584	2524	30	47,6	52,4
Karlstads sjukhus	2456	2482	2431	25	49,4	50,6
Skaraborgs sjukhus	2359	2386	2332	27	47,0	53,0
Vrinnevisjukhuset	2115	2141	2089	26	48,0	52,0
Ryhov, läns sjukhus	2075	2112	2038	37	47,1	52,9
Kristianstads sjukhus	2002	2036	1969	33	49,8	50,2
Sunderbyns sjukhus	1883	1908	1857	26	49,0	51,0
Mälarsjukhuset	1859	1890	1828	31	50,1	49,9
Gävle sjukhus	1853	1875	1831	22	49,0	51,0
Norrlands Universitetssjukhus	1817	1844	1792	25	49,6	50,4
Växjö lasarett	1811	1838	1784	27	50,0	50,0
Halmstads sjukhus	1799	1825	1774	25	50,2	49,8
Varbergs sjukhus	1750	1771	1729	21	49,7	50,2
Södertälje sjukhus	1578	1591	1565	13	48,0	52,0
Sundsvalls sjukhus	1536	1555	1517	19	48,0	52,0
Blekingesjukhuset	1474	1493	1455	19	51,1	48,9
Länssjukhuset Kalmar	1394	1412	1376	18	50,9	49,1
Östersunds sjukhus	1298	1318	1279	19	48,9	51,1
Ystads lasarett	1222	1229	1215	7	49,2	50,8
Högländssjukhuset	1082	1094	1070	12	50,6	49,4
Nyköpings sjukhus	889	895	883	6	48,5	51,5
Hudiksvalls sjukhus	879	888	870	9	47,5	52,5
Värnamo sjukhus	866	874	858	8	51,6	48,4
Västerviks sjukhus	814	830	798	16	44,3	55,7
Skellefteå lasarett	784	801	767	17	49,3	50,7
Karlskoga lasarett	604	606	602	2	50,3	49,7

(Continued)

Tabell 23. Antal förlossningar, födda barn, enkel- och flerbörder samt könsfördelning per sjukhus, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

****Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett**

Sjukhus	Antal förlossningar	Antal födda barn	Antal enkelbörder	Antal flerbörder	Andel flickor	Andel pojkar
Örnsköldviks sjukhus	551	555	547	4	47,2	52,8
Visby lasarett	534	544	524	10	51,5	48,5
Gällivare lasarett	532	537	527	5	47,1	52,9
Sollefteå sjukhus	317	319	315	2	46,4	53,6
Lycksele lasarett**	249	252	246	3	52,8	47,2
Uppgift saknas	20	22	19	1	36,4	63,6

Tabell 24. Antal förlossningar totalt och per 1 000 kvinnor (15-44 år), 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 17 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Antal förlossningar	Antal förlossningar per 1000 kvinnor
1973	108482	68,1
1974	109113	68,3
1975	102681	64,0
1976	97518	60,4
1977	95269	58,6
1978	92302	56,2
1979	94985	57,1
1980	95862	56,9
1981	92805	54,5
1982	91243	53,1
1983	90294	52,2
1984	91968	53,0
1985	96912	55,6
1986	100259	57,3
1987	103125	58,7
1988	110213	62,6
1989	113902	64,7
1990	121219	68,9
1991	122016	69,7
1992	121123	69,6
1993	115371	66,7
1994	109551	63,5
1995	100603	58,5
1996	93304	54,4
1997	87640	51,4
1998	84423	49,7
1999	84721	50,0
2000	88327	52,2
2001	89089	52,5
2002	93600	55,0
2003	96854	56,7
2004	99571	57,9
2005	99361	57,4
2006	103125	58,9
2007	104491	59,0
2008	106793	59,8
2009	108194	60,1
2010	113506	62,8
2011	109752	60,7

Tabell 25. Antal och andel kvinnor som genomgått sin 1:a, 2:a, 3:e, 4:e och >=5:e förlossning, 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 18 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Förlossning									
	1:a		2:a		3:e		4:e		5:e eller 5+	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1973	49083	45,2	39087	36,0	14761	13,6	3824	3,5	1727	1,6
1974	48228	44,2	40917	37,5	14578	13,4	3855	3,5	1534	1,4
1975	45354	44,2	39155	38,1	13391	13,0	3347	3,3	1433	1,4
1976	42442	43,5	38056	39,0	12603	12,9	3099	3,2	1318	1,4
1977	40508	42,5	37860	39,7	12555	13,2	3066	3,2	1279	1,3
1978	38195	41,4	36695	39,8	12965	14,0	3175	3,4	1271	1,4
1979	38940	41,0	36551	38,5	14573	15,3	3515	3,7	1406	1,5
1980	39808	41,5	35993	37,5	14813	15,5	3764	3,9	1483	1,5
1981	38173	41,1	34598	37,3	14905	16,1	3726	4,0	1402	1,5
1982	37309	40,9	33969	37,2	14823	16,2	3689	4,0	1453	1,6
1983	36749	40,7	33315	36,9	14861	16,5	3977	4,4	1392	1,5
1984	37043	40,3	33680	36,6	15444	16,8	4216	4,6	1585	1,7
1985	39319	40,6	34422	35,5	16728	17,3	4706	4,9	1737	1,8
1986	41944	41,8	34944	34,9	16779	16,7	4795	4,8	1797	1,8
1987	43636	42,3	36220	35,1	16602	16,1	4784	4,6	1883	1,8
1988	46849	42,5	38725	35,1	17594	16,0	5065	4,6	1980	1,8
1989	48948	43,0	39401	34,6	18136	15,9	5323	4,7	2094	1,8
1990	51928	42,8	41889	34,6	19093	15,8	5889	4,9	2420	2,0
1991	51414	42,1	42560	34,9	19596	16,1	5915	4,8	2531	2,1
1992	49605	41,0	43767	36,1	19203	15,9	6021	5,0	2527	2,1
1993	47507	41,2	41788	36,2	18026	15,6	5474	4,7	2576	2,2
1994	43730	39,9	41203	37,6	16969	15,5	5159	4,7	2490	2,3
1995	40586	40,3	37893	37,7	15479	15,4	4558	4,5	2086	2,1
1996	38676	41,5	35240	37,8	13499	14,5	3866	4,1	2023	2,2
1997	36604	41,8	33168	37,8	12387	14,1	3664	4,2	1817	2,1
1998	35006	41,5	31715	37,6	12281	14,6	3531	4,2	1866	2,2
1999	35770	42,2	31203	36,8	12330	14,6	3602	4,3	1816	2,1
2000	38784	43,9	31066	35,2	12711	14,4	3716	4,2	2050	2,3
2001	39688	44,5	31567	35,4	12283	13,8	3625	4,1	1926	2,2
2002	42531	45,4	33268	35,5	12361	13,2	3539	3,8	1901	2,0
2003	43592	45,0	34667	35,8	12968	13,4	3736	3,9	1891	2,0
2004	44585	44,8	36273	36,4	13111	13,2	3662	3,7	1940	1,9
2005	44061	44,3	36873	37,1	12915	13,0	3650	3,7	1862	1,9
2006	46075	44,7	37942	36,8	13493	13,1	3647	3,5	1968	1,9
2007	46775	44,8	38140	36,5	13839	13,2	3721	3,6	2016	1,9
2008	48529	45,4	38362	35,9	14070	13,2	3733	3,5	2098	2,0
2009	48926	45,2	39737	36,7	13703	12,7	3679	3,4	2147	2,0
2010	50961	44,9	41848	36,9	14541	12,8	3878	3,4	2278	2,0
2011	49326	44,9	40304	36,7	14066	12,8	3794	3,5	2262	2,1

Tabell 26. Antal flerbördsförlossningar. Tvilling-, trilling- och fyrlingförlossningar, 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 19 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Barn i enkelbörd		Tvillingförlossningar		Trilling- och fyrlingförlossningar	
	N	per 1000	N	per 1000	N	per 1000
1973	107566	991,6	905	8,3	10	0,1
1974	108198	991,6	904	8,3	11	0,1
1975	101812	991,5	861	8,4	8	0,1
1976	96695	991,6	813	8,3	10	0,1
1977	94475	991,7	786	8,3	8	0,1
1978	91467	991,0	825	8,9	10	0,1
1979	94047	990,1	923	9,7	15	0,2
1980	94997	991,0	856	8,9	9	0,1
1981	91948	990,8	848	9,1	9	0,1
1982	90398	990,7	817	9,0	11	0,1
1983	89448	990,6	846	9,4	0	0,0
1984	91050	990,0	906	9,9	12	0,1
1985	95969	990,3	938	9,7	5	0,1
1986	99204	989,5	1039	10,4	16	0,2
1987	102118	990,2	987	9,6	20	0,2
1988	108982	988,8	1215	11,0	16	0,1
1989	112678	989,3	1185	10,4	33	0,3
1990	119847	988,7	1339	11,0	32	0,3
1991	120528	987,8	1447	11,9	41	0,3
1992	119533	986,9	1526	12,6	60	0,5
1993	113696	985,5	1611	14,0	64	0,6
1994	108054	986,3	1465	13,4	32	0,3
1995	99097	985,0	1461	14,5	39	0,4
1996	91921	985,2	1346	14,4	37	0,4
1997	86220	983,8	1399	16,0	20	0,2
1998	83031	983,5	1369	16,2	22	0,3
1999	83317	983,4	1383	16,3	21	0,2
2000	86900	983,8	1410	16,0	17	0,2
2001	87650	983,8	1417	15,9	22	0,2
2002	92150	984,5	1432	15,3	18	0,2
2003	95257	983,5	1580	16,3	17	0,2
2004	98184	986,1	1372	13,8	15	0,2
2005	97994	986,2	1349	13,6	18	0,2
2006	101671	985,9	1436	13,9	17	0,2
2007	103055	986,3	1415	13,5	21	0,2
2008	105268	985,7	1501	14,1	22	0,2
2009	106635	985,6	1537	14,2	22	0,2
2010	111891	985,8	1586	14,0	29	0,3
2011	108213	986,0	1512	13,8	27	0,2

**Tabell 27. Induktion och spontan förlossningsstart vid vaginala förlossningar, 1990-2011.
Korrigerad 2013-03-27.**

(Se även diagram 20 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Procent av alla vaginala förlossningar

År	Induktion		Spontan start	
	N	%	N	%
1990	3540	7,7	42823	92,6
1991	6929	7,1	90400	93,1
1992	7614	7,5	93733	92,8
1993	7595	7,6	92412	92,7
1994	7802	8,3	86765	92,0
1995	7536	8,6	80302	91,7
1996	6854	8,5	74178	91,8
1997	6680	8,9	68841	91,4
1998	6685	9,3	65027	90,9
1999	6864	9,6	64774	90,6
2000	7310	9,8	67147	90,4
2001	7431	10,1	66649	90,2
2002	7839	10,1	70177	90,1
2003	8191	10,2	72528	90,0
2004	8370	10,1	74264	90,0
2005	8840	10,8	73262	89,4
2006	9614	11,4	75010	88,7
2007	10034	11,7	75811	88,4
2008	10532	11,9	77806	88,2
2009	10967	12,3	78169	87,8
2010	12333	13,1	81658	87,0
2011	12474	13,7	78503	86,3

Tabell 28. Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning, 1973-2011

(Se även diagram 21 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

*FF = Förstföderskor, OF = Omföderskor, Tot = Totalt

År	Epiduralbedövning,%			Infiltration,%			Paracervicalblockad,%			Pudendusblockad,%			Lustgas/syrgas;%		
	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*
1973	1,5	0,3	0,9	17,5	9,0	12,8	0,0	0,0	0,0	48,4	25,6	35,8	62,2	58,6	60,2
1974	2,2	0,4	1,2	16,8	10,2	13,1	3,8	1,6	2,6	60,3	34,2	45,6	66,9	66,5	66,7
1975	3,0	0,7	1,7	18,3	11,3	14,4	5,7	2,9	4,1	67,7	41,0	52,5	64,5	65,3	64,9
1976	5,9	1,3	3,2	20,2	13,1	16,2	7,2	4,0	5,4	72,7	49,8	59,5	66,4	64,8	65,5
1977	9,5	2,4	5,3	21,9	14,8	17,7	7,9	4,6	6,0	76,0	56,2	64,4	62,5	61,6	62,0
1978	15,3	4,0	8,6	22,7	15,7	18,5	9,2	5,5	7,0	76,4	60,9	67,1	57,9	57,9	57,9
1979	16,5	4,3	9,2	22,0	16,5	18,7	11,2	7,3	8,9	77,4	63,2	68,9	55,0	54,8	54,9
1980	18,5	4,5	10,2	20,6	15,6	17,6	11,2	7,7	9,1	77,8	64,9	70,1	52,2	51,3	51,7
1981	21,9	5,0	11,8	20,8	16,4	18,2	11,8	8,2	9,7	77,2	65,9	70,5	50,5	48,9	49,5
1982	25,3	6,3	13,9	22,2	17,1	19,1	13,7	10,2	11,6	75,1	63,1	67,9	52,9	47,4	49,6
1983	27,6	6,8	15,1	24,2	18,1	20,5	15,1	11,2	12,8	72,0	59,2	64,3	53,8	47,1	49,8
1984	30,4	7,3	16,4	24,7	18,6	21,0	13,6	11,3	12,2	71,8	59,8	64,5	56,1	49,2	52,0
1985	30,1	7,0	16,2	25,6	19,4	21,9	13,1	10,7	11,7	70,0	57,4	62,4	55,8	48,7	51,6
1986	26,8	6,1	14,6	27,6	21,3	23,9	12,1	9,8	10,7	66,3	52,6	58,2	57,0	48,5	52,0
1987	23,8	5,5	13,1	31,2	22,8	26,3	10,7	8,1	9,1	57,2	43,6	49,3	59,7	49,5	53,7
1988	22,8	5,0	12,5	35,3	25,1	29,3	9,7	7,1	8,2	47,0	34,0	39,4	62,9	51,3	56,1
1989	19,5	4,4	10,8	40,4	26,3	32,3	8,0	5,2	6,4	29,9	20,0	24,2	64,9	51,8	57,4
1990	19,7	4,5	10,9	44,5	28,2	35,1	7,1	4,7	5,7	19,1	11,7	14,9	68,1	55,1	60,6
1991	22,0	4,9	12,0	47,5	28,8	36,6	6,3	4,4	5,2	14,2	8,5	10,9	72,1	59,3	64,6
1992	23,9	5,9	13,2	46,3	27,7	35,2	6,1	4,4	5,1	10,6	6,4	8,1	72,9	61,1	65,9
1993	25,7	6,7	14,4	45,8	27,1	34,6	5,7	4,5	5,0	8,7	5,6	6,8	74,3	63,8	68,0
1994	33,1	9,1	18,4	45,2	26,4	33,7	5,5	4,5	4,9	8,5	5,3	6,6	75,1	64,9	68,9
1995	37,7	11,7	21,9	45,1	26,6	33,9	4,9	4,2	4,5	7,9	4,9	6,1	75,5	66,2	69,9
1996	43,5	13,8	25,8	45,4	26,3	34,0	3,8	3,9	3,9	7,9	4,9	6,1	76,5	68,4	71,7
1997	46,8	16,2	28,6	46,0	26,7	34,5	2,9	3,5	3,3	8,1	4,7	6,1	71,9	63,8	67,1
1998	46,5	16,2	28,3	47,0	26,3	34,6	2,5	3,6	3,2	7,6	4,2	5,6	72,3	61,6	65,9
1999	43,6	15,6	27,1	44,1	25,5	33,2	2,6	3,4	3,1	7,7	4,4	5,8	78,2	70,6	73,7
2000	43,7	15,3	27,4	44,6	24,3	33,0	2,4	3,1	2,8	6,5	3,7	4,9	81,2	72,7	76,3
2001	44,4	15,3	27,9	40,9	22,9	30,7	1,7	2,6	2,2	5,5	2,9	4,0	82,7	74,4	78,0
2002	42,7	14,7	27,1	39,8	21,6	29,7	1,2	2,1	1,7	4,9	2,5	3,6	84,1	75,1	79,1
2003	43,3	15,3	27,6	38,7	20,7	28,6	1,3	1,9	1,7	4,4	2,4	3,3	84,5	75,7	79,6
2004	43,9	15,2	27,7	36,1	19,1	26,5	1,0	1,6	1,4	4,2	2,2	3,1	85,2	77,0	80,5
2005	44,5	16,4	28,5	34,4	17,9	25,0	1,1	1,6	1,4	4,5	2,1	3,1	86,2	77,5	81,2
2006	45,8	16,6	29,4	33,0	16,7	23,8	0,9	1,3	1,1	4,2	2,0	3,0	86,7	77,8	81,7
2007	45,1	16,6	29,1	30,0	15,1	21,6	0,9	1,2	1,1	4,1	1,8	2,8	86,2	77,6	81,4
2008	46,4	17,0	30,1	27,0	13,6	19,5	1,0	1,4	1,2	3,9	1,8	2,8	86,5	77,5	81,5
2009	46,5	17,6	30,3	26,1	13,1	18,8	0,9	1,2	1,1	4,2	1,7	2,8	86,8	77,4	81,5
2010	48,8	18,2	31,6	24,9	12,2	17,8	1,0	1,3	1,1	4,5	2,0	3,1	87,2	77,0	81,5
2011	49,9	19,2	32,7	24,1	11,8	17,2	0,8	1,2	1,0	5,0	2,0	3,3	86,6	77,1	81,3

Tabell 29. Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 22 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Landsting	Epiduralbedövning,%	Infiltration,%	Paracervicalblockad,%	Pudendusblockad,%	Lustgas/syrgas,%
RIKET	49,9	24,1	0,8	5,0	86,6
Stockholm	60,0	13,8	0,6	9,0	82,4
Västra Götaland	46,3	23,0	1,8	4,0	91,2
Skåne	34,5	28,0	0,6	0,6	88,7
Östergötland	55,0	20,0	1,6	3,5	86,4
Uppsala	53,1	45,5	0,8	5,9	83,1
Jönköping	45,0	26,3	0,0	2,2	93,1
Halland	43,8	49,1	0,0	1,6	95,3
Örebro	50,1	34,5	0,8	2,0	82,8
Gävleborg	61,3	13,7	0,1	1,7	72,1
Västmanland	58,7	31,7	0,8	4,1	83,5
Västerbotten	49,9	30,4	0,6	14,0	82,8
Dalarna	58,7	3,5	0,1	3,7	89,6
Värmland	44,6	35,3	2,5	15,6	90,8
Sörmland	42,8	19,9	0,2	4,8	87,1
Norrbottn	60,3	33,3	0,1	3,7	88,0
Västernorrland	42,2	23,4	0,1	2,6	86,2
Kalmar	46,3	25,9	0,6	0,0	89,1
Kronoberg	35,0	57,0	2,7	5,8	87,4
Blekinge	43,8	41,1	0,4	4,5	94,9
Jämtland	60,1	12,8	0,0	0,7	82,2
Gotland	44,4	25,8	0,0	1,7	91,0

Tabell 30. Farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per sjukhus, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

****Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett**

Sjukhus	Epiduralbedövning,%	Infiltration,%	Paracervicalblockad,%	Pudendusblockad,%	Lustgas/syrgas,%
RIKET	49,9	24,1	0,8	5,0	86,6
Sahlgrenska sjukhuset	44,4	21,4	0,3	2,7	91,2
Södersjukhuset	58,4	16,5	0,1	6,6	81,7
Danderyds sjukhus	59,2	8,8	2,1	14,9	85,4
Universitetssjukhuset MAS	27,7	43,1	0,0	1,2	90,8
Karolinska sjukhuset	70,2	22,4	0,1	4,7	80,0
Huddinge sjukhus	58,8	12,0	0,3	4,0	86,4
BB Stockholm	51,9	9,6	0,4	13,0	78,7
Akademiska sjukhuset	53,1	45,5	0,8	5,9	83,1
Universitetssjukhuset i Lund	40,5	20,1	0,0	0,1	90,7
Helsingborgs lasarett	48,8	20,6	0,0	0,1	90,9
NU-sjukvården	49,5	29,4	2,4	10,2	91,0
Universitetssjukhuset Örebro	50,3	32,6	0,9	2,3	82,7
Universitetssjukhuset i Linköping	52,7	24,2	0,9	2,9	88,9
Västerås lasarett	58,7	31,7	0,8	4,1	83,5
Falu lasarett	58,7	3,5	0,1	3,7	89,6
Karlstads sjukhus	44,6	35,3	2,5	15,6	90,8
SÄ-sjukvården	44,2	20,7	9,0	4,1	93,7
Skaraborgs sjukhus	53,7	24,6	0,5	2,3	89,0
Vrinnevisjukhuset	58,4	14,1	2,5	4,3	83,1
Ryhov, länssjukhus	48,7	15,8	0,0	2,1	92,9
Gävle sjukhus	61,2	6,9	0,1	1,8	69,9
Kristianstads sjukhus	20,5	23,3	4,9	0,7	91,6
Sunderbyns sjukhus	65,4	36,0	0,1	4,7	87,7
Norrlands Universitetssjukhus	44,7	34,7	0,9	18,0	82,4
Halmstads sjukhus	37,3	54,6	0,0	1,6	95,6
Växjö lasarett	35,0	57,0	2,7	5,8	87,4
Mälarsjukhuset	36,4	17,8	0,0	4,7	88,6
Varbergs sjukhus	50,9	43,1	0,0	1,5	94,9
Södertälje sjukhus	69,5	14,2	0,0	11,6	80,3
Sundsvalls sjukhus	48,3	28,9	0,0	4,3	85,5
Blekingesjukhuset	43,8	41,1	0,4	4,5	94,9
Länssjukhuset Kalmar	47,1	19,9	0,0	0,0	89,1
Ystads lasarett	32,2	9,9	0,0	0,2	63,4
Östersunds sjukhus	60,1	12,8	0,0	0,7	82,2
Högländssjukhuset	32,9	33,2	0,0	2,6	91,6
Hudiksvalls sjukhus	61,4	29,2	0,0	1,7	77,2
Nyköpings sjukhus	55,1	24,1	0,7	5,0	84,2
Värnamo sjukhus	51,9	42,3	0,0	1,7	95,6
Västerviks sjukhus	44,7	37,7	1,8	0,0	89,0
Skellefteå lasarett	62,3	14,2	0,0	6,5	82,6
Örnsköldviks sjukhus	34,2	7,7	0,5	0,0	86,9
Gällivare lasarett	40,9	23,3	0,0	0,0	89,1
Karlskoga lasarett	49,2	45,0	0,0	0,5	83,2
Visby lasarett	44,4	25,8	0,0	1,7	91,0
Sollefteå sjukhus	29,3	28,4	0,0	0,0	87,9
Lycksele lasarett**	55,6	45,8	0,0	2,8	87,5
Uppgift saknas	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabell 31. Icke-farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning, 1994-2011

41

(Se även diagram 24 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

*FF = Förstföderskor, OF = Omföderskor, Tot = Totalt

**TENS = Transkutan elektrisk nervstimulering, Kvaddlar = Injektion av sterilt vatten i huden

År	TENS**, %			Akupunktur, %			Bad, %			Kvaddlar**, %		
	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*
1994	0,5	0,2	0,3	0,9	0,6	0,7	1,0	0,4	0,6	0,7	0,3	0,4
1995	6,7	3,5	4,7	17,2	10,9	13,4	12,8	6,0	8,7	7,0	3,2	4,7
1996	7,1	3,7	5,1	24,5	15,5	19,1	12,8	5,7	8,6	4,7	2,4	3,3
1997	7,4	3,9	5,3	23,3	14,7	18,2	13,1	5,8	8,8	3,6	2,1	2,7
1998	7,3	3,7	5,1	21,7	12,6	16,3	12,5	5,8	8,5	2,8	1,6	2,1
1999	8,3	4,1	5,8	23,4	12,4	16,9	15,1	6,7	10,1	3,6	1,8	2,5
2000	9,6	4,3	6,5	21,8	10,6	15,4	17,1	7,3	11,5	3,0	1,5	2,2
2001	10,2	4,6	7,0	19,7	9,5	13,9	17,6	7,6	11,9	2,9	1,5	2,1
2002	9,8	4,8	7,0	20,1	9,1	14,0	17,7	7,9	12,2	3,1	1,5	2,2
2003	9,0	4,3	6,3	19,4	8,7	13,4	18,8	8,1	12,8	3,7	1,6	2,6
2004	9,3	4,8	6,8	17,5	8,0	12,1	17,8	8,0	12,3	4,5	2,0	3,1
2005	9,0	4,8	6,6	16,6	7,7	11,6	16,7	7,5	11,4	4,2	1,9	2,9
2006	8,3	4,2	6,0	15,6	7,1	10,8	16,0	7,0	10,9	5,2	2,5	3,7
2007	8,2	4,5	6,1	14,2	6,5	9,9	15,6	7,0	10,8	6,7	3,1	4,7
2008	8,0	4,2	5,9	13,8	6,4	9,7	14,9	6,3	10,1	5,8	2,6	4,0
2009	6,8	3,7	5,0	11,0	5,1	7,7	14,4	6,2	9,9	6,1	2,8	4,3
2010	6,8	3,6	5,0	9,7	4,4	6,7	13,9	5,9	9,4	5,4	2,6	3,8
2011	6,5	3,4	4,8	8,8	3,9	6,0	13,4	5,6	9,0	5,7	2,6	4,0

Tabell 32. Icke-farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

****TENS = Transkutan elektrisk nervstimulering, Kvaddlar = Injektion av sterilt vatten i huden**

Landsting	TENS,%	Akupunktur,%	Bad,%	Kvaddlar,%
RIKET	6,5	8,8	13,4	5,7
Stockholm	6,2	11,2	11,0	5,5
Västra Götaland	4,4	6,4	21,0	8,7
Skåne	5,4	4,1	6,6	3,5
Östergötland	1,8	6,2	12,7	3,3
Uppsala	31,5	15,6	9,9	7,3
Jönköping	7,0	15,5	22,9	12,6
Halland	2,9	16,0	12,2	1,6
Örebro	18,4	10,6	10,6	4,8
Gävleborg	2,9	4,1	4,0	3,2
Västmanland	0,8	8,7	11,0	7,4
Västerbotten	5,4	1,2	7,8	9,6
Dalarna	8,8	5,3	7,0	3,4
Värmland	2,5	3,8	7,2	4,2
Sörmland	4,3	6,8	4,9	4,0
Norrbottn	0,7	3,7	27,3	3,3
Västernorrland	1,5	3,3	17,8	3,4
Kalmar	7,3	14,9	25,6	6,1
Kronoberg	4,0	13,8	22,4	6,1
Blekinge	28,0	29,1	38,4	6,7
Jämtland	1,1	12,8	12,6	2,4
Gotland	9,6	12,9	15,2	8,4

Tabell 33. Icke-farmakologisk smärtlindring vid vaginal förlossning bland förstföderskor per sjukhus, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

****TENS = Transkutan elektrisk nervstimulering, Kvaddlar = Injektion av sterilt vatten i huden**

****Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett**

Sjukhus	TENS,%	Akupunktur,%	Bad,%	Kvaddlar,%
RIKET	6,5	8,8	13,4	5,7
Sahlgrenska sjukhuset	3,4	6,5	20,3	9,6
Södersjukhuset	8,5	13,0	11,2	7,7
Danderyds sjukhus	3,7	8,6	20,0	6,1
Universitetssjukhuset MAS	3,2	0,0	0,0	0,0
Karolinska sjukhuset	2,0	12,0	0,6	2,2
Huddinge sjukhus	11,6	5,4	0,4	1,3
BB Stockholm	6,0	18,3	21,2	9,4
Akademiska sjukhuset	31,5	15,6	9,9	7,3
Universitetssjukhuset i Lund	15,6	3,4	14,3	5,7
Helsingborgs lasarett	1,3	0,0	0,0	0,0
NU-sjukvården	12,1	8,1	17,4	2,7
Universitetssjukhuset Örebro	20,8	10,6	6,7	5,5
Universitetssjukhuset i Linköping	2,5	4,5	7,5	5,3
Västerås lasarett	0,8	8,7	11,0	7,4
Falu lasarett	8,8	5,3	7,0	3,4
Karlstads sjukhus	2,5	3,8	7,2	4,2
SÄ-sjukvården	2,7	2,0	31,0	8,1
Skaraborgs sjukhus	1,4	8,4	18,2	12,4
Vrinnevisjukhuset	0,8	8,5	20,0	0,5
Ryhov, länssjukhus	5,6	16,4	24,1	14,0
Gävle sjukhus	2,4	4,6	2,5	2,9
Kristianstads sjukhus	1,0	13,5	6,1	8,0
Sunderbyns sjukhus	0,6	4,6	25,7	4,0
Norrlands Universitetssjukhus	4,5	0,8	8,3	11,9
Halmstads sjukhus	4,1	13,7	19,0	1,6
Växjö lasarett	4,0	13,8	22,4	6,1
Mälarsjukhuset	1,7	3,7	1,2	2,9
Varbergs sjukhus	1,7	18,5	4,6	1,7
Södertälje sjukhus	1,8	8,2	2,5	2,7
Sundsvalls sjukhus	1,3	4,5	22,9	0,6
Blekingesjukhuset	28,0	29,1	38,4	6,7
Länssjukhuset Kalmar	0,6	22,0	32,8	7,7
Ystads lasarett	1,5	20,6	30,9	14,3
Östersunds sjukhus	1,1	12,8	12,6	2,4
Högländssjukhuset	7,6	15,8	20,5	12,9
Hudiksvalls sjukhus	4,0	3,0	7,4	3,7
Nyköpings sjukhus	9,2	12,9	12,2	6,3
Värnamo sjukhus	9,6	13,0	23,2	8,9
Västerviks sjukhus	20,5	1,1	11,4	2,9
Skellefteå lasarett	4,9	2,4	4,5	5,3
Örnsköldviks sjukhus	1,8	2,3	9,9	1,4
Gällivare lasarett	1,0	0,5	33,2	0,5
Karlskoga lasarett	5,2	10,5	32,5	0,5
Visby lasarett	9,6	12,9	15,2	8,4
Sollefteå sjukhus	1,7	0,0	9,5	20,7
Lycksele lasarett**	15,3	1,4	15,3	2,8
Uppgift saknas	10,0	0,0	30,0	0,0

Tabell 34. Total antal kejsarsnitt och typ av kejsarsnitt - akuta och planerade och samtliga instrumentella vaginala förlossningar, 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

*Skattat värde

År	Kejsarsnitt		Akut kejsarsnitt*		Planerade kejsarsnitt*		Instrumentella vaginala förlossningar	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1973	5720	5,3	4605	4,5
1974	7117	6,5	4994	4,9
1975	7731	7,5	5079	5,3
1976	9072	9,3	5699	6,4
1977	10020	10,5	6278	7,4
1978	10345	11,2	6387	7,8
1979	10764	11,3	6223	7,4
1980	11140	11,6	5988	7,1
1981	11100	12,0	5725	7,0
1982	10915	12,0	5886	7,3
1983	10845	12,0	5934	7,5
1984	10603	11,5	6225	7,7
1985	11452	11,8	6244	7,3
1986	11344	11,3	6012	6,8
1987	11334	11,0	5819	6,3
1988	12039	10,9	6174	6,3
1989	12200	10,7	6049	5,9
1990	12829	10,6	6568	6,1
1991	13283	10,9	5346	4,4	5756	4,7	7071	6,5
1992	13095	10,8	5613	4,6	5667	4,7	7152	6,6
1993	12957	11,2	6026	5,2	5559	4,8	7436	7,3
1994	12507	11,4	5717	5,2	5535	5,1	7191	7,4
1995	11739	11,7	5281	5,2	5461	5,4	6531	7,3
1996	11247	12,1	5212	5,6	5133	5,5	6065	7,4
1997	11264	12,9	5176	5,9	5105	5,8	6166	8,1
1998	11654	13,8	5323	6,3	5315	6,3	5926	8,1
1999	12031	14,2	5398	6,4	5478	6,5	5940	8,2
2000	13100	14,8	6105	6,9	5787	6,6	6497	8,6
2001	14290	16,0	6393	7,2	6691	7,5	6642	8,9
2002	15088	16,1	7023	7,5	7459	8,0	7017	8,9
2003	15842	16,4	7319	7,6	7896	8,2	7569	9,3
2004	16721	16,8	7679	7,7	8422	8,5	7797	9,4
2005	17115	17,2	7898	7,9	8634	8,7	7781	9,5
2006	18295	17,7	8572	8,3	9296	9,0	8178	9,6
2007	18343	17,6	8486	8,1	9381	9,0	8339	9,7
2008	18337	17,2	8712	8,2	9242	8,7	8363	9,5
2009	18908	17,5	8952	8,3	9485	8,8	8338	9,3
2010	19243	17,0	9108	8,0	9698	8,5	8642	9,2
2011	18615	17,0	8904	8,1	9369	8,5	8027	8,8

Tabell 35. Samtliga kejsarsnitt och instrumentella vaginala förlossningar vid enkelbörd och flerbörd, 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 28 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Med flerbörd avses förlossning av sistfödda barnet

År	Samtliga kejsarsnitt						Instrumentella vaginala förlossningar					
	Enkelbörd		Flerbörd		Total		Enkelbörd		Flerbörd		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1973	5640	5,2	80	8,7	5720	5,3	4542	4,5	63	7,5	4605	4,5
1974	7021	6,5	96	10,5	7117	6,5	4936	4,9	58	7,1	4994	4,9
1975	7603	7,5	128	14,7	7731	7,5	5043	5,4	36	4,9	5079	5,3
1976	8897	9,2	175	21,3	9072	9,3	5638	6,4	61	9,4	5699	6,4
1977	9807	10,4	213	26,8	10020	10,5	6229	7,4	49	8,4	6278	7,4
1978	10092	11,0	253	30,3	10345	11,2	6333	7,8	54	9,3	6387	7,8
1979	10430	11,1	334	35,6	10764	11,3	6165	7,4	58	9,6	6223	7,4
1980	10786	11,4	354	40,9	11140	11,6	5949	7,1	39	7,6	5988	7,1
1981	10735	11,7	365	42,6	11100	12,0	5683	7,0	42	8,5	5725	7,0
1982	10544	11,7	371	43,9	10915	12,0	5853	7,3	33	7,0	5886	7,3
1983	10484	11,7	361	42,7	10845	12,0	5900	7,5	34	7,0	5934	7,5
1984	10203	11,2	400	43,6	10603	11,5	6176	7,6	49	9,5	6225	7,7
1985	11049	11,5	403	42,7	11452	11,8	6204	7,3	40	7,4	6244	7,3
1986	10897	11,0	447	42,4	11344	11,3	5966	6,8	46	7,6	6012	6,8
1987	10908	10,7	426	42,3	11334	11,0	5781	6,3	38	6,5	5819	6,3
1988	11540	10,6	499	40,5	12039	10,9	6113	6,3	61	8,3	6174	6,3
1989	11662	10,3	538	44,0	12200	10,7	6005	5,9	44	6,4	6049	5,9
1990	12278	10,2	551	40,2	12829	10,6	6501	6,0	67	8,2	6568	6,1
1991	12676	10,5	607	40,8	13283	10,9	6998	6,5	73	8,3	7071	6,5
1992	12460	10,4	635	39,9	13095	10,8	7077	6,6	75	7,9	7152	6,6
1993	12248	10,8	709	42,3	12957	11,2	7343	7,2	93	9,6	7436	7,3
1994	11855	11,0	652	43,6	12507	11,4	7113	7,4	78	9,2	7191	7,4
1995	11058	11,2	681	45,2	11739	11,7	6447	7,3	84	10,2	6531	7,3
1996	10652	11,6	595	43,0	11247	12,1	5987	7,4	78	9,9	6065	7,4
1997	10650	12,4	614	43,2	11264	12,9	6065	8,0	101	12,5	6166	8,1
1998	10997	13,2	657	47,2	11654	13,8	5843	8,1	83	11,3	5926	8,1
1999	11376	13,7	655	46,7	12031	14,2	5837	8,1	103	13,8	5940	8,2
2000	12391	14,3	709	49,7	13100	14,8	6421	8,6	76	10,6	6497	8,6
2001	13536	15,4	754	52,4	14290	16,0	6561	8,9	81	11,8	6642	8,9
2002	14326	15,5	762	52,6	15088	16,1	6922	8,9	95	13,8	7017	8,9
2003	14979	15,7	863	54,0	15842	16,4	7472	9,3	97	13,2	7569	9,3
2004	15954	16,2	767	55,3	16721	16,8	7726	9,4	71	11,5	7797	9,4
2005	16353	16,7	762	55,7	17115	17,2	7698	9,4	83	13,7	7781	9,5
2006	17519	17,2	776	53,4	18295	17,7	8081	9,6	97	14,3	8178	9,6
2007	17596	17,1	747	52,0	18343	17,6	8234	9,6	105	15,2	8339	9,7
2008	17540	16,7	797	52,3	18337	17,2	8268	9,4	95	13,0	8363	9,5
2009	18059	16,9	849	54,5	18908	17,5	8236	9,3	102	14,4	8338	9,3
2010	18366	16,4	877	54,3	19243	17,0	8543	9,1	99	13,4	8642	9,2
2011	17767	16,4	848	55,1	18615	17,0	7934	8,8	93	13,5	8027	8,8

Tabell 36. Totalt antal kejsarsnitt och typ av kejsarsnitt - akuta och planerade och samtliga instrumentella vaginala förlossningar per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 29 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

*Skattat värde

Landsting	Alla kejsarsnitt		Akut kejsarsnitt*		Planerat kejsarsnitt*		Alla instrumentella vaginala förlossningar	
	N	%	N	%	N	%	N	%
RIKET	18615	17,0	8904	8,1	9369	8,5	8027	8,8
Stockholm	5775	20,5	2631	9,3	3124	11,1	2333	10,4
Västra Götaland	2857	15,5	1472	8,0	1364	7,4	1053	6,8
Skåne	2370	15,8	1113	7,4	1205	8,0	1081	8,6
Östergötland	595	12,6	273	5,8	320	6,8	329	8,0
Jönköping	629	15,6	336	8,3	292	7,3	232	6,8
Uppsala	619	15,8	242	6,2	308	7,9	317	9,6
Halland	588	16,6	299	8,4	282	7,9	186	6,3
Örebro	462	13,3	231	6,7	230	6,6	312	10,4
Västerbotten	426	14,9	177	6,2	249	8,7	187	7,7
Dalarna	505	18,1	271	9,7	233	8,4	179	7,8
Sörmland	495	18,0	246	9,0	246	9,0	217	9,6
Västmanland	488	17,8	221	8,0	263	9,6	215	9,5
Gävleborg	464	17,0	269	9,8	192	7,0	210	9,3
Värmland	454	18,5	171	7,0	199	8,1	203	10,1
Norrbottn	335	13,9	162	6,7	155	6,4	173	8,3
Västernorrland	411	17,1	222	9,2	189	7,9	262	13,1
Kalmar	311	14,1	174	7,9	134	6,1	162	8,5
Kronoberg	331	18,3	152	8,4	128	7,1	149	10,1
Blekinge	212	14,4	103	7,0	109	7,4	115	9,1
Jämtland	169	13,0	83	6,4	84	6,5	62	5,5
Gotland	119	22,3	56	10,5	63	11,8	50	12,0

Tabell 37. Totalt antal kejsarsnitt och typ av kejsarsnitt - akuta och planerade och samtliga instrumentella vaginala förlossningar per sjukhus, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

*Skattat värde

**Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett

Sjukhus	Alla kejsarsnitt		Akut kejsarsnitt*		Planerat kejsarsnitt*		Alla instrumentella vaginala förlossningar	
	N	%	N	%	N	%	N	%
RIKET	18615	17,0	8904	8,1	9369	8,5	8027	8,8
Sahlgrenska sjukhuset	1699	16,4	887	8,6	798	7,7	566	6,5
Södersjukhuset	1571	21,4	689	9,4	876	11,9	580	10,1
Danderyds sjukhus	1437	22,5	635	9,9	799	12,5	494	10,0
Universitetssjukhuset MAS	691	14,0	355	7,2	331	6,7	378	8,9
Karolinska sjukhuset	1003	21,6	457	9,8	538	11,6	402	11,0
Huddinge sjukhus	826	18,7	361	8,2	463	10,5	398	11,1
Akademiska sjukhuset	619	15,9	242	6,2	308	7,9	317	9,6
BB Stockholm	664	17,8	350	9,4	313	8,4	323	10,5
Universitetssjukhuset i Lund	637	17,2	235	6,3	361	9,7	232	7,5
NU-sjukvården	475	15,1	229	7,3	241	7,6	178	6,6
Helsingborgs lasarett	485	15,5	256	8,2	229	7,3	241	9,1
Universitetssjukhuset Örebro	362	12,6	177	6,2	184	6,4	256	10,2
Falu lasarett	505	18,1	271	9,7	233	8,4	179	7,8
Västerås lasarett	488	17,8	221	8,0	263	9,6	215	9,5
Universitetssjukhuset i Linköping	228	8,7	159	6,1	67	2,6	199	8,4
SÄ-sjukvården	319	12,5	162	6,3	156	6,1	130	5,8
Karlstads sjukhus	454	18,5	171	7,0	199	8,1	203	10,1
Skaraborgs sjukhus	364	15,4	194	8,2	169	7,2	179	9,0
Vrinnevisjukhuset	367	17,4	114	5,4	253	12,0	130	7,4
Ryhov, länssjukhus	350	16,9	186	9,0	164	7,9	114	6,6
Kristianstads sjukhus	324	16,2	135	6,7	189	9,4	132	7,9
Sunderbyns sjukhus	234	12,4	107	5,7	114	6,1	140	8,5
Mälarsjukhuset	342	18,4	166	8,9	174	9,4	136	9,0
Gävle sjukhus	292	15,8	162	8,7	128	6,9	136	8,7
Norrlands Universitetssjukhus	285	15,7	110	6,1	175	9,6	100	6,5
Växjö lasarett	331	18,3	152	8,4	128	7,1	149	10,1
Halmstads sjukhus	276	15,3	139	7,7	132	7,3	104	6,8
Varbergs sjukhus	312	17,8	160	9,1	150	8,6	82	5,7
Södertälje sjukhus	274	17,4	139	8,8	135	8,6	136	10,4
Sundsvalls sjukhus	299	19,5	169	11,0	130	8,5	187	15,1
Blekingesjukhuset	212	14,4	103	7,0	109	7,4	115	9,1
Länssjukhuset Kalmar	189	13,6	111	8,0	76	5,5	92	7,6
Östersunds sjukhus	169	13,0	83	6,4	84	6,5	62	5,5
Ystads lasarett	233	19,1	132	10,8	95	7,8	98	9,9
Höglandssjukhuset	149	13,8	86	7,9	62	5,7	70	7,5
Nyköpings sjukhus	153	17,2	80	9,0	72	8,1	81	11,0
Hudiksvalls sjukhus	172	19,6	107	12,2	64	7,3	74	10,5
Värnamo sjukhus	130	15,0	64	7,4	66	7,6	48	6,5
Västerviks sjukhus	122	15,0	63	7,7	58	7,1	70	10,1
Skellefteå lasarett	100	12,8	46	5,9	54	6,9	60	8,8
Karlskoga lasarett	100	16,6	54	8,9	46	7,6	56	11,1
Örnsköldviks sjukhus	81	14,7	34	6,2	47	8,5	53	11,3
Visby lasarett	119	22,3	56	10,5	63	11,8	50	12,0
Gällivare lasarett	101	19,0	55	10,3	41	7,7	33	7,7
Sollefteå sjukhus	31	9,8	19	6,0	12	3,8	22	7,7
Lycksele lasarett**	41	16,5	21	8,4	20	8,0	27	13,0
Uppgift saknas	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Tabell 38. Utfall fördelat på utbildningsgrupp, först- och omföderskor, 2011.**Åldersstandardiserade tal.**

Definition utbildningsgrupper: Grundskola ≤ 9 år, gymnasial utbildning 2- eller 3-årig, eftergymnasial utbildning inkl. forskarutbildning. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 8, 13, 23, 25-26 och 30 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

	Grundskola		Gymnasial		Eftergymnasial	
	N	%	N	%	N	%
Övervikt	3388	28,6	10003	25,9	11632	21,8
Fetma	2371	20,0	6084	15,8	4246	8,0
Röker i tidig graviditet	2142	18,7	3132	8,4	765	1,5
Röker vid graviditetsvecka 30-32	1641	14,9	2260	6,1	489	0,9
Epiduralbedövning	2688	27,0	10419	32,6	14942	33,8
Lustgas	7569	76,0	26181	82,0	36273	82,1
Icke-farmakologisk smärtlindring	706	7,1	3771	11,8	7138	16,2
Vaginal förlossning, samtliga	9695	82,0	31610	81,8	44828	84,0
Instrumentell vaginal förlossning	654	6,6	2636	8,3	4129	9,3
Kejsarsnitt, samtliga	2131	18,0	7014	18,2	8530	16,0
Akut kejsarsnitt	987	8,3	3301	8,5	4139	7,8
Planerat kejsarsnitt	1102	9,3	3587	9,3	4235	7,9

Tabell 39. Sätesbjudning efter förlossningssätt bland enkelbörder, 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 31 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Tillförlitliga uppgifter saknas för år 1978

År	Totalt antal förlossningar	Antal sätesbjudningar		Sätesbjudning förlösta med kejsarsnitt		Sätesbjudning och vaginal förlossning	
	N	N	%	N	%	N	%
1973	107566	3174	3,0	455	14,3	2719	85,7
1974	108198	3128	2,9	661	21,1	2467	78,9
1975	101812	2976	2,9	930	31,3	2046	68,8
1976	96695	2767	2,9	1194	43,2	1573	56,8
1977	94475	2462	2,6	1297	52,7	1165	47,3
1979	94047	2357	2,5	1392	59,1	965	40,9
1980	94997	2424	2,6	1465	60,4	959	39,6
1981	91948	2317	2,5	1509	65,1	808	34,9
1982	90398	2459	2,7	1632	66,4	827	33,6
1983	89448	2496	2,8	1630	65,3	866	34,7
1984	91050	2496	2,7	1657	66,4	839	33,6
1985	95969	2706	2,8	1763	65,2	943	34,8
1986	99204	2877	2,9	1840	64,0	1037	36,0
1987	102118	2648	2,6	1717	64,8	931	35,2
1988	108982	2800	2,6	1726	61,6	1074	38,4
1989	112678	2748	2,4	1696	61,7	1052	38,3
1990	119847	3303	2,8	2056	62,2	1247	37,8
1991	120528	3823	3,2	2506	65,6	1317	34,4
1992	119533	3497	2,9	2279	65,2	1218	34,8
1993	113696	3392	3,0	2220	65,4	1172	34,6
1994	108054	3263	3,0	2239	68,6	1024	31,4
1995	99097	3122	3,2	2119	67,9	1003	32,1
1996	91921	2904	3,2	2004	69,0	900	31,0
1997	86220	2837	3,3	1961	69,1	876	30,9
1998	83031	2740	3,3	1951	71,2	789	28,8
1999	83317	2663	3,2	1975	74,2	688	25,8
2000	86900	2813	3,2	2150	76,4	663	23,6
2001	87650	2828	3,2	2450	86,6	378	13,4
2002	92150	3018	3,3	2681	88,8	337	11,2
2003	95257	3101	3,3	2820	90,9	281	9,1
2004	98184	3356	3,4	3079	91,7	277	8,3
2005	97994	3241	3,3	3008	92,8	233	7,2
2006	101671	3384	3,3	3134	92,6	250	7,4
2007	103055	3344	3,2	3094	92,5	250	7,5
2008	105268	3377	3,2	3047	90,2	330	9,8
2009	106635	3383	3,2	3095	91,5	288	8,5
2010	111891	3337	3,0	3021	90,5	316	9,5
2011	108213	3253	3,0	2943	90,5	310	9,5

Tabell 40. Sätessbjudning i relation till alla enkelbördsförlossningar. Kejsarsnitt vid sätessbjudning per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

Landsting	Antal sätessbjudningar		Förlösta med kejsarsnitt	
	N	%	N	%
RIKET	3253	3,0	2943	90,5
Stockholm	948	3,4	873	92,1
Västra Götaland	560	3,1	489	87,3
Skåne	421	2,8	385	91,4
Östergötland	151	3,2	130	86,1
Jönköping	118	3,0	108	91,5
Uppsala	130	3,4	112	86,2
Halland	102	2,9	98	96,1
Örebro	74	2,2	68	91,9
Västerbotten	76	2,7	70	92,1
Dalarna	68	2,5	64	94,1
Sörmland	72	2,7	68	94,4
Västmanland	95	3,5	91	95,8
Gävleborg	71	2,6	67	94,4
Värmland	58	2,4	52	89,7
Norrbottn	51	2,1	42	82,4
Västernorrland	61	2,6	53	86,9
Kalmar	54	2,5	50	92,6
Kronoberg	54	3,0	53	98,1
Blekinge	39	2,7	33	84,6
Jämtland	35	2,7	22	62,9
Gotland	15	2,9	15	100,0

Tabell 41. Perinealklipp vid vaginal förlossning fördelat på paritet, 2002-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 32 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Förlossningar med perinealklipp					
	Förstföderskor		Omföderskor		Total	
	N	%	N	%	N	%
2000	6999	21,8	2494	5,8	9493	12,6
2001	6684	20,7	2369	5,6	9053	12,1
2002	6228	17,9	2086	4,8	8314	10,6
2003	6245	17,6	2013	4,4	8258	10,2
2004	6041	16,7	1981	4,2	8022	9,7
2005	5522	15,5	1826	3,9	7348	8,9
2006	5285	14,3	1561	3,3	6846	8,1
2007	4879	12,9	1446	3,0	6325	7,3
2008	4898	12,5	1364	2,8	6262	7,1
2009	4905	12,4	1397	2,8	6302	7,1
2010	4913	11,9	1344	2,5	6257	6,6
2011	4196	10,5	1215	2,4	5411	5,9

**Tabell 42. Perinealklipp vid vaginal förlossning fördelat på paritet per landsting, 2011.
Korrigerad 2013-03-27.**

Landsting	Förlossningar med perinealklipp					
	Förstföderskor		Omföderskor		Total	
	N	%	N	%	N	%
Blekinge	40	7,3	15	2,1	55	4,4
Dalarna	58	6,2	15	1,1	73	3,2
Gotland	15	8,4	5	2,1	20	4,8
Gävleborg	72	7,4	15	1,2	87	3,8
Halland	118	9,6	42	2,4	160	5,4
Jämtland	65	14,1	26	3,9	91	8,1
Jönköping	113	8,2	32	1,6	145	4,3
Kalmar	55	6,8	18	1,6	73	3,8
Kronoberg	105	17,4	33	3,8	138	9,3
Norrbottn	187	20,4	45	3,9	232	11,2
RIKET	4196	10,5	1215	2,4	5411	5,9
Skåne	603	10,7	145	2,1	748	5,9
Stockholm	844	8,0	207	1,7	1051	4,7
Sörmland	90	10,1	33	2,4	123	5,5
Uppsala	106	7,4	32	1,7	138	4,2
Värmland	71	7,9	21	1,9	92	4,6
Västerbotten	166	16,9	50	3,5	216	8,9
Västernorrland	203	23,3	72	6,4	275	13,8
Västmanland	158	16,3	33	2,6	191	8,5
Västra Götaland	844	12,4	282	3,2	1126	7,2
Örebro	181	14,4	66	3,8	247	8,2
Östergötland	102	5,6	28	1,2	130	3,1

Tabell 43. Perinealklipp vid vaginal förlossning per sjukhus, 2011. Korrigerad 2013-03-27.****Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett**

Sjukhus	Förlossningar med perinealklipp	
	N	%
RIKET	5411	5,9
Sahlgrenska sjukhuset	646	7,5
Södersjukhuset	255	4,4
Danderyds sjukhus	156	3,1
Universitetssjukhuset MAS	355	8,4
Karolinska sjukhuset	434	11,9
Huddinge sjukhus	66	1,8
Akademiska sjukhuset	138	4,2
Universitetssjukhuset i Lund	161	5,2
BB Stockholm	96	3,1
NU-sjukvården	206	7,7
Helsingborgs lasarett	64	2,4
Universitetssjukhuset Örebro	166	6,6
Universitetssjukhuset i Linköping	67	2,8
Falu lasarett	73	3,2
Västerås lasarett	191	8,5
SÄ-sjukvården	220	9,8
Karlstads sjukhus	92	4,6
Skaraborgs sjukhus	54	2,7
Vrinnevisjukhuset	63	3,6
Ryhov, länssjukhus	60	3,5
Kristianstads sjukhus	96	5,7
Sunderbyns sjukhus	185	11,2
Gävle sjukhus	51	3,3
Norrlands Universitetssjukhus	157	10,2
Halmstads sjukhus	88	5,8
Mälarsjukhuset	87	5,7
Växjö lasarett	138	9,3
Varbergs sjukhus	72	5,0
Södertälje sjukhus	44	3,4
Blekingesjukhuset	55	4,4
Sundsvalls sjukhus	168	13,6
Länssjukhuset Kalmar	41	3,4
Östersunds sjukhus	91	8,1
Ystads lasarett	72	7,3
Högländssjukhuset	39	4,2
Värnamo sjukhus	46	6,3
Nyköpings sjukhus	36	4,9
Hudiksvalls sjukhus	36	5,1
Västerviks sjukhus	32	4,6
Skellefteå lasarett	45	6,6
Karlskoga lasarett	81	16,1
Örnsköldviks sjukhus	57	12,1
Gällivare lasarett	47	10,9
Visby lasarett	20	4,8
Sollefteå sjukhus	50	17,5
Lycksele lasarett**	14	6,7
Uppgift saknas	0	0,0

Tabell 44. Bristningar grad III och IV vid vaginal förlossning fördelat på paritet, 1990-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 33 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Bristningar grad III och IV					
	Förstföderskor		Omföderskor		Total	
	N	%	N	%	N	%
1990	1322	2,9	479	0,8	1801	1,7
1991	1419	3,1	538	0,8	1957	1,8
1992	1559	3,6	609	0,9	2168	2,0
1993	1585	3,8	611	1,0	2196	2,1
1994	1731	4,6	763	1,3	2494	2,6
1995	1663	4,8	750	1,4	2413	2,7
1996	1665	5,0	694	1,4	2359	2,9
1997	1626	5,2	667	1,5	2293	3,0
1998	1618	5,5	682	1,6	2300	3,2
1999	1843	6,2	762	1,8	2605	3,6
2000	2145	6,7	764	1,8	2909	3,9
2001	2170	6,7	806	1,9	2976	4,0
2002	2290	6,6	791	1,8	3081	3,9
2003	2415	6,8	843	1,9	3258	4,0
2004	2527	7,0	920	2,0	3447	4,2
2005	2412	6,8	887	1,9	3299	4,0
2006	2367	6,4	796	1,7	3163	3,7
2007	2254	6,0	781	1,6	3035	3,5
2008	2308	5,9	745	1,5	3053	3,5
2009	2157	5,5	834	1,7	2991	3,3
2010	2493	6,0	871	1,6	3364	3,6
2011	2364	5,9	822	1,6	3186	3,5

Tabell 45. Bristningar grad III och IV vid vaginal förlossning fördelat på paritet per landsting, 2011. Korrigerad 2013-03-27.

*Småtal, antal mellan 1 och 9

Landsting	Bristningar grad III och IV					
	Förstföderskor		Omföderskor		Total	
	N	%	N	%	N	%
Blekinge	32	5,8	16	2,2	48	3,8
Dalarna	53	5,7	30	2,2	83	3,6
Gotland	*	3,9	*	0,4	*	1,9
Gävleborg	46	4,7	11	0,9	57	2,5
Halland	46	3,8	24	1,4	70	2,4
Jämtland	23	5,0	11	1,6	34	3,0
Jönköping	57	4,1	19	0,9	76	2,2
Kalmar	54	6,7	18	1,6	72	3,8
Kronoberg	44	7,3	*	1,0	53	3,6
Norrbottnen	40	4,4	10	0,9	50	2,4
RIKET	2364	5,9	822	1,6	3186	3,5
Skåne	361	6,4	117	1,7	478	3,8
Stockholm	748	7,1	230	1,9	978	4,4
Sörmland	39	4,4	24	1,8	63	2,8
Uppsala	96	6,7	27	1,5	123	3,7
Värmland	38	4,2	22	2,0	60	3,0
Västerbotten	64	6,5	15	1,0	79	3,3
Västernorrland	56	6,4	22	2,0	78	3,9
Västmanland	58	6,0	20	1,6	78	3,5
Västra Götaland	351	5,2	153	1,7	504	3,2
Örebro	62	4,9	20	1,1	82	2,7
Östergötland	89	4,9	23	1,0	112	2,7

Tabell 46. Bristningar grad III och IV vid vaginal förlossning per sjukhus, femårsperioderna 2002-2006, 2007-2011 samt år 2011 särredovisat. Korrigerad 2013-03-27.

****Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett**

Sjukhus	År 2002-2006		År 2007-2011		År 2011	
	N	%	N	%	N	%
Akademiska sjukhuset	399	2,7	528	3,2	123	3,7
BB Stockholm	519	4,8	500	3,5	146	4,8
Blekingesjukhuset	343	5,4	214	3,3	48	3,8
Danderyds sjukhus	1253	6,1	1081	4,8	215	4,3
Falu lasarett	307	3,8	316	3,1	83	3,6
Gällivare lasarett	37	1,8	35	1,7	*	1,6
Gävle sjukhus	215	3,1	227	2,9	41	2,6
Halmstads sjukhus	263	3,8	194	2,7	36	2,4
Helsingborgs lasarett	323	2,6	415	3,0	95	3,6
Huddinge sjukhus	774	4,2	759	4,2	153	4,3
Hudiksvalls sjukhus	106	2,7	102	2,8	16	2,3
Höglandssjukhuset	151	3,4	94	2,1	19	2,0
Karlskoga lasarett	74	2,6	77	2,7	16	3,2
Karlstads sjukhus	280	2,8	314	3,0	60	3,0
Karolinska sjukhuset	1051	5,5	874	4,5	137	3,8
Kristianstads sjukhus	341	4,9	273	3,4	56	3,3
Lycksele lasarett**	57	4,8	52	3,7	11	5,3
Länssjukhuset Kalmar	224	4,1	212	3,5	38	3,2
Mälarsjukhuset	263	3,7	285	3,8	33	2,2
NU-sjukvården	494	3,7	434	3,1	86	3,2
Norrlands Universitetssjukhus	315	5,0	257	3,6	48	3,1
Nyköpings sjukhus	173	4,6	206	5,3	30	4,1
RIKET	16248	4,0	15630	3,5	3186	3,5
Ryhov, länssjukhus	211	2,9	182	2,2	38	2,2
Sahlgrenska sjukhuset	1210	3,3	1429	3,4	323	3,7
Skaraborgs sjukhus	281	4,3	283	2,8	49	2,5
Skellefteå lasarett	89	2,6	105	3,1	20	2,9
Sollefteå sjukhus	64	4,4	54	4,0	14	4,9
Sunderbyns sjukhus	276	3,6	205	2,5	43	2,6
Sundsvalls sjukhus	296	4,7	203	3,2	51	4,1
SÅ-sjukvården	262	2,5	245	2,2	46	2,1
Södersjukhuset	900	4,7	1241	4,9	282	4,9
Södertälje sjukhus	275	3,8	219	3,1	45	3,5
Universitetssjukhuset i Lund	565	4,5	539	3,6	102	3,3
Universitetssjukhuset MAS	743	4,6	877	4,3	191	4,5
Universitetssjukhuset i Linköping	536	5,7	385	3,3	65	2,7
Universitetssjukhuset Örebro	359	3,7	320	2,8	66	2,6
Varbergs sjukhus	225	3,3	191	2,5	34	2,4
Visby lasarett	70	3,3	88	4,1	*	1,9
Vrinnevisjukhuset	300	4,1	232	2,7	47	2,7
Värnamo sjukhus	142	3,8	128	3,4	19	2,6
Västerviks sjukhus	136	4,0	151	4,4	34	4,9
Västerås lasarett	278	2,7	350	3,2	78	3,5
Växjö lasarett	251	4,1	309	4,1	53	3,6
Ystads lasarett	199	4,0	189	3,7	34	3,4
Örnsköldviks sjukhus	93	4,4	53	2,3	13	2,8
Östersunds sjukhus	176	3,4	161	2,8	34	3,0

Tabell 47. Medelvårdtid efter förlossning vid enkelbörd samt andel med kort vårdtid (0-2 dygn) efter vaginal förlossning, 1973-2011

(Se även diagram 35 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

*FF = Förstföderskor, OF = Omföderskor, Tot = Totalt

År	Medelvårdtid i dagar						Andel med vårdtid 0-2 dygn efter vaginal förlossning		
	Kejsarsnitt			Vaginalt					
	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*	FF*	OF*	Tot*
1973	9,4	8,8	9,1	6,6	5,6	6,1	1,1	1,3	1,2
1974	9,2	8,7	9,0	6,7	5,6	6,1	0,9	1,1	1,0
1975	9,1	8,6	8,9	6,7	5,6	6,1	0,8	1,1	1,0
1976	9,0	8,4	8,7	6,6	5,6	6,0	1,2	1,4	1,3
1977	8,9	8,3	8,6	6,6	5,5	6,0	1,9	2,0	1,9
1978	8,7	8,2	8,5	6,5	5,5	5,9	2,7	2,7	2,7
1979	8,8	8,1	8,4	6,4	5,4	5,8	2,9	3,3	3,1
1980	8,6	8,0	8,3	6,4	5,3	5,7	3,2	3,6	3,4
1981	8,5	7,9	8,2	6,3	5,3	5,7	3,0	3,6	3,3
1982	8,4	7,8	8,1	6,2	5,2	5,6	3,4	3,8	3,6
1983	8,3	7,8	8,0	6,2	5,1	5,5	3,7	4,6	4,3
1984	8,2	7,6	7,9	6,1	5,0	5,4	3,5	4,8	4,3
1985	8,0	7,4	7,7	5,9	4,8	5,2	3,5	5,0	4,4
1986	7,8	7,2	7,5	5,6	4,6	5,0	3,9	6,0	5,1
1987	7,5	6,9	7,2	5,4	4,4	4,8	4,3	7,5	6,2
1988	7,3	6,8	7,0	5,1	4,2	4,6	4,8	9,7	7,7
1989	7,1	6,5	6,8	4,9	4,0	4,4	6,7	13,6	10,7
1990	6,9	6,2	6,5	4,5	3,6	4,0	9,5	19,3	15,1
1991	6,5	5,9	6,2	4,2	3,4	3,7	12,9	24,7	19,8
1992	6,3	5,6	5,9	4,0	3,2	3,5	15,3	28,6	23,2
1993	6,1	5,4	5,7	3,9	3,0	3,3	17,3	33,6	27,0
1994	5,9	5,3	5,6	3,8	2,9	3,3	18,1	35,8	28,9
1995	5,8	5,1	5,5	3,6	2,7	3,1	21,7	41,4	33,6
1996	5,6	4,9	5,2	3,5	2,6	2,9	25,3	46,8	38,1
1997	5,4	4,7	5,1	3,5	2,6	2,9	24,6	46,7	37,7
1998	5,4	4,6	5,0	3,4	2,5	2,8	26,5	51,1	41,2
1999	5,1	4,4	4,7	3,3	2,3	2,7	29,7	56,1	45,3
2000	4,9	4,3	4,6	3,2	2,2	2,6	31,6	59,8	47,8
2001	4,7	4,0	4,4	3,1	2,1	2,5	35,1	63,6	51,3
2002	4,5	3,9	4,2	3,0	2,1	2,5	36,0	64,8	52,0
2003	4,4	3,8	4,1	2,9	2,0	2,4	39,2	68,8	55,8
2004	4,2	3,6	3,9	2,8	1,9	2,3	43,7	72,6	60,0
2005	4,0	3,4	3,7	2,7	1,8	2,2	46,7	74,7	62,6
2006	4,0	3,3	3,6	2,7	1,7	2,2	47,6	76,6	63,9
2007	3,8	3,2	3,5	2,6	1,7	2,1	50,8	78,9	66,6
2008	3,7	3,1	3,4	2,5	1,6	2,0	54,5	82,0	69,8
2009	3,6	3,0	3,3	2,5	1,6	2,0	57,5	83,7	72,1
2010	3,6	2,9	3,2	2,4	1,5	1,9	59,1	85,3	73,8
2011	3,6	2,9	3,2	2,4	1,5	1,9	60,2	85,7	74,5

Tabell 48. Kort vårdtid (0-2 dygn) efter vaginal förlossning vid enkelbörd per landsting, 1995-2011

(Se även diagram 36 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Landsting	År							
	1996		2001		2006		2011	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Blekinge	465	38,8	259	26,0	599	46,6	854	68,3
Dalarna	1189	48,0	720	35,7	1045	47,9	1545	68,2
Gotland	112	20,7	87	20,7	162	39,1	204	49,8
Gävleborg	786	32,9	946	48,5	1312	60,1	1833	81,5
Halland	401	18,2	643	24,9	992	35,2	1807	61,5
Jämtland	115	10,8	173	18,6	448	43,0	867	77,8
Jönköping	514	17,0	1631	56,9	2304	72,9	2881	85,6
Kalmar	414	21,3	526	34,5	1048	59,0	1402	74,8
Kronoberg	233	15,3	591	42,3	872	53,3	934	63,9
Norrbottn	421	19,5	580	34,1	1268	64,6	1285	62,6
RIKET	30488	38,1	37150	51,3	53065	63,9	67135	74,5
Skåne	5478	55,0	5936	63,5	6083	54,3	9438	75,7
Stockholm	7381	42,9	9702	61,7	14287	73,4	16414	74,0
Sörmland	675	29,4	1009	47,4	1396	66,3	1710	76,7
Uppsala	1882	69,4	2286	81,4	2441	81,7	2667	82,3
Värmland	1709	76,0	1371	76,2	1477	79,3	1516	79,5
Västerbotten	1237	53,2	576	28,1	1355	57,8	1811	75,3
Västernorrland	231	11,4	472	26,9	1138	59,6	1619	81,9
Västmanland	552	27,5	721	35,7	818	40,0	1525	68,3
Västra Götaland	3488	24,8	5633	44,1	9610	66,5	11082	71,8
Örebro	1271	47,4	1227	52,4	1579	63,4	2465	82,4
Östergötland	1931	48,8	2016	62,0	2797	76,9	3276	80,1

Tabell 49. Kort vårdtid (0-2 dygn) efter vaginal förlossning vid enkelbörd per sjukhus, 2011****Drygt 100 förlossningar saknas från Lycksele lasarett**

Sjukhus	Kort vårdtid	
	N	%
RIKET	67135	74,5
Sahlgrenska sjukhuset	6374	74,3
Södersjukhuset	3927	68,7
Danderyds sjukhus	3558	72,0
Universitetssjukhuset MAS	3466	82,4
Karolinska sjukhuset	2519	69,9
Huddinge sjukhus	2676	75,1
Akademiska sjukhuset	2667	82,3
BB Stockholm	2774	90,5
Universitetssjukhuset i Lund	2042	68,0
NU-sjukvården	1466	55,2
Helsingborgs lasarett	1985	75,2
Universitetssjukhuset Örebro	2122	85,3
Universitetssjukhuset i Linköping	1933	82,1
Falu lasarett	1545	68,2
Västerås lasarett	1525	68,3
SÄ-sjukvården	1602	72,3
Karlstads sjukhus	1516	79,5
Skaraborgs sjukhus	1640	82,8
Vrinnevisjukhuset	1338	77,4
Ryhov, länssjukhus	1480	86,7
Kristianstads sjukhus	1259	75,8
Sunderbyns sjukhus	1037	63,8
Gävle sjukhus	1252	80,9
Norrlands Universitetssjukhus	1176	77,2
Halmstads sjukhus	1131	74,9
Mälarsjukhuset	1121	74,9
Växjö lasarett	934	63,9
Varbergs sjukhus	675	47,3
Södertälje sjukhus	960	74,0
Blekingesjukhuset	854	68,3
Sundsvalls sjukhus	998	81,5
Länssjukhuset Kalmar	925	77,7
Östersunds sjukhus	867	77,8
Ystads lasarett	686	71,6
Högländssjukhuset	842	90,8
Nyköpings sjukhus	589	80,5
Värnamo sjukhus	559	76,5
Hudiksvalls sjukhus	581	82,8
Västerviks sjukhus	477	69,7
Skellefteå lasarett	505	74,9
Karlskoga lasarett	343	68,1
Örnsköldviks sjukhus	406	86,6
Gällivare lasarett	248	57,9
Visby lasarett	204	49,8
Sollefteå sjukhus	215	75,7
Lycksele lasarett**	130	62,5
Uppgift saknas	.	.

Nyfödda barn

Tabell 50. Genomsnittlig födelsevikt (i gram), 1973-2011

(Se även diagram 38 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Kön			Paritet		Börd	
	Flickor	Pojkar	Total	Förstföderskor	Omföderskor	Enkelbörd	Flerbörd
1973	3398	3523	3463	3390	3523	3479	2506
1974	3392	3519	3457	3383	3516	3474	2468
1975	3391	3516	3455	3384	3511	3471	2519
1976	3397	3516	3459	3388	3513	3475	2508
1977	3414	3538	3478	3406	3531	3494	2531
1978	3419	3542	3482	3409	3534	3499	2551
1979	3420	3551	3487	3415	3538	3506	2568
1980	3431	3553	3494	3418	3548	3512	2539
1981	3421	3552	3488	3407	3544	3505	2532
1982	3419	3544	3483	3402	3539	3500	2556
1983	3411	3543	3479	3405	3529	3496	2591
1984	3420	3542	3483	3396	3541	3502	2552
1985	3409	3539	3476	3386	3537	3494	2556
1986	3411	3538	3476	3386	3541	3497	2534
1987	3417	3547	3483	3388	3553	3502	2540
1988	3419	3551	3487	3390	3559	3509	2542
1989	3434	3552	3495	3399	3566	3515	2548
1990	3433	3553	3495	3401	3564	3516	2555
1991	3435	3558	3498	3401	3569	3523	2508
1992	3442	3565	3505	3403	3576	3532	2508
1993	3455	3579	3519	3415	3591	3548	2534
1994	3462	3588	3526	3423	3594	3554	2534
1995	3452	3579	3517	3413	3588	3548	2530
1996	3456	3582	3520	3417	3593	3549	2553
1997	3461	3585	3525	3429	3594	3556	2574
1998	3465	3596	3533	3427	3608	3566	2548
1999	3475	3592	3535	3428	3613	3566	2582
2000	3468	3597	3535	3432	3615	3566	2541
2001	3475	3598	3538	3440	3617	3570	2551
2002	3464	3590	3528	3433	3608	3560	2536
2003	3463	3588	3527	3432	3605	3559	2582
2004	3465	3586	3527	3427	3608	3555	2545
2005	3454	3583	3520	3420	3600	3547	2552
2006	3442	3566	3506	3413	3581	3534	2551
2007	3434	3557	3497	3405	3572	3526	2496
2008	3437	3560	3500	3405	3579	3528	2528
2009	3443	3565	3506	3410	3584	3535	2498
2010	3448	3567	3509	3410	3589	3538	2506
2011	3441	3569	3506	3416	3580	3535	2514

Tabell 51. Födelsevikt (i gram) hos levande födda barn vid enkelbörd, 1973-2011.
Procentuell fördelning.

(Finns ej som diagram i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Födelsevikt i gram						
	-1999	2000-2499	2500-2999	3000-3499	3500-3999	4000-4499	4600+
	%	%	%	%	%	%	%
1973	1.2	2.4	11.6	34.4	34.3	13.4	2.8
1974	1.1	2.5	12.0	34.4	34.1	13.2	2.7
1975	1.2	2.5	11.9	34.8	33.9	13.1	2.7
1976	1.1	2.5	11.9	34.4	34.1	13.2	2.7
1977	1.1	2.2	11.4	33.8	34.8	13.7	3.0
1978	1.1	2.3	11.0	33.9	34.9	14.0	2.9
1979	1.1	2.2	11.0	33.3	35.3	14.1	3.1
1980	1.1	2.2	10.8	32.7	35.5	14.4	3.1
1981	1.2	2.4	10.8	33.1	35.1	14.3	3.1
1982	1.2	2.3	11.1	33.1	35.1	14.2	2.9
1983	1.4	2.3	11.0	33.5	34.6	14.2	2.9
1984	1.2	2.3	11.2	33.2	34.7	14.2	3.1
1985	1.3	2.4	11.3	33.6	34.4	14.0	3.0
1986	1.3	2.4	11.4	32.9	34.7	14.1	3.1
1987	1.4	2.3	11.0	33.0	34.7	14.5	3.1
1988	1.3	2.3	10.7	32.8	35.0	14.6	3.2
1989	1.2	2.3	10.7	32.5	35.2	14.9	3.2
1990	1.3	2.2	10.7	32.6	35.1	14.9	3.2
1991	1.3	2.3	10.4	32.3	35.3	14.9	3.5
1992	1.2	2.2	10.3	31.9	35.4	15.4	3.5
1993	1.2	2.0	9.8	31.4	35.9	15.9	3.7
1994	1.2	2.1	9.6	31.4	35.8	16.0	4.0
1995	1.1	2.1	10.1	31.2	35.9	15.8	3.8
1996	1.2	2.0	10.0	31.3	35.7	16.0	3.9
1997	1.1	2.0	9.9	31.0	35.8	16.2	4.1
1998	1.2	2.0	9.6	30.4	36.0	16.6	4.2
1999	1.2	1.9	9.6	30.5	35.9	16.6	4.2
2000	1.2	2.0	9.7	30.4	35.6	16.6	4.4
2001	1.2	2.0	9.6	30.4	35.7	16.8	4.4
2002	1.2	2.0	9.8	31.0	35.5	16.2	4.4
2003	1.1	2.0	9.8	31.1	35.6	16.2	4.2
2004	1.2	2.0	9.8	31.5	35.4	16.0	4.1
2005	1.1	2.0	10.2	31.8	35.3	15.8	3.8
2006	1.2	2.1	10.3	32.6	35.3	14.9	3.7
2007	1.2	1.9	10.8	33.0	34.9	14.7	3.4
2008	1.2	2.1	10.6	32.4	35.1	15.0	3.6
2009	1.1	2.0	10.4	32.5	35.1	15.1	3.7
2010	1.1	2.0	10.3	32.2	35.4	15.3	3.7
2011	1.1	2.0	10.5	32.2	35.5	15.2	3.7

Tabell 52. Gestationsålder bland levande födda barn vid enkel- och flerbörd, 1985-2011.
Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 39 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

*Beräkningen av gestationsålder baseras i första hand på ultraljud

År	Enkelbörd										Flerbörd									
	Gestationsålder*										Gestationsålder*									
	<28 veckor		28-32 veckor		33-36 veckor		37-41 veckor		42+ veckor		<28 veckor		28-32 veckor		33-36 veckor		37-41 veckor		42+ veckor	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1985	139	0,1	680	0,7	4404	4,6	83613	87,6	6620	6,9	32	1,7	119	6,4	610	32,9	1078	58,1	16	0,9
1986	171	0,2	747	0,8	4567	4,6	86136	87,3	7039	7,1	49	2,3	157	7,5	679	32,3	1202	57,2	16	0,8
1987	206	0,2	775	0,8	4545	4,5	88638	87,3	7369	7,3	35	1,7	175	8,7	661	32,9	1128	56,1	12	0,6
1988	203	0,2	836	0,8	4954	4,6	95408	88,0	6998	6,5	48	2,0	184	7,5	898	36,7	1309	53,5	10	0,4
1989	208	0,2	764	0,7	4996	4,5	98096	87,6	7963	7,1	34	1,4	196	8,0	822	33,5	1391	56,8	8	0,3
1990	249	0,2	861	0,7	4983	4,2	104437	87,7	8612	7,2	52	1,9	254	9,3	844	31,0	1567	57,5	8	0,3
1991	245	0,2	911	0,8	4939	4,1	104958	87,6	8829	7,4	79	2,7	272	9,1	997	33,4	1616	54,2	17	0,6
1992	245	0,2	852	0,7	5090	4,3	104616	88,0	8070	6,8	90	2,8	304	9,5	1080	33,7	1727	53,8	8	0,2
1993	244	0,2	759	0,7	4581	4,0	99370	87,8	8241	7,3	70	2,1	347	10,3	1068	31,8	1862	55,4	13	0,4
1994	205	0,2	744	0,7	4262	4,0	94497	87,9	7854	7,3	86	2,9	283	9,4	968	32,3	1648	55,0	10	0,3
1995	183	0,2	689	0,7	4051	4,1	86826	88,0	6882	7,0	81	2,7	261	8,7	1008	33,6	1648	54,9	6	0,2
1996	190	0,2	661	0,7	3698	4,0	80508	88,0	6435	7,0	67	2,4	272	9,8	885	31,9	1542	55,6	7	0,3
1997	161	0,2	592	0,7	3385	3,9	75341	87,8	6316	7,4	46	1,6	247	8,7	1010	35,5	1539	54,0	6	0,2
1998	190	0,2	580	0,7	3279	4,0	72462	87,7	6129	7,4	73	2,6	243	8,8	926	33,5	1519	54,9	6	0,2
1999	208	0,3	591	0,7	3390	4,1	72363	87,3	6345	7,7	66	2,3	229	8,1	924	32,9	1586	56,4	6	0,2
2000	169	0,2	655	0,8	3668	4,2	75437	87,3	6514	7,5	71	2,6	246	8,9	890	32,0	1566	56,4	5	0,2
2001	199	0,2	602	0,7	3518	4,0	75892	87,0	7017	8,0	86	3,0	260	9,1	936	32,8	1560	54,7	10	0,4
2002	212	0,2	673	0,7	3718	4,1	80020	87,2	7151	7,8	93	3,2	252	8,7	1003	34,6	1548	53,3	6	0,2
2003	235	0,2	637	0,7	3799	4,0	82839	87,3	7366	7,8	72	2,3	287	9,0	1015	31,8	1811	56,8	4	0,1
2004	233	0,2	710	0,7	4133	4,2	85591	87,5	7164	7,3	61	2,2	245	8,8	946	34,1	1514	54,6	6	0,2
2005	195	0,2	656	0,7	3925	4,0	86041	88,1	6797	7,0	63	2,3	249	9,1	871	31,8	1551	56,6	6	0,2
2006	250	0,2	701	0,7	4086	4,0	89365	88,2	6918	6,8	67	2,3	268	9,2	938	32,2	1641	56,3	.	.
2007	228	0,2	729	0,7	4026	3,9	90907	88,5	6815	6,6	97	3,4	298	10,3	902	31,3	1586	55,0	2	0,1
2008	256	0,2	732	0,7	4124	3,9	92538	88,3	7196	6,9	86	2,8	267	8,8	969	31,8	1723	56,5	2	0,1
2009	281	0,3	716	0,7	4150	3,9	93631	88,2	7396	7,0	88	2,8	299	9,7	967	31,2	1741	56,2	2	0,1
2010	273	0,2	714	0,6	4301	3,9	98607	88,5	7581	6,8	100	3,1	285	8,8	1087	33,6	1758	54,4	2	0,1
2011	224	0,2	733	0,7	4156	3,9	95685	88,8	6991	6,5	87	2,8	310	10,0	998	32,4	1690	54,8	.	.

Tabell 53. Dödföddhet vid ≥ 22 graviditetsveckor och neonatal dödlighet inom 0-27 dygn efter födseln, 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 40-41, samt tabell 5-7 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Observera definitionsändring år 2008 för graviditetslängd vid dödföddhet. Se årsrapporten enl. ovan

År	Levande-födda	Dödföddhet		Neonatal dödlighet 0-6 dygn		Neonatal dödlighet 7-27 dygn		Neonatal dödlighet 0-27 dygn	
	Antal	Antal	Per 1 000 födda	Antal	per 1 000 levande födda	Antal	per 1 000 levande födda	Antal	per 1 000 levande födda
1973	108621	786	7,2	756	7,0	100	0,9	856	7,9
1974	109301	736	6,7	712	6,5	94	0,9	806	7,4
1975	102950	610	5,9	564	5,5	94	0,9	658	6,4
1976	97802	552	5,6	488	5,0	100	1,0	588	6,0
1977	95585	487	5,1	486	5,1	76	0,8	562	5,9
1978	92699	457	4,9	414	4,5	72	0,8	486	5,2
1979	95515	423	4,4	413	4,3	71	0,7	484	5,1
1980	96327	417	4,3	387	4,0	79	0,8	466	4,8
1981	93323	355	3,8	337	3,6	75	0,8	412	4,4
1982	91734	356	3,9	316	3,4	71	0,8	387	4,2
1983	90852	314	3,4	297	3,3	81	0,9	378	4,2
1984	92564	343	3,7	288	3,1	77	0,8	365	3,9
1985	97496	357	3,6	326	3,3	78	0,8	404	4,1
1986	100937	403	4,0	308	3,1	54	0,5	362	3,6
1987	103765	394	3,8	310	3,0	70	0,7	380	3,7
1988	111069	401	3,6	312	2,8	66	0,6	378	3,4
1989	114741	424	3,7	322	2,8	89	0,8	411	3,6
1990	122185	435	3,5	344	2,8	73	0,6	417	3,4
1991	123088	471	3,8	343	2,8	100	0,8	443	3,6
1992	122381	401	3,3	286	2,3	98	0,8	384	3,1
1993	116701	407	3,5	291	2,5	71	0,6	362	3,1
1994	110726	352	3,2	260	2,3	72	0,7	332	3,0
1995	101786	350	3,4	213	2,1	71	0,7	284	2,8
1996	94402	331	3,5	163	1,7	66	0,7	229	2,4
1997	88742	350	3,9	170	1,9	34	0,4	204	2,3
1998	85519	320	3,7	147	1,7	50	0,6	197	2,3
1999	85830	319	3,7	154	1,8	43	0,5	197	2,3
2000	89376	342	3,8	149	1,7	56	0,6	205	2,3
2001	90188	332	3,7	174	1,9	50	0,6	224	2,5
2002	94748	326	3,4	149	1,6	51	0,5	200	2,1
2003	98138	332	3,4	154	1,6	64	0,7	218	2,2
2004	100668	314	3,1	161	1,6	50	0,5	211	2,1
2005	100452	295	2,9	110	1,1	35	0,3	145	1,4
2006	104293	308	2,9	146	1,4	42	0,4	188	1,8
2007	105645	321	3,0	133	1,3	44	0,4	177	1,7
2008	107953	390	3,6	128	1,2	52	0,5	180	1,7
2009	109329	449	4,1	129	1,2	43	0,4	172	1,6
2010	114723	430	3,7	132	1,2	48	0,4	180	1,6
2011	110888	443	4,0	101	0,9	59	0,5	160	1,4

Tabell 54. Dödföddhet vid ≥ 22 graviditetsveckor fördelat på gestationsålder, 2002-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 40-41, samt tabell 5-7 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Observera definitionsändring år 2008 för graviditetstlängd vid dödföddhet. Se årsrapporten enl. ovan

År	Dödföddhet							
	Antal				per 1 000 födda			
	-28 veckor	28-32 veckor	33-36 veckor	37+ veckor	-28 veckor	28-32 veckor	33-36 veckor	37+ veckor
2002	0	83	77	165	0,0	82,3	16,0	1,9
2003	0	76	76	179	0,0	76,0	15,5	1,9
2004	0	57	75	182	0,0	56,3	14,6	1,9
2005	0	80	69	146	0,0	81,2	14,2	1,5
2006	0	59	69	177	0,0	57,4	13,5	1,8
2007	0	61	86	173	0,0	56,1	17,2	1,7
2008	61	78	65	184	151,4	72,4	12,6	1,8
2009	125	74	71	178	253,0	68,0	13,7	1,7
2010	113	71	77	168	232,5	66,4	14,1	1,6
2011	110	67	88	176	261,3	60,4	16,8	1,7

Tabell 55. Neonatal dödlighet inom 0-27 dygn efter födseln (vid ≥ 22 graviditetsveckor) fördelat på gestationsålder, 1973-2011. Korrigerad 2013-03-27.

(Se även diagram 40-41, samt tabell 5-7 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Neonatal dödlighet (0-27 dygn)							
	Antal				per 1 000 levande födda			
	-28 veckor	28-32 veckor	33-36 veckor	37+ veckor	-28 veckor	28-32 veckor	33-36 veckor	37+ veckor
1973	146	255	127	304	685,4	296,2	29,2	3,0
1974	142	221	152	277	739,6	263,1	34,5	2,7
1975	144	163	126	208	720,0	213,4	28,8	2,1
1976	99	158	101	227	664,4	195,8	24,8	2,5
1977	89	144	102	220	644,9	205,4	26,2	2,4
1978	85	125	95	177	629,6	186,3	24,2	2,0
1979	87	96	118	176	674,4	142,0	28,4	1,9
1980	86	110	75	193	632,4	162,7	17,7	2,1
1981	78	108	71	150	523,5	139,7	16,7	1,7
1982	76	79	70	147	444,4	110,2	15,5	1,7
1983	77	95	56	144	427,8	127,3	11,7	1,7
1984	81	67	71	144	409,1	85,1	14,1	1,7
1985	80	89	83	147	467,8	111,4	16,6	1,6
1986	105	74	66	114	477,3	81,9	12,6	1,2
1987	102	69	66	137	423,2	72,6	12,7	1,4
1988	102	72	70	129	406,4	70,6	12,0	1,2
1989	96	82	68	155	396,7	85,4	11,7	1,4
1990	125	78	68	141	415,3	70,0	11,7	1,2
1991	125	88	59	165	385,8	74,4	9,9	1,4
1992	109	60	64	144	325,4	51,9	10,4	1,3
1993	108	49	67	128	343,9	44,3	11,9	1,2
1994	99	56	58	116	340,2	54,5	11,1	1,1
1995	91	49	41	101	344,7	51,6	8,1	1,1
1996	65	31	41	81	252,9	33,2	8,9	0,9
1997	55	40	42	62	265,7	47,7	9,6	0,7
1998	64	34	31	66	243,3	41,3	7,4	0,8
1999	49	36	33	73	178,8	43,9	7,6	0,9
2000	60	28	36	74	250,0	31,1	7,9	0,9
2001	75	31	40	77	263,2	36,0	9,0	0,9
2002	69	27	28	75	226,2	29,2	5,9	0,8
2003	74	29	43	68	241,0	31,4	8,9	0,7
2004	59	31	38	83	200,7	32,5	7,5	0,9
2005	48	25	22	47	186,0	27,6	4,6	0,5
2006	72	22	34	60	227,1	22,7	6,8	0,6
2007	61	29	24	62	187,7	28,2	4,9	0,6
2008	66	29	22	62	193,0	29,0	4,3	0,6
2009	64	27	24	57	173,4	26,6	4,7	0,6
2010	73	26	27	54	195,7	26,0	5,0	0,5
2011	62	29	13	56	199,4	27,8	2,5	0,5

Tabell 56. Dödföddhet vid ≥ 22 graviditetsveckor fördelat på barnets födelsevikt, 1973-2011. Procentuell fördelning.

(Se även diagram 40-41, samt tabell 5-7 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

Observera definitionsändring år 2008 för graviditetslängd vid dödföddhet. Se årsrapporten enl. ovan

År	Dödföddhet						
	Födelsevikt i gram						
	-1999	2000-2499	2500-2999	3000-3499	3500-3999	4000-4499	4600+
	%	%	%	%	%	%	%
1973	1.8	2.8	11.9	34.0	33.7	13.1	2.7
1974	1.7	3.0	12.4	34.0	33.4	13.0	2.7
1975	1.7	3.0	12.3	34.4	33.2	12.9	2.6
1976	1.6	3.0	12.3	34.0	33.4	13.0	2.7
1977	1.5	2.7	11.8	33.5	34.2	13.4	2.9
1978	1.5	2.8	11.4	33.6	34.2	13.7	2.8
1979	1.5	2.7	11.5	32.9	34.5	13.8	3.0
1980	1.5	2.7	11.3	32.4	34.9	14.1	3.1
1981	1.6	2.9	11.3	32.7	34.4	14.0	3.1
1982	1.6	2.8	11.6	32.8	34.4	13.9	2.9
1983	1.7	2.8	11.5	33.2	34.0	13.9	2.9
1984	1.6	2.7	11.8	32.9	34.0	13.9	3.0
1985	1.7	2.9	11.8	33.2	33.7	13.7	3.0
1986	1.8	2.9	11.9	32.6	34.0	13.8	3.0
1987	1.8	2.8	11.5	32.6	34.0	14.2	3.1
1988	1.8	2.9	11.3	32.4	34.3	14.3	3.1
1989	1.7	2.8	11.3	32.1	34.4	14.5	3.1
1990	1.7	2.7	11.2	32.3	34.3	14.5	3.2
1991	1.8	2.9	11.0	32.0	34.5	14.5	3.4
1992	1.8	2.8	10.9	31.5	34.5	15.0	3.4
1993	1.8	2.7	10.5	31.0	35.0	15.5	3.6
1994	1.7	2.7	10.3	31.0	34.8	15.6	3.9
1995	1.7	2.7	10.8	30.8	34.9	15.3	3.6
1996	1.8	2.6	10.7	31.0	34.7	15.5	3.8
1997	1.7	2.8	10.7	30.6	34.7	15.6	3.9
1998	1.8	2.7	10.4	30.1	34.9	16.1	4.1
1999	1.8	2.7	10.4	30.1	34.9	16.1	4.1
2000	1.8	2.7	10.5	30.1	34.5	16.1	4.2
2001	1.8	2.7	10.4	30.1	34.6	16.3	4.3
2002	1.7	2.7	10.6	30.6	34.5	15.7	4.2
2003	1.8	2.7	10.6	30.8	34.5	15.7	4.1
2004	1.7	2.6	10.6	31.1	34.5	15.5	4.0
2005	1.7	2.6	10.9	31.5	34.3	15.3	3.7
2006	1.7	2.7	11.0	32.2	34.4	14.4	3.6
2007	1.8	2.6	11.5	32.6	34.0	14.3	3.3
2008	1.8	2.7	11.3	32.0	34.1	14.6	3.5
2009	1.8	2.6	11.1	32.0	34.2	14.6	3.6
2010	1.8	2.6	11.0	31.8	34.4	14.8	3.6
2011	1.8	2.6	11.2	31.7	34.5	14.7	3.5

Tabell 57. Neonatal dödlighet inom 0-27 dygn efter födseln fördelat på barnets födelsevikt, 1973-2011. Procentuell fördelning.

(Se även diagram 40-41, samt tabell 5-7 i rapporten Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn)

År	Neonatal dödlighet (0-27 dygn)						
	Födelsevikt i gram						
	-1999	2000-2499	2500-2999	3000-3499	3500-3999	4000-4499	4600+
	%	%	%	%	%	%	%
1973	1.5	2.8	11.9	34.1	33.8	13.2	2.7
1974	1.4	2.9	12.3	34.1	33.5	13.0	2.7
1975	1.4	2.9	12.3	34.5	33.4	12.9	2.6
1976	1.4	2.9	12.3	34.1	33.6	13.0	2.7
1977	1.3	2.6	11.7	33.6	34.3	13.5	2.9
1978	1.4	2.7	11.4	33.7	34.3	13.7	2.9
1979	1.4	2.7	11.4	33.0	34.7	13.9	3.0
1980	1.4	2.7	11.3	32.5	35.0	14.2	3.1
1981	1.4	2.8	11.3	32.8	34.5	14.1	3.1
1982	1.5	2.7	11.6	32.9	34.5	14.0	2.9
1983	1.6	2.7	11.5	33.2	34.1	14.0	2.9
1984	1.4	2.7	11.8	32.9	34.1	14.0	3.0
1985	1.5	2.9	11.8	33.3	33.8	13.8	3.0
1986	1.6	2.9	11.9	32.6	34.1	13.8	3.0
1987	1.7	2.8	11.4	32.7	34.1	14.2	3.1
1988	1.7	2.9	11.2	32.5	34.3	14.3	3.1
1989	1.6	2.8	11.3	32.2	34.5	14.6	3.1
1990	1.6	2.7	11.2	32.4	34.4	14.6	3.2
1991	1.7	2.9	10.9	32.0	34.6	14.6	3.4
1992	1.7	2.8	10.9	31.5	34.6	15.1	3.4
1993	1.7	2.7	10.5	31.0	35.0	15.5	3.6
1994	1.6	2.7	10.3	31.0	34.9	15.6	3.9
1995	1.6	2.7	10.8	30.9	34.9	15.4	3.6
1996	1.7	2.6	10.7	31.0	34.7	15.5	3.8
1997	1.5	2.8	10.6	30.6	34.8	15.7	4.0
1998	1.7	2.7	10.4	30.1	35.0	16.1	4.1
1999	1.7	2.6	10.4	30.2	34.9	16.1	4.1
2000	1.7	2.7	10.5	30.1	34.6	16.1	4.3
2001	1.7	2.6	10.4	30.1	34.7	16.3	4.3
2002	1.6	2.7	10.6	30.6	34.6	15.7	4.2
2003	1.7	2.6	10.5	30.8	34.6	15.7	4.1
2004	1.7	2.6	10.5	31.2	34.5	15.6	4.0
2005	1.6	2.6	10.9	31.5	34.4	15.4	3.7
2006	1.6	2.7	11.0	32.2	34.4	14.4	3.6
2007	1.7	2.5	11.5	32.6	34.1	14.3	3.3
2008	1.7	2.7	11.3	32.1	34.2	14.6	3.5
2009	1.7	2.6	11.1	32.0	34.3	14.7	3.6
2010	1.6	2.6	11.0	31.8	34.5	14.9	3.6
2011	1.6	2.5	11.2	31.8	34.6	14.8	3.5